

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ ANABİLİM DALI
YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**EĞİTİM YÖNETİMİ İÇİN BİLGİ SİSTEMİ TABANLI ÇEVİRİMİÇİ İŞ
BİRLİĞİ ARACI VE KURUMSAL SOSYAL MEDYA TASARIMI**

Cihan ÇILGIN

Danışman

Prof. Dr. Vahap TECİM

İZMİR - 2018

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ ANABİLİM DALI
YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**EĞİTİM YÖNETİMİ İÇİN BİLGİ SİSTEMİ TABANLI ÇEVİRİMİÇİ İŞ
BİRLİĞİ ARACI VE KURUMSAL SOSYAL MEDYA TASARIMI**

Cihan ÇILGIN

Danışman

Prof. Dr. Vahap TECİM

İZMİR - 2018

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Eğitim Yönetimi İçin Bilgi Sistemi Tabanlı Çevrimiçi İş Birliği Aracı Ve Kurumsal Sosyal Medya Tasarımı” adlı çalışmanın, tarafımdan, akademik kurallara ve etik değerlere uygun olarak yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

Tarih/....../.....

Cihan ÇILGIN

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

Eğitim Yönetimi İçin Bilgi Sistemi Tabanlı Çevrimiçi İş Birliği Aracı Ve Kurumsal Sosyal Medya Tasarımı

Cihan ÇILGIN

Dokuz Eylül Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Yönetim Bilişim Sistemleri Anabilim Dalı

Yönetim Bilişim Sistemleri Programı

Günümüzde enformasyon ve bilgi teknolojilerinin hızlı gelişmesiyle, iş hayatında da daha çok yer almaya başlayan iş birliği araçları, kurumsal sosyal ağlar ve bilgi sistemleri, iş süreçlerini hızlandırmakta ve işbirliğini artırmaktadır. Özellikle küreselleşen dünya ekonomisinde, aynı proje üzerinde çalışan dağınık çalışma ekipleri iletişim, senkronizasyon ve bilgi paylaşımı açısından sorunlar yaşamaktadır. Gelişen web teknolojileri ve altyapısı ile birlikte, web tabanlı işbirlikçi teknolojiler, organizasyonun ve geleneksel işbirliği yöntemlerinin ötesine uzanmakta, farklı coğrafyalardaki katılımcıların senkronize bir şekilde birlikte çalışmasına yardımcı olmaktadır.

Aynı kapsamda üniversitelerde kullanılan çeşitli bilgi sistemleri ve iş birliği araçları iş süreçlerini pratikleştirmekte ve kolaylaştırmaktadır. Bu tür bilgi sistemleri ve işbirliği araçları kullanılarak, öğrencilerin, akademik ve idari personelin süreçleri yönetmesi, planlaması ve kontrol etmesi daha kolaydır. Bu çerçevede incelenen üniversite bilgi sistemleri genellikle çeşitli bilgi ve belge paylaşımı amacı ile kullanılmakta olup bir iş birliği aracı olarak tasarlanmamışlardır.

Özellikle lisansüstü eğitim çerçevesinde tez çalışmaları öğretim elemanları ve öğrenciler arasında bir grup çalışması olarak değerlendirildiğinde iş birliği

araçları bu yapı çerçevesinde oldukça önem kazanmaktadır. Yapılan araştırmalar sonucunda lisansüstü tez aşamasındaki öğrencilerin, enstitü, danışman öğretim elemanı ve anabilim dalı ile iletişim ve işbirliği probleminden kaynaklanan sorunları olduğu tespit edilmiştir. Özellikle tez aşamasındaki öğrencilerin tez süreçlerini yönetmek, danışman öğretim elemanı ile süreci planlamak ve enstitüden gerekli bilgi almak gibi konularda güçlük çektiği tespit edilmiştir. Bu sebeplerin lisansüstü tezlerin bitirilme oranını etkilediği ifade edilmektedir.

Bu sorun kapsamında çalışmanın amacı çeşitli web teknolojilerini kullanarak geliştirilen geniş iş birliği aracı vasıtasıyla öğrenci ile danışman öğretim üyesi, anabilim dalı ve enstitü işbirliğini ve iletişimini artırmak ve böylelikle süreci daha yönetilebilir hale getirmektir. Önerilen yapı sayesinde, danışman, anabilim dalı / bölüm ve enstitünün de öğrencilerin tez aşaması ile ilgili süreci takip etmesi mümkün olacaktır. İnteraktif bir platform olarak tasarlanan bu iş birliği aracı vasıtasıyla süreç anlık olarak takip edilebilecek ve gerekli iletişim ağı bu platform üzerinde gerçekleştirilebilecektir.

Anahtar Kelimeler: Çevrimiçi işbirliği, Kurumsal Sosyal Ağ, Süreç Yönetimi, Web Teknolojileri

ABSTRACT

Master Thesis

Designing Information System Based Online Collaboration Tool and Corporate Social Media for Managing Education

Cihan ÇILGIN

Dokuz Eylul University

Graduate School of Social Sciences

Department of Management Information Systems

Management Information Systems Program

Nowadays, collaboration tools, corporate social network and information systems are beginning to gain more attention in business life with the rapid development of communication and information technologies, which are accelerating business processes and increasing cooperation. Particularly in the globalized world economy, various scattered working-teams working on the same project are experiencing problems in terms of communication, synchronization and information sharing. Along with developing web technologies and internet infrastructure, web-based collaborative technologies extend beyond the organization and traditional collaborative methods, helping participants in different geographies work together in a synchronized way.

Within the same scope, various information systems and collaboration tools used in universities make the business processes practical and facilitated. Through these various information systems and collaboration tools used, it is easier for students, academic and administrative staff to manage, plan and control the processes. In this context, the information systems within the university that are examined in this context are generally used with a variety of information and document sharing purposes and they are not designed as a collaboration tool.

Especially when the researches are evaluated as a group study between the academic staff and the students in the framework of post-graduate education, cooperation tools gain importance in this structure. In addition, it was determined that the students at the graduate thesis stage have problems related to the communication and cooperation with the institute, the advisor and the department. It has been observed that the students in the thesis stage have difficulties in managing the thesis processes, planning the process with the advisor and obtaining the necessary information from the institute and these reasons are thought to affect the completion rate of post-graduate thesis.

Within the scope of this problem, the aim of this study is to increase the cooperation and communication among the student, the advisor, the department and the institute through a comprehensive collaboration tool, developed using various web technologies, thus making the process more manageable. Through the proposed structure, it will make it possible for the advisor, the department and the institute to monitor the process related to the thesis stage of students. The process can be monitored instantaneously to optimize the managing process through this collaboration tool, which is designed as an interactive platform, and the necessary communication network can be realized on this platform.

Keywords: Online Collaboration, Corporate Social Media, Management Process, Web Technologies

EĞİTİM YÖNETİMİ İÇİN BİLGİ SİSTEMİ TABANLI ÇEVİRİMİÇİ İŞ BİRLİĞİ ARACI VE KURUMSAL SOSYAL MEDYA TASARIMI

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAY SAYFASI	ii
YEMİN METNİ	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER	viii
KISALTMALAR	xi
TABLolar LİSTESİ	xii
ŞEKİLLER LİSTESİ	xiii
EKLER LİSTESİ	xvi
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

EĞİTİMDE İŞBİRLİĞİ ARACI VE KURUMSAL SOSYAL AĞ GEREKSİNİMİ

1.1. PROBLEMİN TANIMI	6
1.2. ARAŞTIRMA SORUSU	7
1.3. ARAŞTIRMANIN KAPSAMI	8
1.4. ARAŞTIRMANIN AMACI	9

İKİNCİ BÖLÜM

İŞBİRLİĞİ, ÇEVİRİMİÇİ İŞBİRLİĞİ ARAÇLARI VE KURUMSAL SOSYAL AĞLAR

2.1. İŞBİRLİĞİ	10
2.1.1. İşbirliği Kavramı	10
2.1.2. İşbirliğinin Faydaları	11
2.2. ÇEVİRİMİÇİ İŞBİRLİĞİ ARAÇLARI	13
2.2.1. Çevrimiçi İşbirliği Kavramı	13
2.2.2. Çevrimiçi İşbirliği Teknolojileri	15
2.2.3. Çevrimiçi İşbirliği Araçlarının Faydaları	16
2.3. KURUMSAL SOSYAL AĞLAR	18
2.3.1. Kurumsal Sosyal Ağ Kavramı	18
2.3.2 Kurumsal Sosyal Ağ Uygulamaları	22
2.3.3. Kurumsal Sosyal Ağların Faydaları	26

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BİLGİ SİSTEMLERİ TABANLI İŞBİRLİĞİ ARACI VE KURUMSAL SOSYAL MEDYA TASARIMI VE UYGULAMASI

3.1. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ	28
3.1.1. Bilgi Toplama (Grafiksel)	29
3.1.2. Analiz (Grafiksel)	30
3.1.3. Grafiksel Dizayn	30
3.1.4. Bilgi Toplama (İşlevsel-Fonksiyonel)	30
3.1.5. Analiz (İşlevsel-Fonksiyonel)	31
3.1.6. İşlevsel-Fonksiyonel Dizayn	31
3.1.7. Uygulama ve Bakım	32

3.2. UYGULAMA ARAYÜZÜ	32
3.2.1. Öğrenci ve Öğretim Elemanı	34
3.2.1.1. Kullanıcı Doğrulama Ekranı	34
3.2.1.2. Ana Sayfa Ekranı	36
3.2.1.3. Sol Menü Alanı	38
3.2.1.4. Sağ Menü Alanı	39
3.2.1.5. Öğrenci ve Öğretim Elemanı Üst Menü Alanı	43
3.2.1.6. Kullanıcı Profil Sayfası Ekranı	44
3.2.1.7. Dosya Yöneticisi Sayfası	49
3.2.1.8. Takvim ve Mesaj Sayfası	50
3.2.2. Anabilim Dalı ve Enstitü	53
3.2.2.1. Sol Menü	53
3.2.2.2. Ana Bilim Dalı / Program Sayfaları	54
3.2.2.3. Öğretim Elemanı Sayfaları	61
3.2.2.4. Öğrenci Sayfaları	66
3.2.2.5. Tez Bilgi Sayfaları	67
3.2.2.6. Ders Atama Sayfaları	68
3.2.3. Admin	70
3.2.3.1. Yönetim Paneli	70
3.2.3.2. Sol Menü	71
3.2.3.3. Enstitü Sayfaları	72
3.2.3.4. Kullanıcı ve İçerik Sayfaları	73
SONUÇ VE ÖNERİLER	75
KAYNAKÇA	78
EKLER	

KISALTMALAR

SAAS	Hizmet Olarak Kullanılan Yazılım (Software as a Service)
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
PHP	Nesne Tabanlı Bir Programlama Dili (PHP: Hypertext Preprocessor)
HTML	Web sayfalarını oluşturmak için kullanılan metin işaretleme dili (HyperText Markup Language)
SQL	Yapısal Sorgulama Dili (Structured Query Language)
PDF	Taşınabilir Belge Biçimi (Portable Document Format)
FPDF	Ücretsiz PDF'e Dönüştürme Kütüphanesi
CSS	Basamaklı Stil Şablonları (Cascading Style Sheets)
MYSQL	Açık Kaynak Kodlu Yapısal Sorgulama Dili (My Structured Query Language)
IDC	Uluslararası Veri Şirketi (International Data Corporation)
vd.	Ve diğerleri
s.	Sayfa No
bkz.	Bakınız
vb.	Ve benzeri

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Çevrimiçi İşbirliği Araçlarının Faydaları	s. 17
Tablo 2: Dünya Çapında Kurumsal Sosyal Ağ ve Çevrimiçi Topluluklar Geliri	s. 22
Tablo 3: Dünya Çapında Kurumsal Sosyal Ağlar Geliri	s. 25

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Kullanılan Uluslararası Bant Genişliği	s. 3
Şekil 2: Türkiye’de İnternet Kullanım Büyüme Oranı	s. 4
Şekil 3: Geliştirilen Uygulama Kapsamı	s. 8
Şekil 4: İşbirliğinin Faydaları	s. 12
Şekil 5: Sosyal Ağların Tarihsel Gelişimi	s. 19
Şekil 6: Kurumsal sosyal ağ uygulamalarının genel kategorileri	s. 24
Şekil 7: Web Geliştirme Yaşam Döngüsü	s. 29
Şekil 8: Kullanıcı Doğrulama Ekranı	s. 34
Şekil 9: Şifre Gönder Ekranı	s. 35
Şekil 10: Kullanıcı Ana Sayfası Ekranı	s. 36
Şekil 11: Paylaşım Bölümü	s. 37
Şekil 12: Paylaşım Görüntüleme Bölümü	s. 37
Şekil 13: Tekrar Paylaşım Bölümü	s. 38
Şekil 14: Uygulamanın Masaüstü Ortamında Test Edilmesi	s. 39
Şekil 15: Öğrenci ve Öğretim Elemanı Sağ Menü Alanı	s. 40
Şekil 16: Anlık Mesajlaşma Alanı	s. 41
Şekil 17: Tema Ayar Alanı	s. 42
Şekil 18: Genel Ayar ve Chat Ayar Alanı	s. 42
Şekil 19: Üst Menü Alanı	s. 43
Şekil 20: Takipçiler Listesi Alanı	s. 43
Şekil 21: Bildirim Alanı	s. 44
Şekil 22: Öğrenci ve Öğretim Elemanı Kullanıcı Profil Sayfası Ekranı	s. 45
Şekil 23: Bilgi Güncelleme Alanı	s. 45
Şekil 24: Profil Paylaşım Alanı	s. 46
Şekil 25: Profil Zaman Tüneli Alanı	s. 47
Şekil 26: Diğer Kullanıcı Profil Alanı	s. 48
Şekil 27: Öğretim Elemanı Profil Yayın Alanı	s. 48
Şekil 28: Kullanıcı Profil Yayın Alanı	s. 49
Şekil 29: Dosya Yöneticisi Sayfası	s. 49
Şekil 30: Takvim ve Mesaj Sayfası	s. 50

Şekil 31: Takvim Eylem Ekleme Alanı	s. 51
Şekil 32: Takvim ve Mesaj Sayfası Kullanıcılar	s. 51
Şekil 33: Görüntülü Arama İsteği Açılır Menü	s. 52
Şekil 34: Görüntülü Arama İsteği Açılır Menü	s. 53
Şekil 35: Enstitü Sol Menü Alanı	s. 54
Şekil 36: Enstitü Anabilim Dalı Listesi Alanı	s. 55
Şekil 37: Müşteri Listesi Raporlama Örneği	s. 55
Şekil 38: Enstitü Anabilim Dalı Sil Alanı	s. 56
Şekil 39: Enstitü ve Anabilim Dalı Program Liste Alanı	s. 56
Şekil 40: Enstitü Program Ekleme Alanı	s. 57
Şekil 41: Şubelere Göre Ürün Sayısı Dağılımı Modülü	s. 57
Şekil 42: Enstitü ve Anabilim Dalı Program Güncelleme Alanı	s. 58
Şekil 43: Enstitü Ders Kayıt Alanı	s. 58
Şekil 44: Enstitü Çekilen Ders Listesi Alanı	s. 59
Şekil 45: Enstitü Ders Silme Alanı	s. 60
Şekil 46: Enstitü ve Anabilim Dalı Ders Liste Alanı	s. 60
Şekil 47: Enstitü ve Anabilim Dalı Ders Güncelleme Alanı	s. 61
Şekil 48: P Enstitü Öğretim Elemanı Kimlik Kayıt Alanı	s. 62
Şekil 49: Enstitü ve Anabilim Dalı Öğretim Elemanı Bilgileri Silme Alanı	s. 62
Şekil 50: Enstitü ve Anabilim Dalı Öğretim Elemanı Bilgileri Listeleme Alanı	s. 63
Şekil 51: Personel Yaş Aralıkları Modülü	s. 63
Şekil 52: Enstitü Öğretim Elemanı Eğitim Bilgileri Ekleme Alanı	s. 64
Şekil 53: Enstitü Öğretim Elemanı Eğitim Bilgileri PDF Çıktısı Alanı	s. 65
Şekil 54: Enstitü Öğretim Elemanı Yayın Bilgileri Alanı	s. 66
Şekil 55: Enstitü Öğrenci Tez Ekleme ve Güncelleme Alanı	s. 67
Şekil 56: Enstitü ve Anabilim Dalı Tez Liste Alanı	s. 67
Şekil 57: Enstitü Tez Silme Alanı	s. 68
Şekil 58: Enstitü Öğretim Üyesi Ders Atama Alanı	s. 69
Şekil 59: Enstitü Öğretim Üyesi Ders Atama Silme Alanı	s. 69
Şekil 60: Enstitü ve Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Ders Atama Listesi Alanı	s. 70
Şekil 61: Admin Yönetim Paneli	s. 71
Şekil 62: Admin Sol Menü	s. 71

Şekil 63: Admin Enstitü Liste Alanı	s. 72
Şekil 64: Admin Enstitü Güncelleme Alanı	s. 72
Şekil 65: Admin Enstitü Silme Alanı	s. 73
Şekil 66: Admin Kullanıcı Listeleme Alanı	s. 73
Şekil 67: Admin Yorum Silme Alanı	s. 74
Şekil 68: Admin Paylaşım Silme Alanı	s. 74

EKLER LİSTESİ

EK 1: Giriş Kontrol Kodları

ek s.1

EK 2: Şifre Gönderme Kodları

ek s.2

EK 3: Ders Çekme Kodları

ek s.3

GİRİŞ

Günümüzde hızla gelişen internet alt yapıları ve web teknolojileri, web ve mobil uygulamaların kullanım oranlarını daha da genişletmektedir. Kurumlardan bağımsız, interaktif, kurulum ve bakım masrafı olmayan ve yüksek erişilebilirliğe sahip web uygulamaları günlük hayatta ve iş hayatında artık daha çok yer almaya başlamışlardır. Özellikle son yıllarda mobil internet erişim imkânlarının artmasıyla birlikte SaaS (Software as a Service) olarak da adlandırılan donanım bağımsız, sunucularda barındırılabilen web yazılımlarının ve platformlarının arttığı gözlenmektedir.

Özellikle hızla gelişen bilgi ve iletişim teknolojileri göz önünde bulundurulduğunda, bu teknolojilerin yeni web ortamına aktarılması, web tabanlı kurumsal işbirliği araçlarının, kurumsal sosyal ağların ve bilgi sistemlerinin de aynı hızda gelişmesine neden olmaktadır. Bu nedenle işbirliği ve kurumsal sosyal ağ araçları hem günlük hayata hem de iş hayatında daha dikkat çekici olmaya başlamışlardır. Hem iş dünyasında hem de akademik topluluklar arasında, bir işletmenin ne kadar “işbirlikçi” ise o oranda başarılı olacağı ve firmalar arasındaki işbirliğinin geçmişte olduğundan daha önemli olduğuna dair genel bir inanışın var olduğu düşünüldüğünde, her türden organizasyon için işbirlikçi yapılar, günümüzde kullanılması gereklilik halini alan araçlar durumuna gelmişlerdir (Laudon ve Laudon, 2011: 57).

Küreselleşen iş dünyasının en önemli araçlarında birisi haline gelen çevrimiçi işbirliği teknolojileri ve kurumsal sosyal ağlar, organizasyonun ve geleneksel işbirliği yöntemlerinin ötesine uzanarak farklı zaman diliminde ve coğrafyalarda bulunan katılımcıların senkronize ve tek bir platform üzerinde birlikte çalışmasına yardımcı olmaktadır.

Özellikle lisansüstü eğitim çerçevesinde tez çalışmaları, öğretim elemanları ve öğrenciler arasında bir grup çalışması olarak değerlendirildiğinde işbirliği araçları bu yapı çerçevesinde oldukça önem kazanmaktadır. Ayrıca öğrencilerin kendi aralarında sınıf içi etkinlikler veya akademik çalışmalar için de kullanabilecekleri işbirliği araçları vasıtasıyla bu süreçleri daha etkin, verimli ve hızlı yönetebileceklerdir. Özellikle

lisansüstü eğitimin tüm tarafları arasında oluşturulabilecek bir kurumsal sosyal ağ ile bu seviyede verilen eğitimin verimliliği doğrudan pozitif olarak etkilenecektir.

Bu çalışmanın amacı, güncel web teknolojilerini kullanarak geliştirilen bilgi sistemleri tabanlı geniş bir işbirliği aracı ve kurumsal sosyal ağ vasıtasıyla öğrenci ile danışman öğretim üyesi, anabilim dalı ve enstitü işbirliğini ve iletişimini artırmak ve böylelikle süreci daha yönetilebilir bir hale getirmektir.

Üç bölümden oluşan bu çalışmanın birinci bölümünde eğitimde işbirliği aracı ve kurumsal ağ gereksinimleri ile problemin tanımı, araştırma soruları, araştırmanın amacı ve kapsamı verilmektedir. İkinci bölümde işbirliği, çevrimiçi işbirliği ve kurumsal sosyal ağ kavramları tanıtılarak teorik çerçeve ortaya konmaktadır. Üçüncü bölümde de çalışma kapsamına geliştirilen uygulama tanıtılmaktadır. Sonuç ve öneriler kısmında, çalışmanın temel çıkarımlarının neler olduğunu ve sonraki çalışmalara öneri teşkil edecek detaylar yer almaktadır.

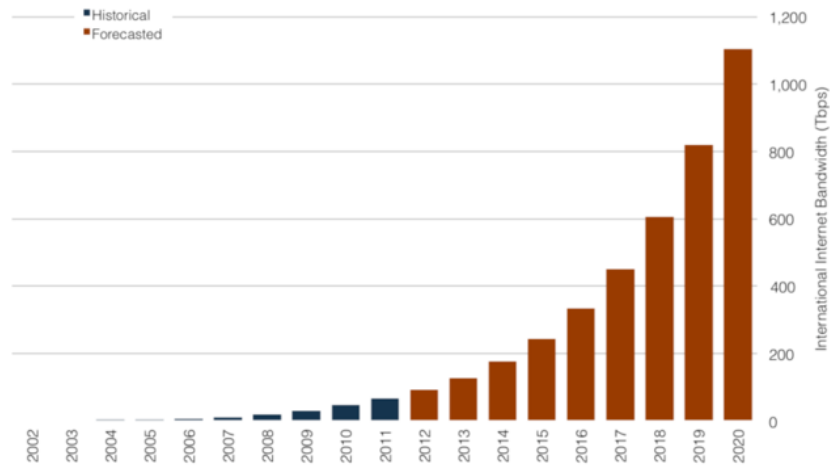
BİRİNCİ BÖLÜM

EĞİTİMDE İŞBİRLİĞİ ARACI VE KURUMSAL SOSYAL AĞ GEREKSİNİMİ

2005 ve 2015 yılları arasında % 566 büyüme oranıyla, internet dünya çapında iletişimin ana kaynağı haline gelmiştir. Giderek artan büyüme oranlarıyla, internet'in yapısını destekleyen teknoloji daha da artmaktadır (Rudman ve Bruwer, 2015: 132). İnternet daha da olgunlaştıkça, kullanıcı dostu ara yüzler ve etkileşimli yetenekler içeren zengin uygulamalar giderek daha popüler hale gelmektedir (Paulson, 2005: 14).

Son yıllarda internet hızının ve bant genişliğinin çok büyük oranlarda artması ile birlikte web uygulamaları, daha az esnek ve daha az dinamik olan masaüstü yazılımlarını saf dışı bırakmıştır. Kurumlardan bağımsız, interaktif, kurulum ve bakım masrafı olmayan ve yüksek erişilebilirliğe sahip web uygulamaları günlük hayatta ve iş hayatında daha çok yer almaya başlamıştır. Şekil 1'de görüldüğü üzere internet hızının ve bant genişliğinin gün geçtikçe daha çok artması ve mobil platformların internet erişim olanaklarının iyileşmesi, web uygulamalarının kullanım oranını da artırmaktadır. Ayrıca mobil platformların gelişmesi ile birlikte mobil platformları destekleyebilen ve işletim sisteminden bağımsız uygulama geliştirmeye olanak sağlayan web yazılım araçları, mobil platformlar için yazılım geliştirme araçları olarak oldukça sık kullanılmaktadır.

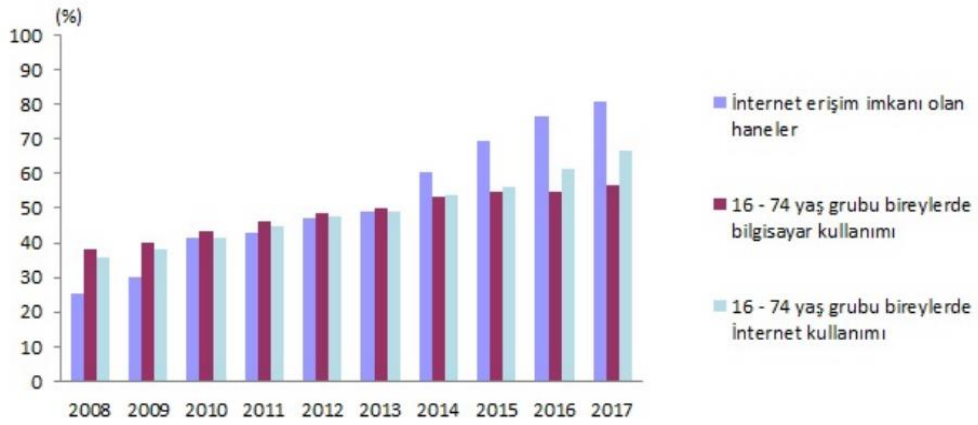
Şekil 1. Kullanılan Uluslararası Bant Genişliği

Kaynak: Brodtkin, 2012: 1.

Aynı oranda Şekil 2’de görüldüğü üzere Türkiye’de de artış gösteren bant genişliği, internet erişim imkânları ve kullanımı, web platformlarının daha sık kullanılmasına olanak sağlamaktadır. Özellikle son yıllarda mobil internet erişim imkânlarının artmasıyla birlikte SaaS (Software as a Service) olarak da adlandırılan donanım bağımsız, sunucularda barındırılabilen web yazılımlarının ve platformlarının arttığı gözlenmektedir. Bu gelişmeler ışığında web tabanlı kurumsal işbirliği araçları, kurumsal sosyal ağlar ve bilgi sistemleri de aynı hızda gelişme göstermektedirler. Böylelikle bu platformlar işletmelerin iletişim ve bilgi paylaşım sorunlarına dinamik, hızlı ve etkin çözümler sunmaktadırlar. İnternet üzerinde daha fazla ve büyük verilerin transferine olanak sağlayan bu gelişmelerle birlikte işbirliği araçlarının yetenekleri de oldukça artmıştır.

Şekil 2. Türkiye’de İnternet Kullanım Büyüme Oranı

Kaynak: TÜİK, 2017: 1.

İşbirliği ile ilgili çeşitli alanlarda akademik araştırmacılar, danışmanlar ve yöneticiler tarafından yazılmış çok sayıda kitap ve makale bulunmaktadır. Bununla birlikte, hem iş dünyasında hem de akademik topluluklar arasında, bir işletmenin ne kadar “işbirlikçi” ise o oranda başarılı olacağı ve firmalar arasındaki işbirliğinin geçmişte olduğundan daha önemli olduğuna dair genel bir inanış vardır (Laudon ve Laudon, 2011: 57). İş ve bilgi sistemleri yöneticileri ile yapılan küresel bir anket, işbirliği teknolojisine yapılan yatırımların, dört katından fazla geri dönüş sağlayarak satış, pazarlama ve araştırma ve geliştirme fonksiyonlarına çok büyük faydaları olan yatırımın, organizasyonel iyileştirmeler ürettiğini ortaya koymuştur (Frost ve White, 2009: 3).

Günümüzde enformasyon ve bilgi teknolojilerinin hızlı gelişmesiyle, iş hayatında daha çok yer kaplamaya başlayan iş birliği araçları ve bilgi sistemleri, iş süreçlerini hızlandırmakta ve işbirliğini artırmaktadır. Farklı yerlerde ve zamanlarda çalışan sanal ekiplerin büyümesi oldukça dikkat çekicidir (Brake, 2009: 21). Özellikle küreselleşen dünya ekonomisinde aynı proje üzerinde çalışan dağınık haldeki çeşitli çalışma takımları iletişim, senkronizasyon ve bilgi paylaşımı sorunları yaşamaktadır. Web tabanlı işbirliği teknolojileri, organizasyonun ve geleneksel işbirliği yöntemlerinin ötesine uzanarak farklı coğrafyalarda bulunan katılımcıların senkronize bir şekilde birlikte çalışmasına yardımcı olmaktadır. Böylelikle başka bir zaman diliminde, başka bir ülkedeki veya gezegenin diğer tarafındaki bilgisayarlarla, akıllı telefonlarla ve diğer cihazlarla sağlanan sayısız uzaktan iletişim araçlarını kullanarak fikir alışverişi yapılabilir ve başkalarıyla iletişim kurulabilir (Wahl ve Kitchel, 2017: 105).

Özellikle Web 2.0'ın geliştirilmesi ile daha fazla önem kazanan çevrimiçi işbirliği kavramı, internet tabanlı iş birliği araçlarının yeteneklerini artırmaktadır. Web 2.0 teknolojisi, ziyaretçilere içinde bulundukları web sayfalarına, içerik ekleme veya değiştirme gibi interaktif olanaklar sağlamaktadır. Çevrimiçi işbirliği, kurumsal işbirliğini kolaylaştırmak için Web 2.0 tabanlı sosyal yazılım araçlarının ve hizmetlerinin (wikiler, bloglar, forumlar, kamuoyu anketleri, topluluk sohbetleri ve kurumsal sosyal ağlar) konuşlandırılması anlamına gelmektedir (Turban, Liang ve Wu, 2010: 137). Bu işbirlikçi araçların geliştirilmesi ile birlikte çalışma ekiplerinin iletişim yetenekleri ve kapasitesi oldukça yüksek düzeylere çıkmaktadır.

Zaman içinde üniversitelerde teknolojinin kullanımındaki artış, yeni işbirliği ve iletişim araçlarının yaratılmasına yol açmıştır. Daha hızlı iletişim araçlarının ortaya çıkması, akademisyenlerin ve işbirlikçilerinin daha hızlı ve etkili bilgi aktarımı ve daha verimli iletişim ve geri bildirim sunmalarını sağlamaktadır (Lomas vd., 2008: 2).

Araştırmalar, etkili bilgi yönetiminin yükseköğrenim ortamında eğitimi ve öğrenmeyi geliştirebileceğini göstermektedir (McCarthy, 2006: 1). Ayrıca, öğrenciler ders çalışmalarında sınıf arkadaşlarıyla önemli işbirliği ve iletişim gerektiren grup projeleri, sunumlar, grup tartışmaları ve akran değerlendirmeleri gibi işbirlikçi öğrenme etkinliklerine düzenli olarak katılmaktadırlar (Chu ve Kennedy, 2011: 581).

1.1. PROBLEMİN TANIMI

Lisansüstü eğitiminde öğretim ve tez çalışmaları, öğretim elemanları ve öğrenciler arasında bir grup çalışması olarak değerlendirildiğinde işbirliği araçları oldukça önem kazanmaktadır. Ayrıca öğrencilerin kendi aralarında sınıf içi etkinlikler veya akademik çalışmalar için de kullanabilecekleri işbirliği araçları eğitim süreçlerini daha etkin, verimli ve hızlı yönetebilmelerine imkan sağlayacaktır. Özellikle lisansüstü eğitimin tüm tarafları arasında oluşturulabilecek bir kurumsal sosyal ağ ile bu seviyede verilen eğitimin verimliliği doğrudan pozitif olarak etkilenebilecektir.

Aynı kapsamda üniversitelerde kullanılan çeşitli bilgi sistemleri ve işbirliği araçları, iş süreçlerini pratikleştirmekte ve kolaylaştırmaktadır. Kullanılan bu çeşitli bilgi sistemleri ve işbirliği araçları sayesinde öğrencilerin, akademik ve idari personelin süreçleri yönetmesi, planlaması ve kontrol etmesi sağlanmaktadır. Ancak bu bağlamda incelenen üniversite kapsamındaki bilgi sistemleri genellikle çeşitli bilgi ve belge paylaşımı amacı ile kullanılmakta olup bir işbirliği aracı veya kurumsal sosyal ağ olarak tasarlanmamışlardır. Bu sistemler genellikle taraflar arasında interaktif iletişim ağı sunmamaktadır.

Öğrenciler ve öğretim elemanları hâlihazırda kendi aralarında üniversite bünyesinde yer alamayan işbirliği ve sosyal medya araçlarını kullanmaktadırlar, fakat bu araçlar eğitim faaliyetler için kompakt bir yapı sunmamakta ve içerisinde farklı tür kullanıcı yapılarının var olması nedeniyle eğitim amacı ile kullanılması çok uygun olmamaktadır.

Yapılan incelemeler sonucunda lisansüstü tez aşamasındaki öğrencilerin, enstitü, danışman öğretim elemanı ve anabilim dalı ile iletişim ve işbirliği probleminden kaynaklanan sorunları olduğu tespit edilmiştir. Tez aşamasındaki öğrencilerin tez süreçlerini yönetmekte, danışman öğretim elemanı ile süreci planlamakta ve enstitüden gerekli bilgiler almakta vb. konularda güçlük çektiği gözlenmiştir ve bu sebeplerin lisansüstü tezlerinin bitirilme oranını etkilediği düşünülmektedir.

1.2. ARAŞTIRMA SORUSU

Bu çalışma kapsamın geliştirilen uygulamanın temel çıkış noktasını aşağıda yer alan sorular oluşturmaktadır:

1. “Günümüz web teknolojileri olanakları kullanılarak lisansüstü eğitimin tarafları arasında iletişim yetenekleri artırılabilir mi?”
2. “Çeşitli alanlarda kullanılan işbirliği araçları ve kurumsal sosyal ağlar eğitim amacına hizmet etmek için bir web platformu üzerinde tasarlanabilir mi? “
3. “Lisansüstü eğitimde işbirliği aracı ve kurumsal sosyal ağ kullanımı öğrencilerin lisansüstü program tamamlama oranlarını artırabilir mi?”

Problemin tanımında da ortaya konulduğu gibi lisansüstü eğitimde tarafların iletişim sorunları hem ders hem de tez aşamasında ortaya çıkmaktadır. Özellikle lisansüstü eğitimde öğrencilerin eğitim faaliyetlerinin yanı sıra birçok faaliyeti bir arada yönetmelerinden dolayı süreç boyunca bilgi ve belge paylaşımı yanında iletişim sorunları da yaşamaktadırlar. Ayrıca tez aşamasına geçen öğrencilerin bulundukları program dâhilinde devam zorunluluklarının ortadan kalması ile öğrenci, danışman, anabilim dalı veya bölüm ve enstitü ile fiziksel iletişim imkânları oldukça zayıflamaktadır. Dolaylı olarak bu sorunlar kapsamında lisansüstü program tamamlama oranları oldukça düşüktür.

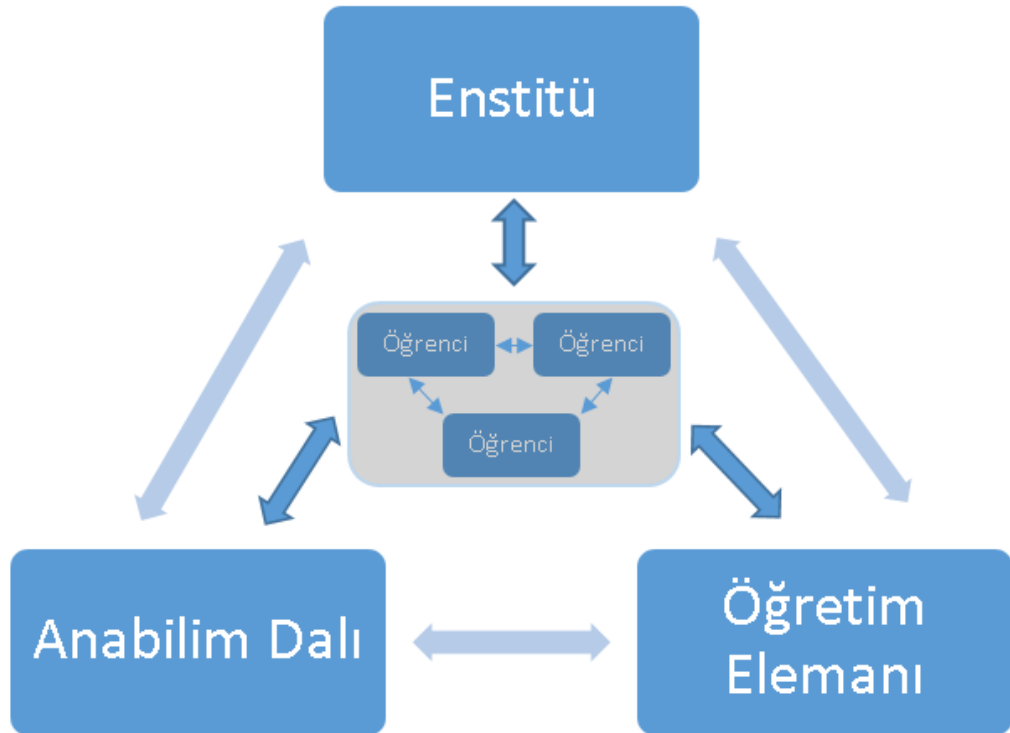
Özellikle eğitim faaliyetleri haricinde sanal çalışma gruplarının yönetilmesinde sıklıkla kullanılan çevrimiçi işbirliği araçları ve kurumsal sosyal ağlar bu çalışma gruplarının verimliliğini ve etkinliğini artırmaktadır. Bu nedenle ortaya konan bu sorunlar ve oluşturulan bu araştırma soruları ışığında bu çalışmada, ortaya konacak olan bilgi sistemi tabanlı işbirliği aracıyla ve kurumsal sosyal ağ ile lisansüstü eğitimde bu sorunlara gelişen web teknolojileri kullanılarak nasıl bir çözüm getirebileceği üzerinde durulmaktadır.

1.3. ARAŞTIRMANIN KAPSAMI

Bu çalışma kapsamında web platformları ile geliştirilen bilgi sistemleri tabanlı işbirliği aracı ve kurumsal sosyal ağ, üniversite bünyesinde tüm birimler tarafından kullanılmaya uygun olarak tasarlanırsa da, lisansüstü eğitimdeki iletişim sorunları göz önünde bulundurulduğunda uygulama genel hatları itibari ile lisansüstü eğitimin amaçları gözetilerek tasarlanmıştır.

Geliştirilen uygulama çevrimiçi işbirliğinin gerekliliği olan iletişimi artırmak amacı ile enstitü, anabilim dalı, öğretim elemanı ve öğrenci arasında interaktif bir platform sunmaktadır. Şekil 3'te görüldüğü üzere bu çalışmanın kapsamı, bilhassa üniversite bünyesindeki lisansüstü eğitim birimlerinin ve öğrencilerin hem kendi aralarında hem de eğitim birimleri ile iletişim yeteneklerini artırmak amacı için web tabanlı bir işbirliği ve kurumsal sosyal ağ uygulaması geliştirmek ve tasarlamaktır.

Şekil 3. Geliştirilen Uygulama Kapsamı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.4. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu çalışmanın amacı güncel web teknolojilerini kullanarak geliştirilen bilgi sistemleri tabanlı geniş bir işbirliği aracı ve kurumsal sosyal ağ vasıtasıyla öğrenci ile danışman öğretim üyesi, anabilim dalı ve enstitü işbirliğini ve iletişimini artırmak ve böylelikle süreci daha yönetilebilir bir hale getirmektir. Bu işbirliği aracı ile danışman ve öğrenci arasındaki iletişim, video arama, anlık mesajlaşma ve dosya paylaşımı gibi araçlarla daha interaktif bir hale getirilmeye çalışılmaktadır. Bunlara ek olarak öğrencilerin veya akademisyenlerin kendi aralarında oluşturabilecekleri grup alanları ile diğer akademik çalışmalarına veya derslere ilişkin çalışmaları da bu platform üzerinde gerçekleştirebilmeleri amaçlanmaktadır.

Geliştirilen kurumsal sosyal ağ vasıtasıyla da hem akademisyenlerin hem öğrencilerin içerik paylaşımı yapabilmeleri amaçlandığı gibi bu platform vasıtasıyla farklı disiplinlerdeki ve alanlardaki uygulama kullanıcılarına da erişebilmeleri amaçlanmaktadır. Ayrıca geliştirilen uygulamanın bilgi sistemleri tabanlı olmasından dolayı danışman öğretim elemanı, anabilim dalı ve enstitünün, öğretim elamanlarını, dersleri ve programları takip edebilmeleri amaçlandığı gibi öğrenci ile ilgili olarak süreci izlemeleri adına geliştirilecek yapılarla süreç takibi yapılması da amaçlanmaktadır. İnteraktif bir platform olarak tasarlanan bu işbirliği aracı vasıtasıyla sürecin anlık olarak takip edilmesi ve gerekli iletişim ağının bu platform üzerinde gerçekleştirilmesi sağlanacaktır.

Bu amaçlar doğrultusunda yükseköğretim kurumlarında öğrenciler ve öğretim üyeleri arasında, kurum bünyesi dışında çeşitli işbirliği araçları kullanılsa da, yükseköğretim kurumlarının bünyesinde ne bir işbirliği aracı barındırıldığı ne de bu kurumlar için geliştirilen bir işbirliği aracının veya kurumsal sosyal ağın olmadığı gözlenmiştir. Bu nedenle çalışmanın temel amacı geliştirilen web tabanlı interaktif bir işbirliği ve sosyal ağ uygulaması ile yüksek eğitim kurumlarının daha nitelikli, verimli ve etkin bir eğitim sunmaları için kompakt bir platform tasarlamak ve geliştirmektir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞBİRLİĞİ, ÇEVİRİMİÇİ İŞBİRLİĞİ ARAÇLARI VE KURUMSAL SOSYAL AĞLAR

2.1. İŞBİRLİĞİ

2.1.1. İşbirliği Kavramı

İşbirliği kavramı hakkında çok çeşitli akademik çalışmaları bulunan Gray işbirliğini; "bir problemin farklı yönlerini gören tarafların, farklılıkları yapıcı bir şekilde araştırabilecekleri ve mümkün olana dair kendi sınırlı görüşlerinin ötesine geçen çözümleri araştırabilecekleri bir süreç" olarak tanımlanmaktadır (Gray, 1985: 911). Latin kökenleri “com” ve “laborare” kelimelerinin birleşiminden oluşan işbirliği en basit tanımıyla “birlikte çalışmak” anlamına gelmektedir. İşbirliği, en genel anlamıyla bir şey üretmek veya yaratmak için bir veya daha fazla insanla çalışma eylemi olarak tanımlanmaktadır (Lomas vd., 2008: 1). Farklı bir bakış açısıyla McLaren ve arkadaşları işbirliğini, “tedarikçi, müşteriler ve tedarik zincirindeki diğer ortaklar arasındaki ortak planlama, koordinasyon ve süreç entegrasyonuna odaklanan ayrıca ortaklık ve ağ tasarımı konusunda stratejik ortak karar verme sürecini de içeren bir süreç” olarak ifade etmektedir (McLaren vd., 2000: 348).

21. yüzyılda küresel ekonomideki rekabet, örgütler ve takımlar veya ekipler arasındaki iletişim ağlarının yetkinliği ve etkinliği tarafından belirlenecektir (Bititci vd., 2004: 251). Bu kapsam çerçevesinde değerlendirildiğinde takım ve ekip çalışması oldukça önem kazanmaktadır.

Ekip çalışması iki temel kavram etrafında şekillenmektedir: iletişim ve işbirliği. Takım çalışanlarının birçok konuda iletişim kurması gerekmektedir ve bunun için bugün çok çeşitli iletişim yöntemleri mevcuttur. Bu nedenle, her problem için doğru iletişim yöntemi ve teknolojisi seçilmelidir. İşbirliği birlikte çalışmayı gerektirmektedir. Günümüzde bu ifade, elektronik dokümanların paylaşılması ve her bir belgeye yapılan revizyonların izlenmesi anlamına gelmektedir. Değişiklikleri basitçe birleştirmekten çok, değişikliklerin neden yapıldığı tartışmasını da

gerektirmektedir. İşbirliği ayrıca, zamanlama görevlerini ve proje programlarını sürdürmeyi içermektedir (Post, 2004: 911).

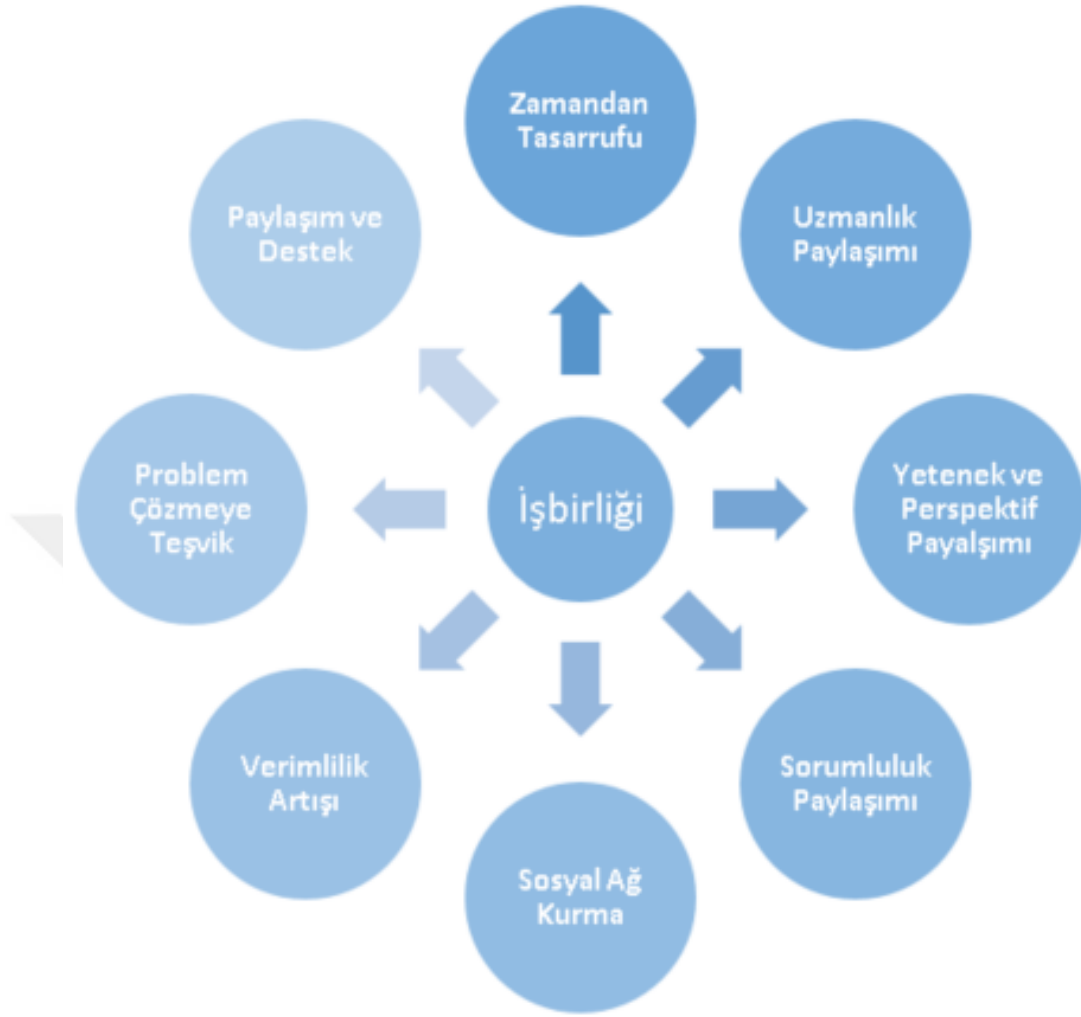
2.1.2. İşbirliğinin Faydaları

Küreselleşmenin bir sonucu olarak aynı proje veya iş üzerinde çalışan dağınık haldeki çeşitli çalışma takımları ve ekipleri iletişim, senkronizasyon ve bilgi paylaşımı sorunlarını sıklıkla yaşamaktadır. Günümüzün küresel ekonomisinde şirketler kaynakları, bilgileri ve riskleri paylaşarak iş süreçlerini yeniden oluşturmaya ve işbirliği yaparak rekabet avantajlarını korumaya veya artırmaya çalışmaktadırlar (Bititci vd., 2008: 1).

İş ve bilgi sistemleri yöneticileri ile yapılan küresel bir anket, işbirliği teknolojisine yapılan yatırımların, dört katından fazla geri dönüş sağlayarak satış, pazarlama ve araştırma ve geliştirme fonksiyonlarına çok büyük faydaları olan yatırımın, organizasyonel iyileştirmeler ürettiğini ortaya koymuştur (Frost ve White, 2009: 3).

İşbirliğinin işletmelere genel faydaları, kullanıcılarının memnuniyetinin artırılması, organizasyonel verimliliğin iyileştirilmesi, kurum içinde daha fazla iletişim kolaylığı, prosedürlerin basitleştirilmesi, kültürel farklılıkların dağılması, kullanıcılar arasında güven oluşturulması, iletişim maliyetlerinin azaltılması olarak sayılabilir (Nicol ve Coen, 2003: 49; Sánchez vd., 2007: 103). Ayrıca bu faydaları Şekil 4’te gösterildiği gibi detaylandırmak da mümkündür.

Şekil 4. İşbirliğinin Faydaları

Kaynak: Yazar tarafından derlenmiştir.

Bugün işbirliği ve ekip çalışması çeşitli nedenlerden ötürü her zamankinden daha önemlidir (Laudon ve Laudon, 2011: 56-57):

- **İşin doğasında değişiklikler:** Günümüz çalışma ortamları, fabrika imalatı ve üretim sürecindeki her aşamanın birbirinden bağımsız şekilde oluştuğu ve ustabaşılar tarafından kontrol edildiği bilgisayar öncesi ofis çalışmalarından farklıdır. Artık ürün ve hizmet üretmek için daha fazla koordinasyon ve etkileşim gerekmektedir.
- **Profesyonel işin artması:** Profesyonel işlerin artması, konularında uzman bireylerin bir arada daha çok çalışmasını gerektirmektedir.

- **İşletmelerin değişen örgüt yapıları:** Günümüzde yöneticiler artık hiyerarşik yapıda emirler veya izlekler beyan etmemekte, işin gerçekleştirilmesi için kendi metotlarını üretmeleri beklenen takımlar ve gruplarla çalışmaktadır.
- **İşletmenin kapsamında değişiklikler:** İşletmelerin çalışma alanları merkezi bir yapıda değildir. Küreselleşen dünyada, işletmelerin küresel temelli, farklı konumlarda çalışan takımları mevcuttur.
- **Yeniliğe vurgu:** Yenilik başka bir deyişle bir grup ve sosyal süreçtir ve çoğu yenilikler laboratuvarlarda, işletmelerde ya da kamu kurumlarında kişiler arasındaki işbirliğinden gelir.
- **İş ve çalışma kültürünün değişmesi:** İşbirliği konusundaki çoğu araştırma, takımların ve bireylerin kendi kendilerine çalıştığından daha hızlı, daha iyi sonuçlar ürettiği fikrini destekler.

2.2. ÇEVİRİMİÇİ İŞBİRLİĞİ ARAÇLARI

2.2.1. Çevrimiçi İşbirliği Kavramı

Elektronik işbirliği (e-işbirliği) veya çevrimiçi işbirliği, elektronik teknolojilerin kullanıldığı ortak bir görevle veya iş ile uğraşan belli sayıda kişiler arasındaki işbirliği olarak geniş bir şekilde tanımlanmaktadır. Çevrimiçi işbirliği çalışma teknolojilerine örnek olarak web tabanlı sohbet araçları, web tabanlı asenkron konferans araçları, e-posta, İnternet tabanlı listeler, işbirlikçi yazma araçları, grup karar destek sistemleri ve telekonferans araçları verilebilir (Kock, 2001: 267). Bu tanımda kastedilen sadece, bilgisayar tabanlı işbirliği araçları olmayıp, aynı zamanda çoğu insanın kullandığı telefonlar gibi (günümüzün telefon cihazlarından bazıları, 1940'lardaki ilk bilgisayarlardan daha fazla işlem gücüne sahip olsa bile), bir "bilgisayar" tanımına uymayan diğer teknolojileri de kapsayan oldukça geniş bir tanımdır (Kock vd., 2001: 1). Çevrimiçi işbirliği araçları, ekiplerin bir grup çalışma alanındaki materyalleri toplu olarak yazmasına, düzenlemesine ve incelemesine yardımcı olmaktadır. Bu, proje materyallerinin oluşturulmasını ve gözden geçirilmesini hızlandırmaktadır. Çevrimiçi işbirliği araçları ayrıca, tüm alıcıların,

ihtiyaca göre merkezi bir havuza doğrudan ve güvenli erişime sahip olmalarını sağlayarak belgelerin sistem üzerinden daha hızlı taşınmasına yardımcı olabilir (Fitcher, 2012: 49).

E-işbirliği araştırması, aslında ARPANET çalışmalarına kadar uzansa da tam anlamıyla 1970'lerin başında üzerinde çalışılmaya başlanan, e-işbirliği öncülerinden ve habercilerinden biri olan elektronik bilgi paylaşım sistemi (Electronic Information Exchange System) üzerinde çalışmaların yürütüldüğü zamana dayanmaktadır (Kock vd., 2001: 3). Zamanla web tabanlı asenkron konferans sistemleri gibi çalışmaların ortaya çıkması ve artış göstermeye başlaması, e-işbirliği teknolojilerine olan ilgiyi oldukça artırmıştır. Bu çalışmaları, Paul Crashman ve Irene Greif tarafından 1984 yılında e-işbirliği ile ilgili ilk konferans olan Bilgisayar Destekli İşbirliği Çalışması (Computer-Supported Cooperative Work) konferansı olarak adlandırılan organizasyon izlemiştir. O zamandan beri bu konferans, teknolojik konulara odaklanan e-işbirliği araştırmaları için anahtar noktalardan biri haline gelmiştir (Bannon, 1993: 4).

Gelişimine devam eden e-işbirliği araştırmaları bu noktadan sonra odak noktalarını grup karar destek sistemlerine çevirmişlerdir. Özellikle internetin gelişimi ve ardından da internet üzerinden yayınlanabilen birbirine bağlı metin dokümanlarının yani World Wide Web' in gelişimiyle birlikte e-işbirliği kavramı tam anlamıyla şekillenmeye başlamıştır.

Yeni teknolojilerin ve özellikle bilgi ve iletişim teknolojisinin (BİT) geliştirilmesiyle, gruplar yeni etkileşim ve işbirliği biçimlerini kapsayacak şekilde gelişmektedir. World Wide Web, e-ekiplerin bir proje üzerinde birlikte ve uzaktan çalışmasını sağlamaktadır. Video konferans, grup destek sistemleri (GSS), uzaktan eğitim araçları (Blackboard, WebCT, vb.) ve daha yaygın olarak e-postalar gibi bilişim ve iletişim teknolojilerinin kullanımı katlanarak artmaktadır. Bu elektronik iletişim teknolojileri temel olarak özellikle merkezi olmayan küresel işletmelerin iletişim ağlarını desteklemektedir. Yeni zaman ve mesafe ölçümleri insan etkileşimlerini hem iş hayatında hem de günlük hayatta değiştirmekte ve aslında klasik yüz yüze ilişkiler ağını sanal ilişkiler ağına dönüştürmektedir. İnsan etkileşimlerinin doğasının değişimi, bilgi ve iletişim sistemlerinin desteklediği bilginin daha hızlı yayılması ile doğrudan ilişkilidir (Rutkowski, 2002: 220). Bilgi teknolojisindeki hızlı değişiklikler, işbirliği yapmanın yolunu daha da kolaylaştırmıştır. İşbirliği yapan şirketlerdeki iş ortakları,

Çalışma grupları ve takımlar, e-işbirliği teknoloјisi gibi ileri teknoloјiyi kullanarak kolayca iletişim kurabilmekte ve bilgi alışverişinde bulunabilmektedirler (Goksoy vd., 2004: 604).

2.2.2. Çevrimiçi işbirliği Teknoloјileri

Hızla gelişen bilgi ve iletişim teknoloјileri ve bu teknoloјiler ışığında sürekli küreselleşen iş dünyasının etkileri ile birlikte hız kazanan kurumsal dönüşümler günümüzde artık bir seçim değil zorunluk haline gelmiştir. Bu teknoloјilerin kullanımının yanı sıra örgüt kültürlerinin de bu yapılara göre değiştirilmesi ve hatta baştan şekillendirilmesi gerekmektedir.

Kuruluşların küreselleşmesi, pazarlanan ürün ve hizmetlerin diğer pazarlara veya ülkelere genişletilmesine neden olmaktadır ve bunun sonucu olarak da örgütsel ve operasyonel zincirlerin hepsinin veya bir kısmının bir şekilde genişletilmesi veya artırılması gerekmektedir. Bu genişleme ile birlikte iş süreçlerini hızlandırabilecek, mevcut kaynakları optimize edebilecek ve daha iyi iletişim sunabilecek bilgi ve iletişim sistemlerine ihtiyaç duyulmaktadır (Silva, Aguiar ve Pinto, 2014: 333).

Bu kapsamda bir gereklilik haline gelen işbirliği teknoloјilerini ve işbirliği araçlarını řu başlıklar altında toplayabiliriz (Fitcher, 2012: 50; Lomas vd., 2008: 2; Laudon ve Laudon, 2011: 60-61; Kock, 2001: 268):

- **E-Posta, Anında Mesajlaşma:** E-posta, anında mesajlaşma ve grup yazılımları bireyler ve kurumlar arası iletişimi sağlayan en temel işbirliği araçları olarak kabul edilebilir. Anında mesajlaşma, gerçek zamanlı, anlık iletişim sağlayarak anında memnuniyet sunar. Küçük konular anında temizlenebilir. Grup tartışmaları , dört veya daha fazla katılımcıyla kolayca başlatılabilir. Bu araçların yazılımları bilgisayarlarda barındırılabil-diği gibi aynı zamanda anlık mesajlaşma ve belge paylaşımı için mobil cihazlarda da barındırılmaktadır.
- **Sosyal Ağlar:** Genellikle günlük hayatımızda hepimizin kullandığı Facebook, Twitter, Instagram gibi sosyal paylaşım siteleri sosyal ağlar olarak tanımlanabilmektedir. LinkedIn gibi sosyal paylaşım platformları ise profesyonel işletmeler için bir sosyal ağ sunmaktadır. IBM veya Google

tarafından geliştirilen işbirliği yazılımlarının içinde kullanıcıların kendi sosyal ağlarını oluşturabilecekleri alanlar mevcuttur.

- **Wikiler ve Bloglar:** Wikiler, bir veya daha fazla kişinin, birbiriyle bağlantılı web sayfalarında, herhangi bir web sayfası geliştirme ya da programlama tekniği kullanmadan, bir sayfa oluşturma ve düzenleme sürecini kullanarak, bilgi birikimi aktarması veya almasını sağlayan bir sistemdir (Franklin ve Van Harmelen, 2007: 1). Wiki, kullanıcıların bir web tarayıcısına sahip içeriği özgürce eklemelerine ve düzenlemelerine izin vermek için ilk olarak Ward Cunningham tarafından geliştirilmiştir. Vikipedi, bu kapsamda verilebilecek en iyi örneklerden biridir. Vikipedi, çevrimiçi bir ansiklopedi oluşturmak için ortak bir çaba olan tanınmış bir genel web sitesidir.
- **İnternet Tabanlı İşbirliği Çevreleri ve Grup Yazılımları:** İnternet tabanlı işbirliği çevreleri genellikle Microsoft, IBM ve Google gibi büyük firmaların sağladıkları işbirliği araçlarıdır. Bu firmalar haricinde de küçük ölçekli girişimler mevcut olsa da bu firmalar Lotus Notes, Microsoft SharePoint gibi sundukları işbirliği araçları kapsamında oldukça geniş bir yapı sunmaktadırlar. Google ise birçok işbirliği aracını belirli bir düzeye kadar ücretsiz olarak kullanıcılarına sunmaktadır. Grup yazılımı genellikle, üye profilleri içeren ekip alanları, çevrimiçi tartışma alanları, belge ve dosya paylaşımı alanları, tümleşik takvim oluşturma ve ortak çalışma araçları gibi, işbirliği için zengin bir araç seti sunmaktadır. Grup yazılımları, kişisel bir sayfada yeni veya gözden geçirilmiş belgeleri size bildirmek ve onay sürecinin yanı sıra sürüm kontrolü yoluyla belgeleri izlemek gibi içerik yönetimi işlevlerini de sunmaktadır.

2.2.3. Çevrimiçi İşbirliği Araçlarının Faydaları

Çevrimiçi işbirliği araçları, ekiplerin bir grup çalışma alanındaki materyalleri toplu olarak yazmasına, düzenlemesine ve incelemesine yardımcı olabilmektedir. Bu, proje materyallerinin oluşturulmasını ve gözden geçirilmesini oldukça hızlandırmaktadır. Çevrimiçi işbirliği araçları ayrıca, tüm alıcıların, ihtiyaca göre merkezi bir havuza doğrudan ve güvenli erişime sahip olmalarını sağlayarak belgelerin sistem üzerinden daha hızlı ve güvenli taşınmasına yardımcı olmaktadır. Çevrimiçi işbirliği, proje ve diğer iş akışı değişimlerini yönetmeyi kolaylaştırmaktadır. Ayrıca

çevrimiçi bir işbirliği aracı, aşağıdaki görevlerle kullanıcıları destekleyebilir (Fitcher, 2012: 49):

- Dosya, belge ve bilgilerin kontrolünü ve erişimini yönetmekte,
- Ne zaman yayınlandığını ve kimin yorum yaptığını takip etmekte,
- Proje yaşam döngüsü sırasında neler olduğuna dair süreci izlemekte.

Tablo 1’de çevrimiçi işbirliği ve hakkında yapılmış çalışmalar tarafından tanımlanan işbirliği araçlarının yararlarından bazıları özetlenmiştir.

Tablo 1: Çevrimiçi İşbirliği Araçlarının Faydaları

Fayda	Gerekçe
Üretkenlik	Bir arada çalışan insanlar birbirinden ayrı olan insanlara göre üretimi daha hızlı gerçekleştirmektedirler ve hata oranı daha az olmaktadır.
Kalite	Bir arada çalışan bireyler daha hızlı hata düzeltebilmektedir ve faaliyetleri daha hızlı gerçekleştirebilmektedir.
Yenilik	Bir arada çalışan bireyler ürün, hizmet ve yönetime dair daha yenilikçi fikirler ileri sürebilirler.
Müşteri Hizmetleri	Bir arada çalışan bireyler daha hızlı, verimli ve etkin bir şekilde müşteri ihtiyaçlarını ve şikâyetlerini çözebilirler.
Finansal Performans	Yukardaki maddelerin bir sonucu olarak çevrimiçi işbirliği araçları işletmelere finansal performans sunmaktadır.

Kaynak: Laudon ve Laudon, 2011: 59.

Çevrimiçi işbirliği araçları hakkında yapılan çalışmalarda faydalar sıralansa da oldukça dağınık halde verilmişlerdir. Bu nedenle çevrimiçi işbirliğinin en temel faydaları aşağıdaki maddeler halinde özetlenebilir:

- İş süreçlerini ve akışlarını hızlandırmaktadır.
- İş süreçlerini ve akışlarını etkin ve verimli kılmaktadır.
- Bütünlükçü bir iş süreci otomasyonu sağlamaktadır.
- Seyahat sürelerini ve masraflarını minimuma indirmektedir.
- Esnek ekipler oluşturulmasını kolaylaştırmaktadır.

- Dosya, bilgi ve veri gibi kaynakların paylaşılabilmesinin yanı sıra takvim, duyuru oluşturabilme ve anket gibi işlemlere olanak sağlamaktadır.
- Anında iletişim ve işbirliği sağlamaktadır.
- İlgili bilgilerin veya kaynakların doğru zamanda, en hızlı şekilde ve doğru insanlarla paylaşılmasını sağlamaktadır.
- Departmanların, çalışma gruplarının, iş akışlarının ve süreçlerinin görünürlüğünü artırmaktadır.
- Tüm süreçlerin bir bilgi sistemi üzerinde yer alan çevrimiçi işbirliği aracı ile işlemlerinden dolayı tüm bu saydıklarımızın yanı sıra raporlama etkinliği sağlamaktadır.

2.3. KURUMSAL SOSYAL AĞLAR

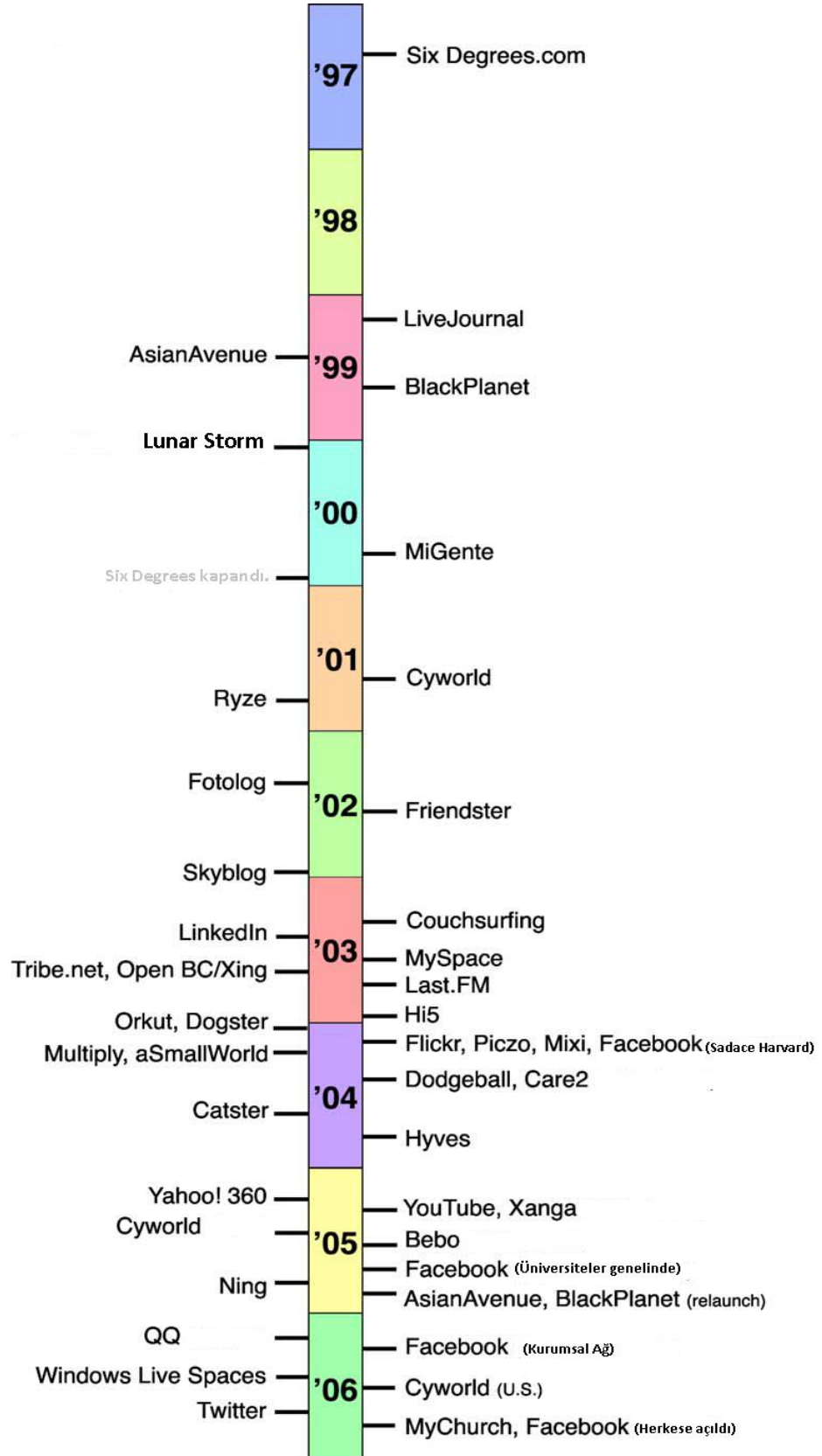
2.3.1. Kurumsal Sosyal Ağ Kavramı

Sosyal ağlar, bireylerin sınırlı bir sistem içinde herkese açık ya da yarı herkese açık profil oluşturmaya, bir bağlantıyı paylaştıklarında diğer kullanıcıların da bu paylaşımın bir listesini oluşturmaya ve sistemdeki diğer kişiler tarafından yapılan bağlantı listelerini ve paylaşım listelerini görüntülemesine ve bunların incelenmesine olanak sağlayan web tabanlı hizmet veren en yeni iletişim aracı olarak tanımlanmaktadır (Boyd ve Ellison, 2007: 211).

Kaplan ve Haenlein ise sosyal ağı, Web 2.0' ın ideolojik ve teknolojik temellerinden oluşan ve kullanıcı tarafından içerik oluşturulmasına ve değiştirilmesine olanak tanıyan bir grup internet tabanlı uygulama olarak tanımlamaktadırlar. Bu internet tabanlı uygulamalar, blogları, sosyal ağ sitelerini, işbirlikçi projeleri, içerik topluluklarını, sanal sosyal dünyaları ve sanal oyun dünyalarını içermektedir (Kaplan ve Haenlein, 2010: 61).

Şekil 5' te gösterildiği gibi, sosyal ağların geçmişi 1997 yılına kadar dayansa da sosyal ağların en yaygın kullanım platformları olan ve milyonlarca kullanıcısı bulunan Facebook, MySpace, LinkedIn ve YouTube gibi platformların ortaya çıkması ile adını daha çok duyurmaya başlamıştır.

Şekil 5: Sosyal Ağların Tarihsel Gelişimi (2007'ye kadar)

Kaynak: Boyd ve Ellison, 2007: 213.

Son yıllarda sosyal medyanın kullanımı popülerlik kazanmaktadır. Facebook, 2.1 milyardan fazla kullanıcıya sahipken, Twitter ve LinkedIn kullanıcıları yüz milyonlarca kişiden oluşmaktadır. Bununla birlikte, kuruluşların sosyal medya platformlarını iş amaçları için kabul etmeleri oldukça zaman almıştır (Kane, 2014: 97). Birçok işletme, bu teknolojinin ticari fırsatlarını kullanma potansiyelini değerlendirmektedirler (Turban, Bolloju ve Liang, 2011: 202). Özellikle sosyal ağ kavramının kabulünün hızla yaygınlaşması nedeniyle, giderek artan bu önemli aracın kurumlara getirdiği potansiyel faydaların açığa çıkarılması için çeşitli girişimlerde bulunmaktadır (Jarrah ve Sawyer, 2012). Sosyal ağ platformları örgütsel yenilik sürecinde ve iş süreçlerinde yeni rutinlere yol açmaktadır (Recker, Malsbender ve Kohlborn, 2016: 42).

Sosyal ağlar üzerinde gerçekleştirilen hızlı ve açık iletişim, artık sadece günlük veya kişisel yaşantıda değil iş hayatında da verimliliği beraberinde getirecek bir yapı ortaya çıkarmaya başlamaktadır. Özellikle iş hayatında daha çok yer almaya başlayan Y kuşağının etkisiyle birlikte kurumsal sosyal medya iş hayatındaki yerini almaya başlamaktadır (Sarigül, 2015: 1).

Bir kuruluş tarafından uygulanan Sosyal Medya, Kurumsal Sosyal Ağ/Medya olarak adlandırılmaktadır (Kane, 2014: 97). Kurumsal sosyal ağ/medya, kısa mesajlar aracılığıyla hafif iletişimi kolaylaştıran ve meslektaşları bulmak, bağlamak ve etkileşim kurmak için işlevler sunan bir iş ortamında kullanılan çevrimiçi platformlardır (Aoun ve Vatanasakdakul, 2012: 2). Şekil 6'da görüldüğü üzere kurumsal sosyal ağlar oldukça karmaşık yapılardır ve genellikle iletişim, işbirliği ve yenilik, bilgi yayma ve paylaşma, eğitim ve öğretim, bilgi yönetimi ve aktivite yönetme gibi ana yapılardan oluşmaktadır. Kurumlarda kullanılabilecek iki tür çevrimiçi sosyal ağ bulunmaktadır ve aralarındaki farkı anlamak oldukça önemlidir (Wang ve Kobrso, 2009: 976). İlk tür, Facebook ve LinkedIn gibi, kayıt için halka açık olan genel sosyal ağ siteleridir. İkinci tip, belirli şirkete ait olan ve dolayısıyla sadece çalışanlarına açık olan kurumsal sosyal ağ siteleridir (DiMicco vd., 2009: 3).

Şekil 6: Kurumsal sosyal ağ uygulamalarının genel kategorileri.

Kaynak: Turban, Bolloju ve Liang, 2011: 204.

Kurum içi sosyal ağ platformlarının/uygulamalarının ortaya çıkması, kurumlar için çalışanlar arasındaki işbirliğini teşvik etmek ve çalışanların katılımını arttırmak için fırsatlar yaratmaktadır. Kurumsal sosyal ağ uygulamaları, çalışanlara kişisel ve profesyonel bilgilerini diğer iş arkadaşlarıyla paylaşımlarında ve iletişim kurmalarında kolay bir yol sağlamaktadır (Haddud, Dugger ve Gill, 2016: 1).

Tablo 2’ de görüldüğü üzere Kurumsal Sosyal Ağlar için küresel pazarın bir önceki yıla göre % 19 oranında artacağı tahmin edilmektedir. Bu da yıllık gelirin 2019 yılına kadar 3,5 milyar dolar artacağı anlamına gelmektedir.

Tablo 2: Dünya Çapında Kurumsal Sosyal Ağlar ve Çevrimiçi Topluluklar Geliri

	2014 (m\$)	2015 (m\$)	2016 (m\$)	2017 (m\$)	2018 (m\$)	2019 (m\$)	2014- 2019 BYBO (%)
Kurumsal Sosyal Ağ	1,459.7	1,707.2	2,301.7	2,422.3	2,898.5	3,498.7	19,1
Büyüme (%)	14.3	17.0	19.0	19.2	19.7	20.7	
Çevrimiçi Topluluklar	393.0	477.7	590.7	736.5	925.5	1,117.2	24.3
Büyüme(%)	47.0	21.6	23.6	24.7	25.7	26.1	

Kaynak: International Data Corporation (IDC), 2015: 8.

Yapılan çalışmalar doğrultusunda görüldüğü üzere organizasyonlar, kurumsal sosyal ağların sağladığı faydalardan ve yüksek geri dönüşten dolayı kurumsal sosyal ağlara olan ilgilerini gün geçtikçe artırmaktadır.

2.3.2. Kurumsal Sosyal Ağ Uygulamaları

Kurumlar çeşitli kurumsal sosyal ağ uygulamalarından yararlanmaktadırlar. Kurumsal sosyal ağ uygulamaları çok çeşitli hizmetler ve platformlar sunsalar da temel amaçları aynıdır. Bu amaç iletişim yeteneklerini geliştirmek yani işbirliğini artırmaktır. Aşağıda bu uygulamalardan bazıları kısaca tanıtılmaktadır:

- **IBM Connections:** IBM Connections, şirketlere bloglar, wiki'ler, etkinlik akışları ve daha fazlası dâhil olmak üzere çeşitli kanallarda yüksek güçlü analitiği kullanabilen bir sosyal ağ sağlar. Ayrıca çalışanların birbirleriyle bağlantı kurmasına ve tek bir ara yüz üzerinden iş ürünlerinde işbirliği yapmasına olanak tanır. IBM Connections, dosyalara kolay erişim için basit bir ara yüz ve masaüstü senkronizasyonu sağlar. Büyük dosya yüklemeleri, zengin metin editörü, File Viewer'da yeni ön izleme / düzenleme özellikleri ve arama geliştirmeleri sağlayarak, çalışanların istedikleri ortamlarda dosyalarını bulabilmekte ve birlikte çalışabilmektedirler (Gallo, 2017:1).

- **Jive-n:** Jive-n, kurumlara iş yapmaları için ihtiyaçları olan her şeyle birlikte sanal bir ortam sağlamaktadır. Hareket halindeyken takımları ve bireyleri bağlı tutan kullanışlı tümleşik mobil uygulamalarla, konum bağımsız olarak çalışma imkânı sunar. Dinamik yapı nedeniyle çeşitli sistem ve araçlarınızla da çalışmaktadır, uygulamalar arasında sorunsuz işbirliğini güçlendirmektedir.
- **Salesforce Chatter:** Chatter, etkinlik akışlarından ve cihazlar arasında dosya paylaşımından, 'konu' tanımlama ve iş akışı onayları gibi yeni özelliklere kadar giderek artan bir işlevsellik yelpazesi sunmaktadır. Ürün, ücretsiz bir sürümde ve gelişmiş bir gizlilik ve veri güvenliği düzeyi ile “ekstra işlevsellik için ödeme” sürümünde (Chatter Plus) sunulmaktadır. Ücretli Salesforce uygulama lisanslarının bir parçası olarak kullanılabilen Chatter, şirket çapında elle veya yalnızca davetiye temeline dayanarak çalışmaktadır.
- **Microsoft Yammer:** Popüler mikro blog platformu Yammer, sınırlı işlevselliğe sahip, temel sürümü ile birlikte, organizasyonel yapılar için 2008'de kurumsal işbirliği aracı olarak kullanılmaya başlanmıştır. Yammer, 'İşletme için Facebook' olarak da sıklıkla adlandırılmaktadır. Teknoloji, Microsoft tarafından SharePoint ve Office 365 bulut tabanlı ürün yelpazesinin kurumsal sosyal ağ kapasitesini güçlendirmek adına 1.2 milyar dolarlık bir maliyetle 2012 yılında tam sürüm ile kullanıma açılmıştır. Yammer, alan adı üzerinde bir idari kontrol seviyesi oluşturmak için, bir kuruluşun gerekli ödemeleri yaparak müşteri olarak kaydolması gerekmektedir. Kurumsal işbirliği için tasarlanan, özel bir Yammer ağının her bir üyesinin şirket e-posta adresleriyle giriş yapması gerekmektedir (Mathiesen ve Fielt, 2013: 4). Yammer, altı anahtar alan üzerinde durmaktadır, bu alanlar: takım iletişimi, verimlilik, bilgi paylaşımı, çevrimiçi çalışan, şirket kültürü, çalışan katılımı sürecidir.
- **Lityum:** Lityum, kullanıcıların sosyal medya varlıklarını yönetmelerine, müşterilere ulaşmalarına ve etkileşimde bulunmalarına yardımcı olan etkili bir sosyal medya aracıdır. Platform, kullanıcıların tüm dijital temas noktalarında en sadık müşterileriyle kolayca bağlantı kurup bağ kurmasına olanak tanıyan toplam topluluk katılımı sağlamaktadır. Lityum ile şirketler, marka bilinirliğini artırmaya ve satışları artırmaya yardımcı olmak için müşterileri çevrimiçi

topluluklar aracılığıyla müşteri etkileşimine teşvik eden bir platforma sahip olmaktadır. Lityum, aynı zamanda, şirketlerin canlı kampanyalar oluşturmalarına, eyleme dönüştürülebilir fikirleri toplamalarına ve etkili sosyal medya stratejileri uygulamalarına yardımcı olmak için bir dizi sosyal dinleme ve müdahale araçları, sosyal sohbet yönetimi özellikleri ve sosyal medya analizleri sunmaktadır.

- **Socialtext:** Socialtext'in kurumsal sosyal ağ ürünleri (mikrobloglar, bloglar, wikiler, profiller ve sosyal elektronik tablolar) çalışanların, yöneticilerin ve takımların önemli bilgileri ve verileri paylaşmalarına ve çevrimiçi çalışmalarına olanak sağlamaktadır. Socialtext, işletmelerin kilit iş süreçleri üzerine tartışma, işbirliği yapma ve harekete geçmelerine olanak sağlayan Müşteri İlişkileri Yönetimi ve Kurumsal Kaynak Planlama uygulamaları ile oldukça uyumludur (Laudon ve Laudon, 2011: 66).

Kurumsal sosyal ağların bir kısmı yukarıda verilse de bu platformlar kurumsal sosyal ağların başlıca pazar payına sahip olanlarından sadece bazılarıdır. Kurumsal sosyal ağların bilinirliğinin ve kullanım oranların artması ile birlikte günümüzde şirketler tarafından daha yoğun bir şekilde talep edilmeye başlanmakta ve Tablo 2'de görüldüğü üzere, oluşan talep doğrultusunda platformların pazar paylarını gün geçtikçe daha çok arttırmaktadır.

Tablo 3: Dünya Çapında Kurumsal Sosyal Ağlar Geliri

	2012 (m\$)	2013 (m\$)	2014 (m\$)	2014 Pay (%)	2013-2014 Büyüme (%)
IBM	142.7	172.7	185.5	12.7	7.4
Jive Software	102.3	130.5	162.2	11.1	24.3
Salesforce.com	29.6	91.2	161.6	11.1	77.2
Microsoft	44.0	76.0	97.2	6.7	27.9
Lithium	52.5	81.5	92.3	6.3	13.2
Zimbra	39.1	47.9	65.3	4.5	36.4
SAP	10.9	34.1	47.1	3.2	38.2
Socialtext	34.6	34.8	35.2	2.4	1.4
Mindjet	17.6	18.6	23.1	1.6	23.9
Get Satisfaction	14.9	18.5	23.0	1.6	24.4
INgage Networks	15.7	17.5	20.6	1.4	18.2
Google	–	10.9	16.6	1.1	52.7
Igloo Software	10.4	13.5	16.0	1.1	18.0
TIBCO	10.0	12.2	14.9	1.0	22.2
Zyncro	5.7	9.5	12.6	0.9	32.9
ATOS	7.9	8.6	8.6	0.6	0.1
VMware	4.7	6.6	8.0	0.5	21.7
Cisco	2.0	1.4	1.6	0.1	18.0
TOTVS	–	0.1	0.2	0.0	204.6
Ara Toplam	544.9	785.8	991.6	67.9	26.2
Diğer	414.1	491.3	468.1	32.1	-4.7
Toplam	959.0	1,277.1	1,459.7	100.0	14.3

Kaynak: International Data Corporation (IDC), 2015: 4.

Tablo 3’de görüldüğü üzere kurumsal sosyal ağlar üzerinde hizmet sunan birçok firma bulunmaktadır. Bu firmalardan IBM, Jive Software, Microsoft yazılımları oldukça sık tercih edilse de Google özellikle ücretsiz olarak sunduğu hizmetler ve platformlar nedeni ile bu alanda gelişme göstermektedir.

2.3.3. Kurumsal Sosyal Ağların Faydaları

Kurumsal sosyal ağlar en temeldeki faydası iletişim geliştirmek olsa da bununla birlikte kurum içinde birçok faydası ve geri dönüşü olmaktadır. En temeldeki faydaları, e-posta trafiğini azaltmak, iletişimi hızlandırmak ve etkin halle getirmek, aranan bilgilere hızlı ulaşım ile verimliliği artırmak, gelişmelerden tek bir ortamdan haberdar olabilmek, içeriklere yorum yapıp görüş bildirilebilmek, iş süreçlerinin, kesintisiz devam ettirebilmek ve güncel bilgileri kısa sürede temin etmek olarak sayılabilir (Sarıgül, 2015: 1).

Ayrıca kurumsal sosyal ağların faydalarını, sağladığı platformlar kapsamında detaylı incelemek kurumlara sağladıkları çıktıları bakımından daha iyi anlaşılmasını sağlayacaktır. Bu kapsamda kurumsal sosyal ağların faydaları aşağıdaki maddeler halinde sıralanabilir (Mäntymäki ve Riemer, 2016: 1045; Turban, Bolloju ve Liang, 2011: 204):

- **İş tartışması ve iletişim:** İnsanlar iş ile ilgili konuları ve aynı zamanda siyaset ve spor gibi genel ilgi alanlarını tartışmak için kurumsal sosyal ağları kullanırlar. Bu tartışmalar hem kurum içinde hem de kurum dışındaki paydaşlar veya müşteriler tarafından takip edilebilir. Bu durum da kurumlara oldukça önemli değerler katmaktadır. Örneğin, müşterilerin mesajlarını ürün işlevselliği ve tartışma forumlarında ve bloglarında izlemek, şirketlerin ürün iyileştirmesi için değerli girdiler elde edebilmelerini ve yeni ürünlerin geçerliliğini değerlendirebilmelerini sağlayan popüler bir mekanizma elde etmelerini sağlar.
- **İşbirliği ve Yenilikçilik:** Örgütsel sınırlar içinde ve dışında etkin ve verimli işbirliği için sosyal ağ araçları ve hizmetleri kullanılabilir (Coleman ve Levine 2008). Bu kapsamdaki faydalar, problem çözme ve yenilikte çalışan gruplarını içermektedir (örneğin, ortak ürün tasarımı). Örneğin; Coca-Cola gibi kuruluşlar da müşteriler ile benzersiz işbirliği faaliyetlerinde bulunmaktadırlar. Coke Show pazarlama kampanyası neredeyse tamamen müşteriler tarafından oluşturulan içeriğe dayanmaktadır.
- **Problem çözme:** Kullanıcılar, belirli bir sorunu tanımlayarak veya başkalarının bir sorunu çözebilecek bir kaynak veya uzman bulmasını

isteyerek, başkalarının yardım istemek için sıklıkla kurumsal sosyal ağlardan yararlanırlar. Kurumsal wikiler, problem çözme için yönetim faaliyetlerini ve yenilikleri kolaylaştırır, işleri basitleştirir ve organizasyonların iş süreçlerini iyileştirmesine yardımcı olur.

- **Güncellemeler ve olaylar:** Kullanıcılara, diğer kullanıcıların ne yaptıklarını, çalışma ortamlarında neler olup bittiği ile ilgili olarak bilgi vermek için kurumsal sosyal ağlar kullanır. Bu sayede kullanıcılar neler olup bittiği hakkında haberdar olabilirken ve aynı zamanda kendi faaliyetlerini ve projelerini diğer kullanıcı gruplarına sunarak konu hakkında başkalarında da farkındalık yaratabilirler. Bu kategorideki uygulamalar genellikle çalışan güdümlüdür ve bilgi keşfi, fikir hissi, yaratım, bakım, paylaşım, transfer ve yayılma gibi faaliyetleri içerir.
- **Görev yönetimi:** Kurumsal sosyal ağlar ayrıca, bazen belirli bir sırada, birkaç kişiden girdi gerektiren iş görevlerini koordine etmek için de kullanılır. Görev yönetimi, kullanıcıların ilerlemelerini, grup çalışanların proje üzerindeki durumunu ve bu durumların tüm kullanıcılarla paylaşılmasını sağlamaktadır.
- **Eğitim ve öğretim:** Bazı şirketler eğitim amaçlı olarak sosyal ağları, özellikle sanal dünyaları kullanmaktadırlar. Sanal dünyaların eğitim amacı için kullanılması oldukça popülerdir çünkü sanal simülasyon yoluyla eğitime izin vermektedirler. Örneğin Cisco, sanal eğitimde, ürün eğitimi ve yönetici eğitim, için Second Life'dan yararlanmaktadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

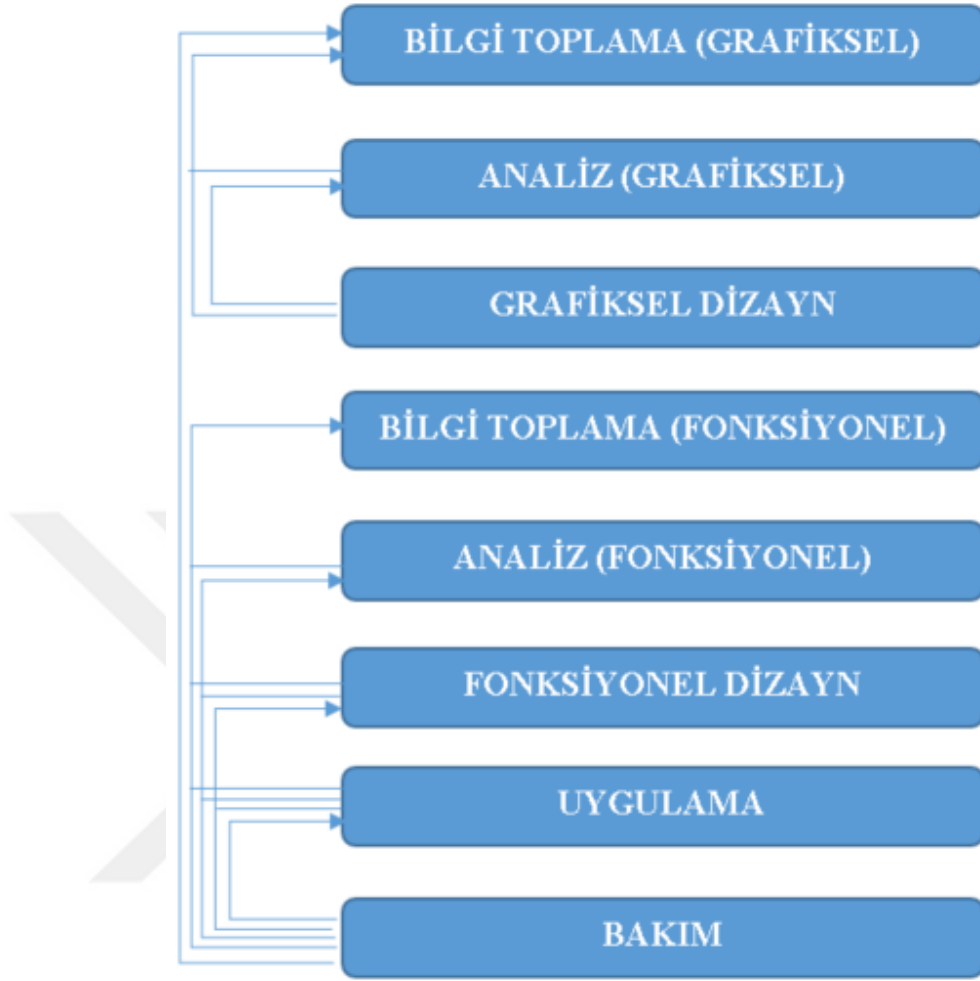
BİLGİ SİSTEMLERİ TABANLI İŞBİRLİĞİ ARACI VE KURUMSAL SOSYAL MEDYA TASARIMI VE UYGULAMASI

3.1. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Web tabanlı işbirliği aracı ve kurumsal sosyal medya uygulamasının yazılım geliştirme süreci iki aşamadan, grafiksel ve fonksiyonel tasarımdan oluşmaktadır. Web sitelerini “kullanıcı dostu” yapmak, kullanımını ve anlanmasını kolaylaştırmayı gerektirmektedir. Web tabanlı uygulamaları kullanırken üç temel faktör kullanıcılar için önemlidir: uyum, karmaşıklık ve okunabilirlik (Rosen ve Purinton, 2004: 790). Web tabanlı yazılım geliştirme için standart yazılım geliştirme metodolojileri de kullanılabilmesine rağmen, gereksinimleri tam olarak karşılamamaktadır.

Web uygulaması geliştirmenin en temel noktalarından birisi de grafiksel tasarımıdır. Özellikle diğer yazılım geliştirme metodolojileri bu aşamayı yeterince detaylandırmamaktadır. Bu nedenle, bu çalışmada 'Sistem Geliştirme Yaşam Döngüsü' ve 'Prototipleme' olarak bilinen iki metodolojinin birleşiminden oluşan Web Geliştirme Yaşam Döngüsü (WDLC) 'nin her bir adımı takip edilmiştir. Şekil 7'de görüldüğü gibi, WDLC, web uygulama geliştirme sürecini iki bölüm halinde grafik ve fonksiyonel gelişim olarak ele almaktadır (French, 2011:2). WDLC, grafiksel tasarım sürecini de ayrıca değerlendirmektedir. Web tabanlı uygulamalar sık güncellemeler ve yeniden tasarımlar ile çok hızlı bir şekilde gelişmeye eğilimli olduklarından yazılım geliştirme yöntemi seçilirken bakım ve güncelleme konuları da dikkate alınmalıdır. Bu nedenle, araştırma kapsamında, Web Geliştirme Yaşam Döngüsü' nün adımları uygulanmıştır.

Şekil 7: Web Geliştirme Yaşam Döngüsü

Kaynak: (French, 2011:3).

3.1.1. Bilgi Toplama (Grafiksel)

Tasarım aşaması için gerekli bilgilerin toplandığı, uygulama geliştirme sürecinin ilk adımıdır. Geliştirilecek uygulama için uygun olan tasarıma karar vermeden önce gerekli bilgiler burada derlenmektedir. Bu çalışmada diğer adımlarda olduğu gibi, bu aşamaya da büyük özen gösterilmiştir. Çünkü tüm web tabanlı uygulamalarda tasarım öncesi bilgi toplamak uygulamada başarı için çok önemlidir. Uygulamanın bu aşamasında, tasarlanacak uygulamanın akademik bir platform olacağı düşünülmüştür. Bu çalışmada geliştirilen uygulamanın sadece masaüstü bilgisayarlarda değil, aynı zamanda mobil cihazlarda da kullanılabileceği düşünülmektedir. Ayrıca, tasarım sürecinin genel bir yol haritası hazırlanmaktadır.

3.1.2. Analiz (Grafiksel)

Bu aşamada, uygulamanın grafik tasarım ihtiyaçları elde edilen bilgilerle belirlenir. Geliştirilen web uygulaması için tasarım adımları öne sürülmüştür. Site haritasının ana hatları belirlenerek, kullanıcıların uygulamada nasıl gezinebileceği adım adım ortaya konulmuştur. Ayrıca, farklı kullanıcı tipleri için ara yüzler tanımlanmış ve her kullanıcı için grafik tasarım farklılıkları belirlenmiştir.

Uygulama geliştirme aşamasında kullanılacak olan grafiksel tasarım araçlarına veya tasarım dillerine de bu aşamada karar verilmiştir. Bilgi ve analiz yapıldıktan sonra, HTML 5 ve CSS 3 tasarım dilleri seçilmiştir. Bu dinamik diller, web tabanlı uygulamalar geliştirmek için uygundur ve aynı zamanda mobil platformları desteklemektedir. Bu tasarım dillerine ek olarak, mobil cihazlarda da kullanılacak olan uygulamanın tüm yapısı Bootstrap çerçevesinde tasarlanmıştır.

3.1.3. Grafiksel Dizayn

Elde edilen bilgiler ve yapılan analizler sonrasında uygulamanın grafiksel tasarımını bu aşamada gerçekleştirilmiştir. Uygulamanın tüm ara yüzleri belirlenerek kullanıcıların gezinti yapabilecekleri sayfalar ve menüler tasarlanmıştır. Ayrıca renk seçimleri ve uyumları da test edilerek, gerekli güncellemeler yapılmıştır.

Grafiksel dizayn yapılırken en yaygın kullanılan sosyal medya araçları dikkate alınarak, kullanıcı alışkanlıkları göz önünde bulundurulmuş ve tasarım bu alışkanlıklara göre gerçekleştirilmiştir. Menüler daha hızlı ve etkin erişim için bütüncül bir yapıda tasarlanmıştır. Özellikle tüm uygulamanın tasarımında erişim daha hızlı yapılabilmesi adına kompakt ve kullanıcı dostu ara yüzler oluşturulmuştur.

3.1.4. Bilgi Toplama (İşlevsel-Fonksiyonel)

Bu aşamada, web uygulamasının işlevselliği belirlenmiş ve uygulamanın amacı doğrultusunda hangi kısımlarının gerekli olduğunu ve uygulamanın her bir parçası için farklı bileşenler belirlenmiştir. Uygulamada kullanılacak fonksiyonlar, prosedürler, sınıflar ve veri tabanı yapıları için gerekli bilgiler bu aşamada toplanmaktadır. Ayrıca oluşturulacak bu fonksiyonlar, prosedürle ve sınıflar için hangi uygulama dillerinin kullanılmasının uygun olacağı bu aşamada incelenmiştir. Alternatif programla dilleri ve veri tabanı listelenip avantajları ve dezavantajları ortaya konulmuştur.

Çalışmada kullanılacak olan dillerin, her işbirliği aracının ve kurumsal sosyal ağların bir gereği olan anından mesajlaşma ve video arama özelliklerini, destekleyip desteklemediği konusunda ilgili incelemeler de yapılmıştır.

3.1.5. Analiz (İşlevsel-Fonksiyonel)

Genel olarak uygulamanın yazılım sürecinin ve veri akış yapılanın belirlenmesi aşamasıdır. Elde edilen bilgiler ve hedeflenen amaçlar doğrultusunda nasıl bir yapı izleneceği analiz edilmiştir. Çalışma kapsamında oluşturulacak her bir nesnenin nasıl programlanacağı ve amaçları belirlenmiştir.

Uygulamada hangi kütüphanelerin, yazılım dillerinin, veri tabanlarının ve platformların kullanılması gerektiğine bu aşamada kararlaştırılmıştır.

Uygulama geliştirme esnasında kullanılan programla dilleri ve platformlar:

- PHP programlama dili ve veri tabanı bağlantıları için AJAX Framework
- İşlevsel programlama için JavaScript programlama dili ve JQuery Kütüphanesi

Uygulama geliştirme esnasında kullanılan veri tabanı ve veri tabanı dilleri:

- SQL sorgu dili
- MYSQL veri tabanı yönetim sistemi

Uygulama geliştirme esnasında kullanılan araçlar, kütüphaneler ve frameworkler:

- Video arama için WebRTC framework
- PDF oluşturmak için TFPDF Kütüphanesi
- Dosya yöneticisi oluşturmak için CKEditor Responsive FileManager aracı

3.1.6. İşlevsel-Fonksiyonel Dizayn

Bu aşamada geliştirilen uygulama da kullanılacak olan kod blokları, fonksiyonlar, sınıflar ve prosedürler uygulamaya entegre edilmiştir. Elde edilen bilgiler ve yapıları analizler sonucunda uygulamanın prototipi fonksiyonel olarak ortaya konmuştur. Genel olarak dinamik yapısını kazanan uygulamanın tüm eylemleri ve olayları bu aşamada gerekli nesnelere tanımlanmıştır. Böylece sonradan yapılacak güncellemeler haricinde uygulamanın genel hatları ortaya konmuştur.

3.1.7. Uygulama ve Bakım

Uygulama bu aşamada geçici veya geliştirme sunucularına taşınarak teste edilmiştir. Böylelikle hem test aşamasına hem de uygulama geliştirme aşamasına devam edilebilmektedir. Geliştirme tamamlandıktan sonra tüm dosyalar ana sunuculara taşmalıdır.

Bakım, mevcut programlarda, fonksiyonlarda veya veri tabanında değişiklik yapılmasını, uygulayamaya farklı bir görünüm vermek için stil sayfasını güncellemeyi veya uygulandıktan sonra uygulamada yapılması gerekebilecek herhangi bir değişikliği içermektedir. Bakım sürekli olarak devam eden bir eylemdir (French, 2011:). Gerekli durumlarda gerekli adımlara dönerek gerçekleştirilebilir. Bu aşamada uygulamanın, test ve güncellemeleri esnasında ortaya çıkan hatalar giderilmiştir.

3.2. UYGULAMA ARAYÜZÜ

Geliştirilen uygulama tüm sayfalar ve yapılar dâhil olmak üzere 100'ü aşkın PHP ve HTML sayfasından ve 64 tane veri tabanı tablosundan oluşmaktadır. Esnek bir yapıda tasarlanan uygulamanın özellikle geliştirilme esnasında kullanıcı alışkanlıkları ve tutumları, hızlı erişim ve kullanıcı dostu ara yüz tasarımı gibi konular oldukça dikkate alınmıştır. Ayrıca mobil platformlarda da kullanılacak olan bu uygulama, geliştirilme esnasında bu platformları destekleyecek şekilde tasarlanmıştır.

Uygulama genel olarak üç ana yapı üzerinde şekillenmektedir. Bu yapılar:

- 1. Bilgi Sistemi:** Öğrenci veya öğretim üyesi kaydı, anabilim dalı ve enstitü kaydı, ders kayıtları vb. bilgi girişlerinin ve bu bilgilerin raporlandığı alanlardır.
- 2. İşbirliği Aracı:** Tüm kullanıcıların anlık mesaj gönderebildikleri, belge paylaşabildikleri, video arama yapabildikleri vb. iletişim platformlarının yer aldığı işbirliği alanlarıdır.
- 3. Kurumsal Sosyal Ağ:** Bu yapı tüm kullanıcı türlerinin içerik paylaşabildiği, profillerini düzenleyebildikleri ve birbirlerini takip edebildikleri alanları içermektedir.

Bu çalışma kapsamında geliştirilen uygulamada, temel olarak kullanım ve erişilebilirlik açısından beş tür kullanıcı bulunmaktadır. Bu kullanıcı türleri:

1. Öğrenci
2. Öğretim Elemanı
3. Anabilim Dalı/Bölüm
4. Enstitü
5. Admin

Bu kullanıcılardan öğrenci ve öğretim elemanı, kurumsal sosyal ağlar ve işbirliği araçlarını kullanmaya yetkili olmalarına rağmen bilgi sistemi alanını kullanamamaktadırlar. Fakat anabilim dalı ve enstitülerin, bilgi sistemleri yapılarına erişim imkânı varken işbirliği ve kurumsal sosyal ağ araçlarını öğrenciler ve öğretim elemanları ile aynı seviyede kullanabilmektedirler. Ek olarak anabilim dalı ve enstitülerin, öğrencilerin, öğretim elemanlarının ve programların bilgilerinin yer aldığı raporlama ekranlarına erişim imkânları bulunmaktadır. Anabilim dalı bu raporları sadece görüntüleyebilirken, enstitü bu bilgileri değiştirebilir, yeni bilgiler ekleyebilir veya bu bilgiler hakkında çeşitli çıktılar alabilirler. Tüm sistemin yöneticisi olan adminlerin ise ilgi tüm alanlara erişim imkânları bulunmaktadır. Ayrıca enstitü bilgileri girişlerini de sadece adminler yapabilmektedirler. Adminler ayrıca yapılan tüm içerik paylaşımlarını ve yorumları görüntüleyebilmekte hatta silebilmektedirler. Böylelikle yapılabilecek uygunsuz paylaşımlar ve yorumlar adminler tarafında denetlenebilecek veya kaldırılabilir.

Bölüm ve enstitü oluşturma gibi yetkiler sadece adminlere tanımlanmıştır. Yetkilerden de anlaşılacağı üzere bilgi sistemi öğrenci ve danışmana sadece bilgi sağlarken, bölümün ve enstitünün eğitim ve öğretim sürecini yönetmesi sağlanmaktadır. Böylelikle çeşitli raporlar sunarak süreci izlenmesini kolaylaştırmaktadır. Bütün yetkilendirmeler yapılırken bilgi güvenli göz önünde bulundurulmuştur. Bu yüzden kişisel bilgilerin bulunduğu alanlara sadece yüksek yetkideki kullanıcı türleri erişebilmektedir. Ayrıca tez çalışma alanına ise sadece danışman, öğrenci ve danışmanın tanımladığı diğer kullanıcılar erişim sağlayabilmektedir.

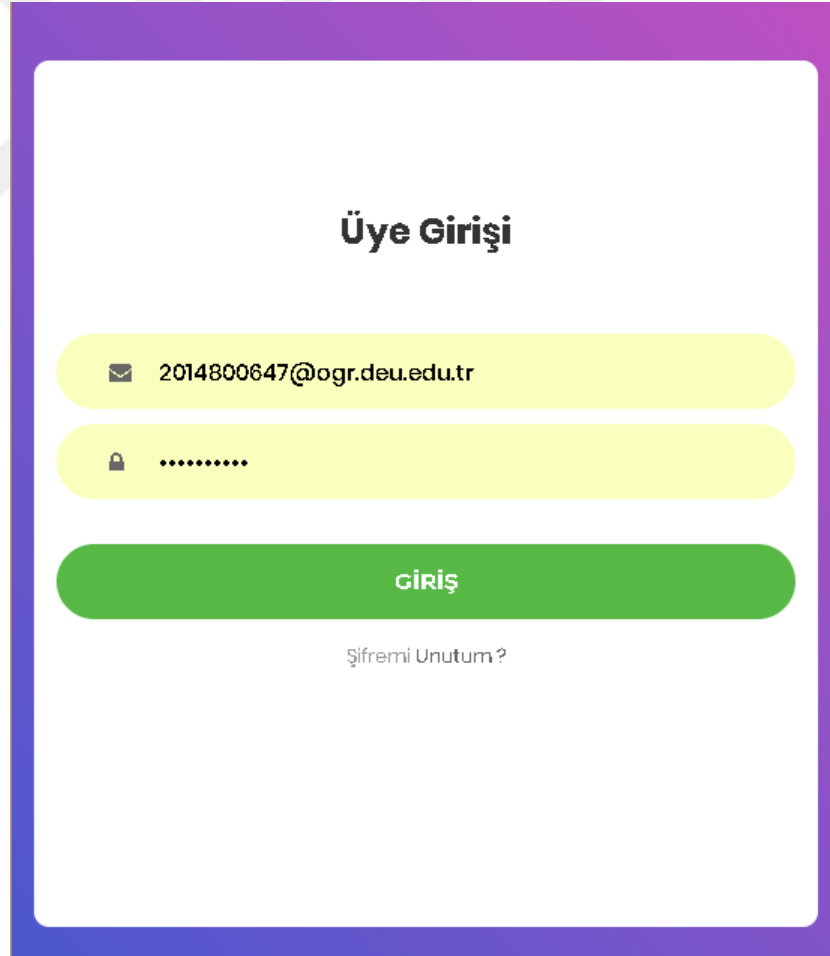
Yukarıda bahsedildiği üzere geliştirilen uygulamanın kullanıcı türleri oldukça çeşitlidir. Bu nedenle her kullanıcı türüne göre farklı ara yüzler tasarlanmıştır. Çalışmanın bundan sonraki kısmında bu kullanıcı türlerine göre uygulamanın ekran görüntüleri tanıtılacaktır.

3.2.1. Öğrenci ve Öğretim Elemanı

3.2.1.1. Kullanıcı Doğrulama Ekranı

Şekil 8’de görüldüğü üzere uygulama mail ve şifre giriş ekranı yani kullanıcı doğrulama ekranı ile açılmaktadır. Burada kullanıcılara tanımlanan mail adresleri ve şifreleri ile birlikte uygulama girişi için şifre kontrolü yapılmaktadır.

Şekil 8: Kullanıcı Doğrulama Ekranı

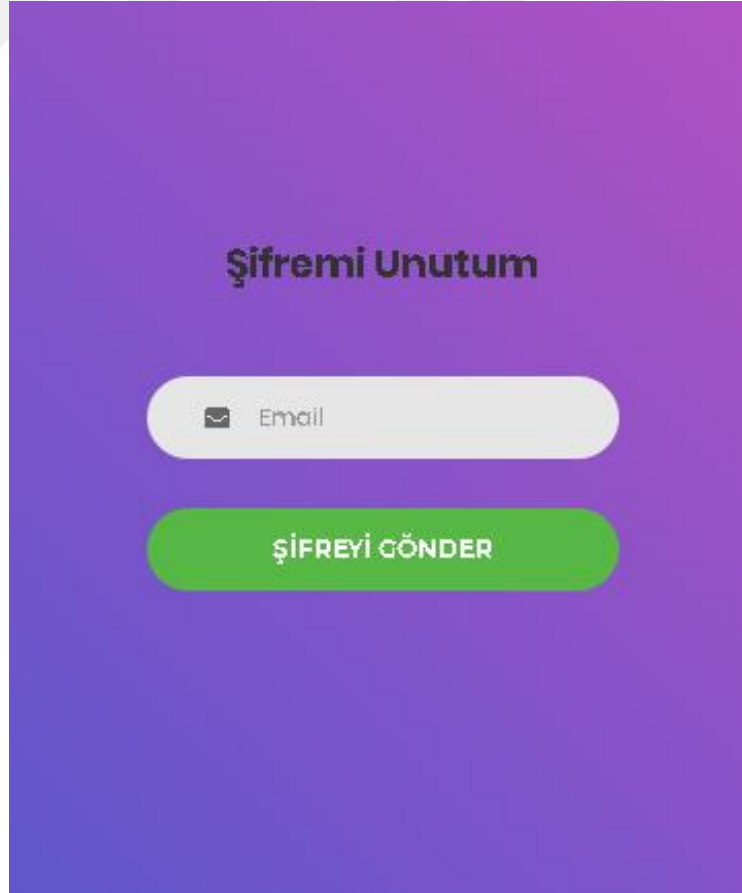
The image shows a mobile application login screen titled "Üye Girişi". It features two yellow input fields for email and password. The email field contains the text "2014800647@ogr.deu.edu.tr". The password field is masked with dots. Below the input fields is a green button labeled "GİRİŞ". At the bottom, there is a link that says "Şifremi Unutum?". The entire screen is framed by a purple border.

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Kullanıcılar e-mail ve şifre girişi yapmalarıyla birlikte giriş kontrollü için çalışan bir PHP sayfası yardımı ile kullanıcıların bilgileri veri tabanına erişilerek kontrol edilir. Bu kontrol işleminin ardına eğer kullanıcı kaydı bulunur ise kullanıcı ile ilgili olan isim, soy isim, kullanıcı türü gibi bilgiler, Ek 1’de görüldüğü üzere çerez ve ya session-oturum olarak ileride kullanmak için tanımlanırlar. Eğer kullanıcı kaydı bulunamaz ise hiçbir session-oturum ve çerez oluşturulamaz ve uygulama içinde her sayfada bu session-oturum ve çerez kontrolleri yapılmasından dolayı kullanıcı uygulamanın hiçbir sayfasına erişim sağlayamaz. Ayrıca veri tabanında kullanıcı durumu 0’dan 1’e değiştirilerek diğer kullanıcılara çevrimiçi gözükmesi sağlanmaktadır.

Kullanıcı doğrulama ekranının altında yer alan “Şifremi Unuttum?” butonu kullanıcıların şifrelerini unutmaları durumunda şifrelerini e-postalarına göndermelerini sağlayacak olan Şekil 9’da görüldüğü üzere Şifre Gönder sayfasını etkinleştirmektedir.

Şekil 9: Şifre Gönder Ekranı

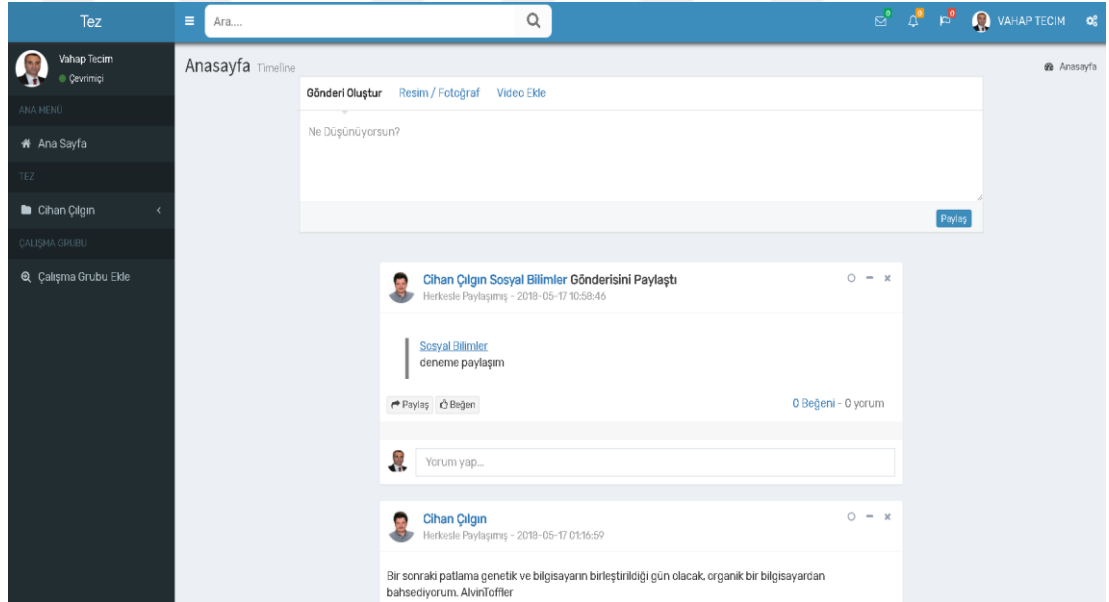
Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Bu form ekranı sayesinde eğer kullanıcılar şifrelerini unuturlarsa kullanıcının girdiği mail adresine şifrenin gönderilmesi için bir Ek'2 de görüldüğü üzere Phpmailer Kütüphanesi yardımı ile bir PHP sayfası çalıştırılmaktadır. Bu PHP sayfası veri tabanından aldığı kullanıcı şifresini, kullanıcının e-mail adresine göndermektedir.

3.2.1.2. Ana Sayfa Ekranı

Kullanıcı girişi yapıldıktan sonra kullanıcı şifre ve mail doğrulamanın gerçekleşmesi ile kullanıcılar ana sayfaya yönlendirilmektedir. Şekil 10'da görüldüğü üzere ana sayfa oldukça çeşitli yapıları içinde barındırmaktadır.

Şekil 10: Kullanıcı Ana Sayfası Ekranı

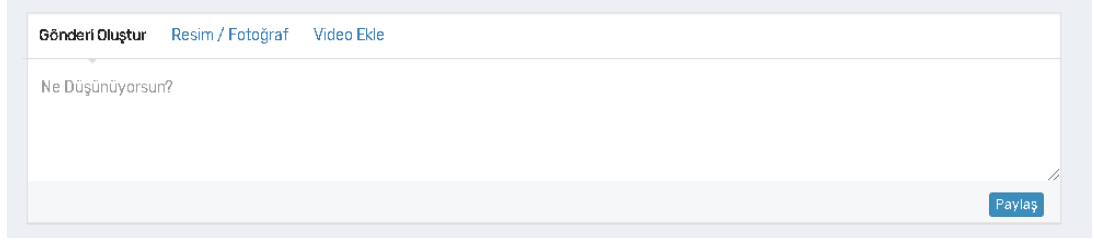

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Ana sayfa kullanıcıların hem takipçileri ile içerik paylaşabildikleri hem de takip ettiği kullanıcıların içeriklerini görüntüleyebildikleri bir yapıdan oluşmaktadır. Ana sayfada yer alan bölümleri daha detaylı incelemek için bu bölümler maddeler halinde aşağıda verilmektedir:

- **Paylaşım Alanı:** Bu bölümde çeşitli türdeki içeriklerinizi takipçiler ile paylaşabilirsiniz. Şekil 11’de görüldüğü üzere bu bölümden metin, resim veya video paylaşımı yapılabilmektedir.

Şekil 11: Paylaşım Bölümü

Gönderi Oluştur Resim / Fotoğraf Video Ekle

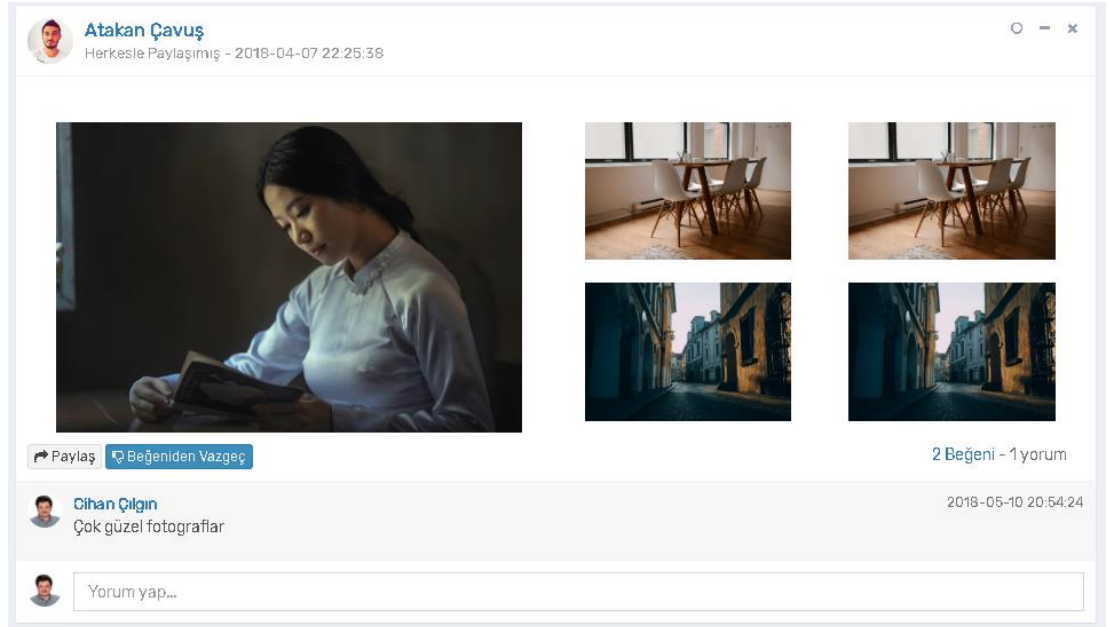
Ne Düşünüyorsun?

Paylaş

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

- **Paylaşım Görüntüleme Alanı:** Şekil 12’de görüldüğü üzere bu bölümde hem kullanıcılar kendi paylaşımlarını hem de takip ettikleri kullanıcıların paylaşımlarını görüntüleyebilirler. Ayrıca burada paylaşımlar kullanıcılar tarafından beğenilebilir veya yorum yapılabilir. Ayrıca kullanıcılar beğeni adedine tıklanarak hangi kullanıcıların bu paylaşımı beğendiğinin listesini görüntüleyebilirler.

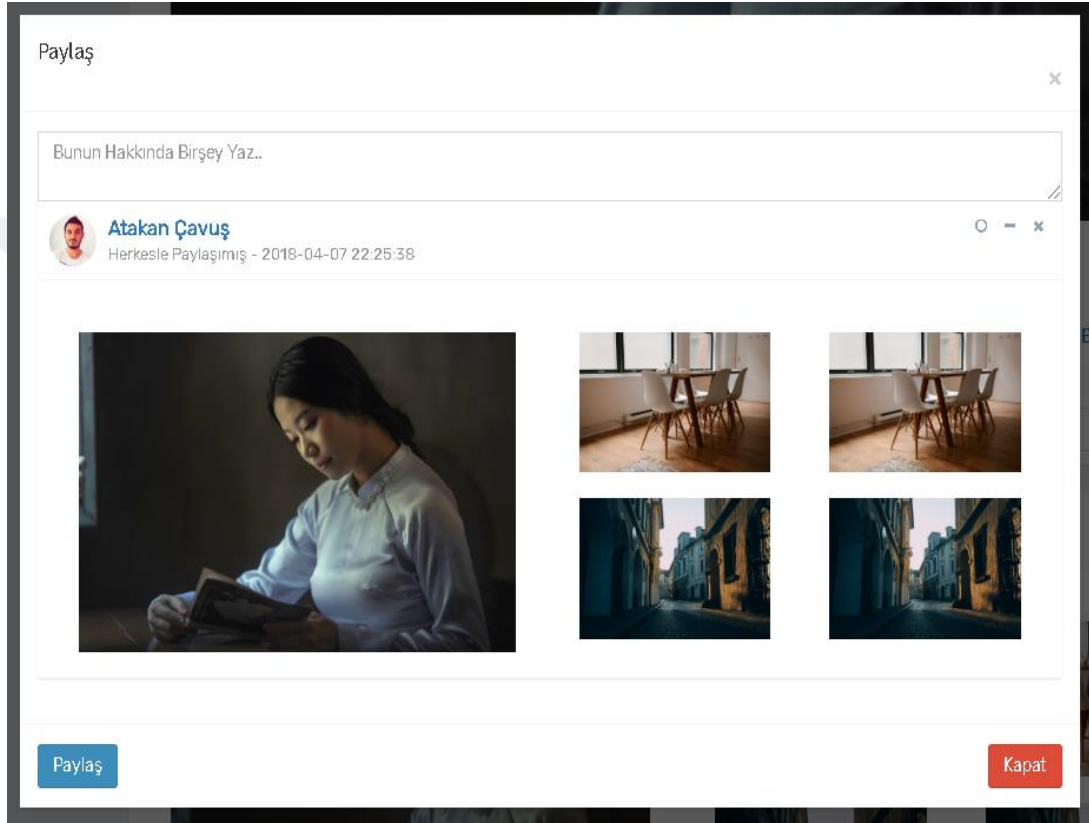
Şekil 12: Paylaşım Görüntüleme Bölümü

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

- **Tekrar Paylaş Alanı:** Şekil 12’de görüldüğü üzere kullanıcılar başkaları tarafından paylaşılan içerikleri paylaşmak için paylaş butonunu kullanabilirler. Şekil 13’de gösterildiği gibi tekrardan paylaşılan içeriklere yeni metin içerikler eklenebilmektedir. Tekrar paylaşılan içerikler bir önceki kullanıcı bilgileri ve metin içerikleri ile birlikte paylaşılmaktadır.

Şekil 13: Tekrar Paylaşım Bölümü

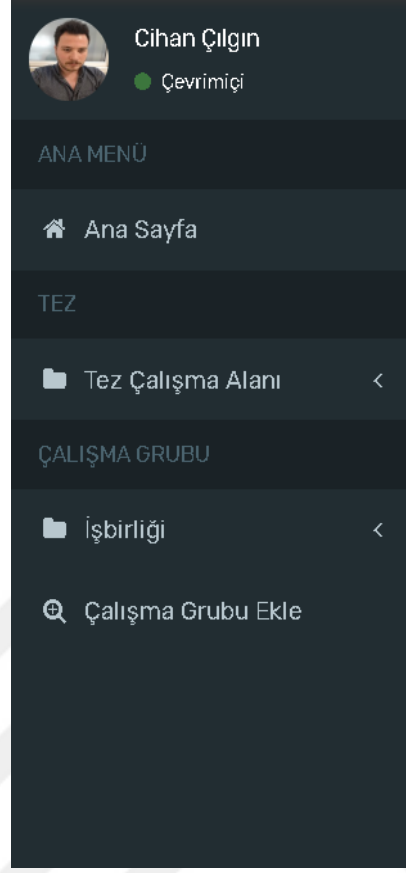

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

3.2.1.3. Sol Menü Alanı

Şekil 14’de görüldüğü üzere ana sayfanın sol tarafında yer alan sol menü kullanıcıların sayfalar arasında rahatlıkla gezinebilmelerini sağlamaktadır.

Şekil 14: Öğrenci ve Öğretim Elemanı Sol Menü Alanı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Yukarıda da bahsedildiği üzere bu menü yardımıyla sayfalar arasında gezinilebileceği gibi ileride de bahsedileceği üzere çalışma grupları da buradan oluşturabilir. Ayrıca kullanıcıların tez ile ilgili alanlara erişimi buradan sağlanmaktadır. Bu link sadece tez aşamasındaki öğrencilerde ve tez aşamasında öğrencisi bulunan öğretim üyelerinde aktif olarak görülmektedir. Bu bölüm kullanıcıların yetkilerine göre değişkenlik göstermektedir.

3.2.1.4. Sağ Menü Alanı

Şekil 15’de görüldüğü üzere bu alanda 3 farklı bölüm yer almaktadır. Bu bölümleri daha detaylı incelemek için bu bölümler maddeler halinde aşağıda verilmektedir.

- **Takipçi Listesi Alanı:** Bu bölümde takipçilerin listesi ve o anki durumları görüntülenebilmektedir. Ayrıca “Ara” alanı ile istenilen takipçiler arasında arama yapılabilir. Bu listeden yer alan kullanıcılar ile anlık mesajlaşma gerçekleştirmek için kullanıcılar buradan seçilebilir.

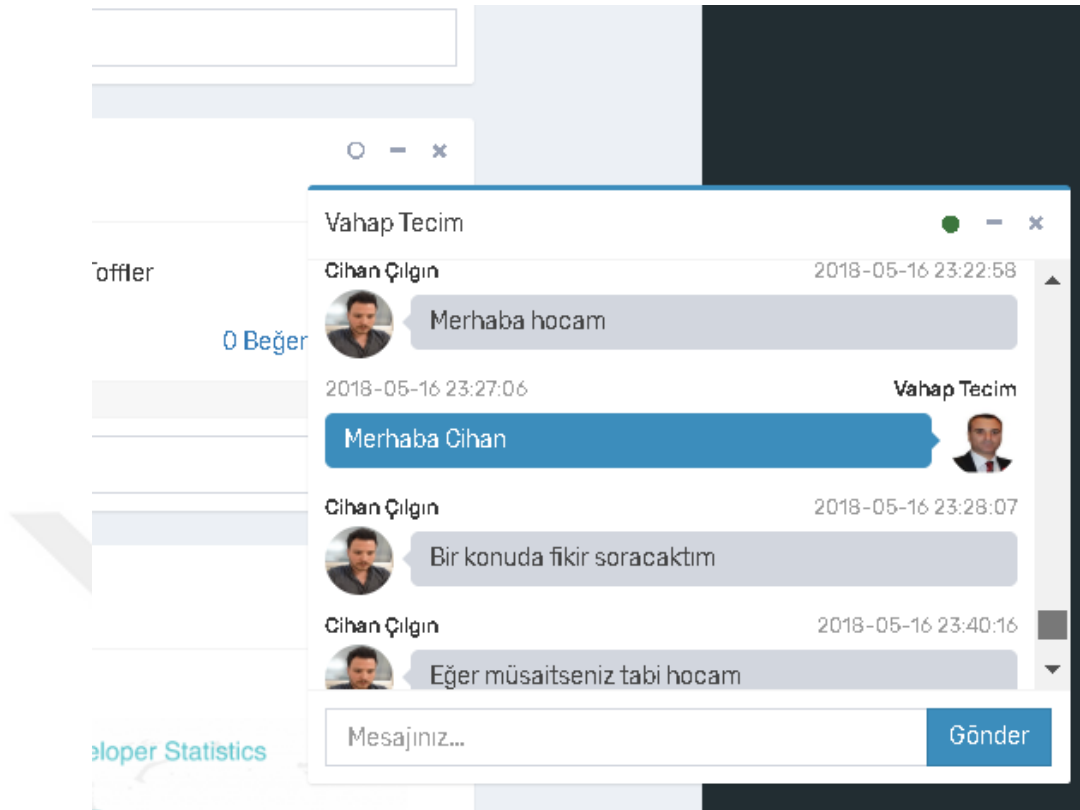
Şekil 15: Öğrenci ve Öğretim Elemanı Sağ Menü Alanı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 16’da gösterildiği gibi Şekil 15’de yer alan listeden seçilen kullanıcılar ile çevrimiçi anlık mesajlaşma mümkündür. Kullanıcıların çevrimiçi veya çevrimdışı olmaları mesajlaşma için bir engel olmayıp çevrimdışı kullanıcılar kendilerine gelen mesajları çevrim içi oldukları zaman içerisinde görüntüleyebilmektedirler.

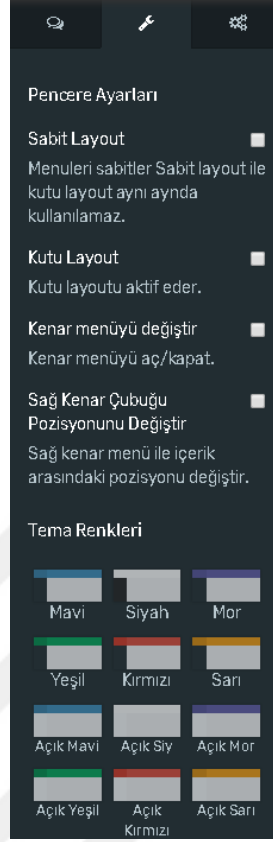
Şekil 16: Anlık Mesajlaşma Alanı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

- **Tema Ayarları Alanı:** Bu alanda tema ile ilgili ayarlar yer almaktadır. Uygulama kullanıcılara bu alan yardımıyla dinamik bir yapı sunmaktadır. Bu alanda Şekil 17’de görüldüğü üzere tema renkleri ve sayfa yapıları seçilebilmektedir. Bu alan vasıtasıyla uygulamanın tüm sayfalarının tema renkleri kullanıcı özelinde değiştirilebilmektedir. Ayrıca kullanıcıların farklı türde browserlar kullandıkları düşünüldüğünde sayfa pozisyonlarını, menü pozisyonlarını veya kullanım şekillerini değiştirebilmeleri farklı türdeki browserlarda karşılaşılabilecekleri tasarım hatalarının da önüne geçmektedir.

Şekil 17: Tema Ayar Alanı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

- **Genel Ayar ve Chat Ayar Alanı:** Bu alanda kullanıcılar Şekil 18’de görüldüğü üzere profil resmini ve şifresini değiştirebilmektedir. Ayrıca Chat ayarı bölümünden ise konuşma geçmişini silebilmekte ve diğer kullanıcılara gözüken durumunu değiştirebilmektedir.

Şekil 18: Genel Ayar ve Chat Ayar Alanı

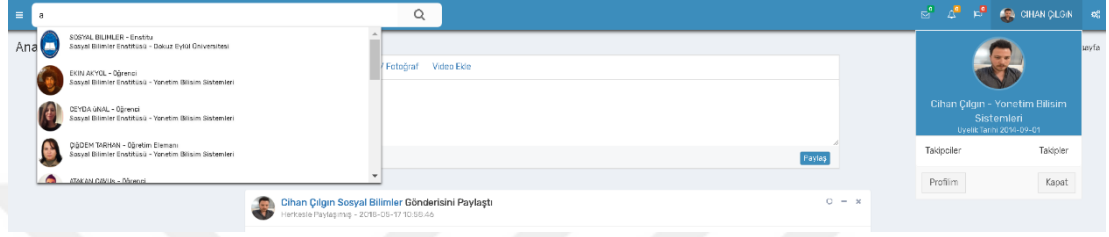

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

3.2.1.5. Öğrenci ve Öğretim Elemanı Üst Menü Alanı

Bu alana tüm uygulamanın üst bölümünü oluşturmaktadır. Şekil 19’da görüldüğü üzere üst menüde tüm kullanıcıların arana bilmesi için bir arama alanı yer almaktadır. Dinamik bir yapıda yer alan arama alanı arama kısıntısına göre anlık olarak arama sonuçların gösterebilmektedir.

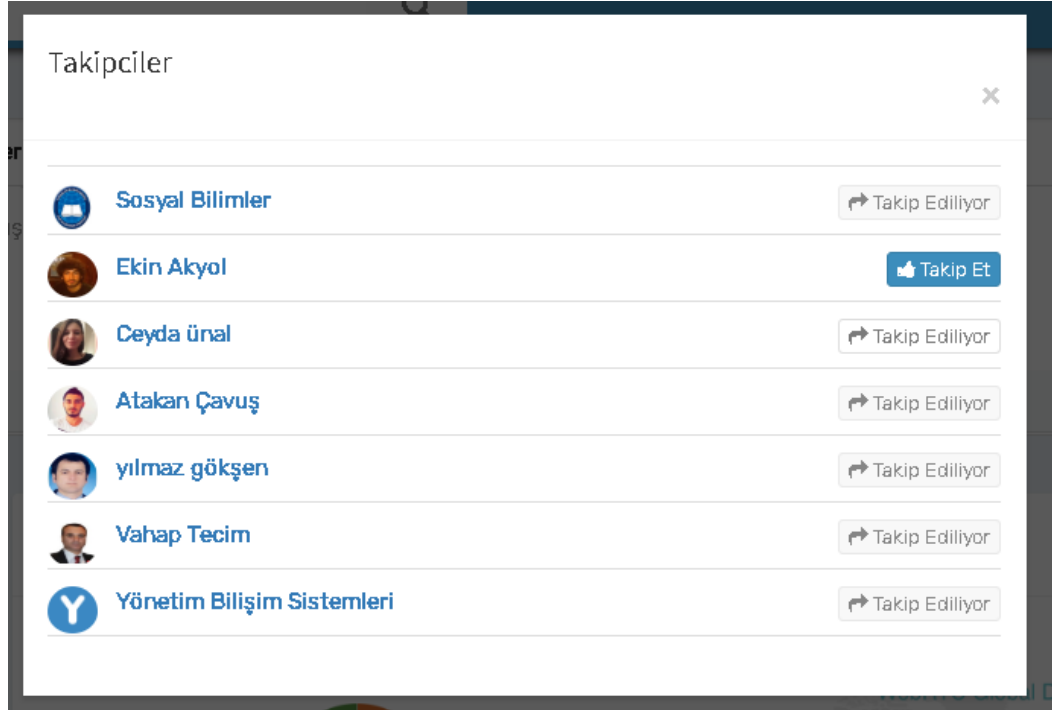
Şekil 19: Üst Menü Alanı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Ayrıca kullanıcı adının üzerine tıklanması ile aktif olan küçük pencerede kullanıcının genel bilgilerine yer verildiği gibi ayrıca Şekil 20’de görüldüğü üzere kullanıcının takip ettiği kişiler ve kullanıcıyı takip eden kişilerin listesine erişim de mümkündür.

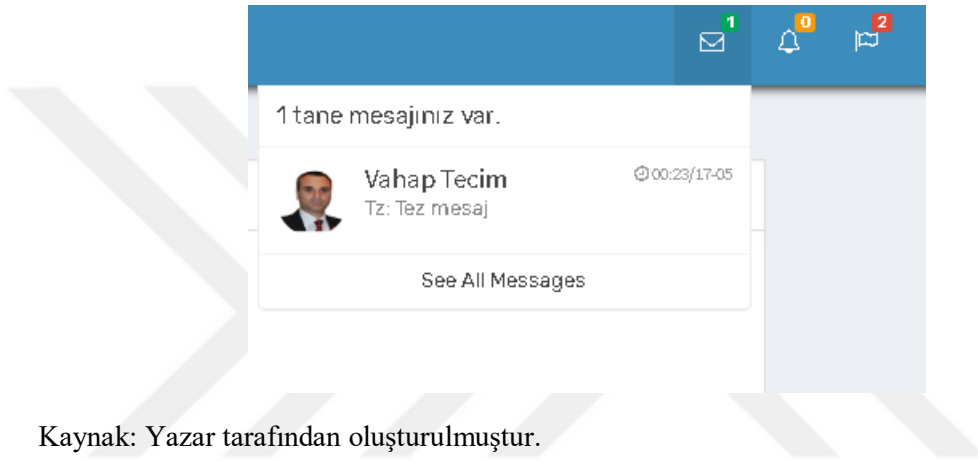
Şekil 20: Takipçiler Listesi Alanı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Ayrıca üst menüde yer alan bildirim alanları Şekil 21’de görüldüğü üzere kullanıcıları çeşitli konularda yapılan değişiklikler hakkında bilgilendirmektedir. Bu alanda, tez ve grup çalışması alanlarındaki mesaj bölümü, takvim üzerinde yapılan yeni eylem atamaları gibi yeni durumların bildirimi alınabilirken ayrıca kullanıcılar tarafından yapılan takip istekleri, yorum veya içerik beğenileri hakkında da bildirimler alınmaktadır.

Şekil 21: Bildirim Alanı

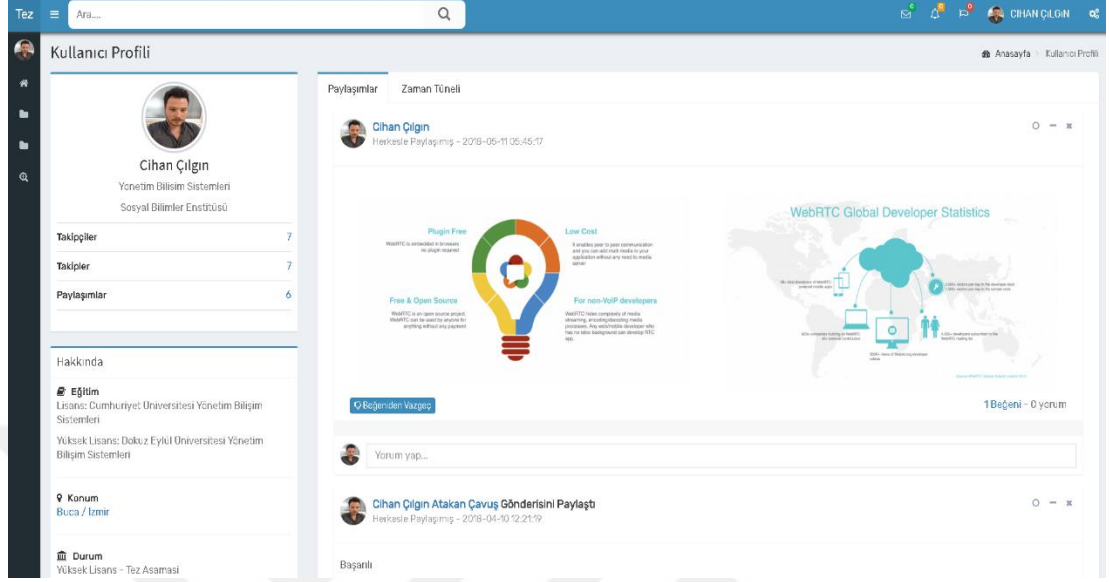
Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Üst menün açılır pencerelerinden birisi olan kişi bilgilerin yer aldığı alanda bulunan profil butonu, kişinin kendi profil sayfasına erişmesini sağlamaktadır. Kullanıcı profil sayfası ise çalışmanın ilerleyen kısımların da ayrıca incelenmektedir.

3.2.1.6. Kullanıcı Profil Sayfası Ekranı

Şekil 22’de görüldüğü üzere kullanıcı profil sayfası kullanıcının kendi bilgilerinin yer aldığı, tüm paylaşımlarının listelendiği ve özellikle uygulamanın sosyal ağ kısmında yer alan tüm bilgilerin görüntülenebildiği alandır.

Şekil 22: Öğrenci ve Öğretim Elemanı Kullanıcı Profil Sayfası Ekranı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

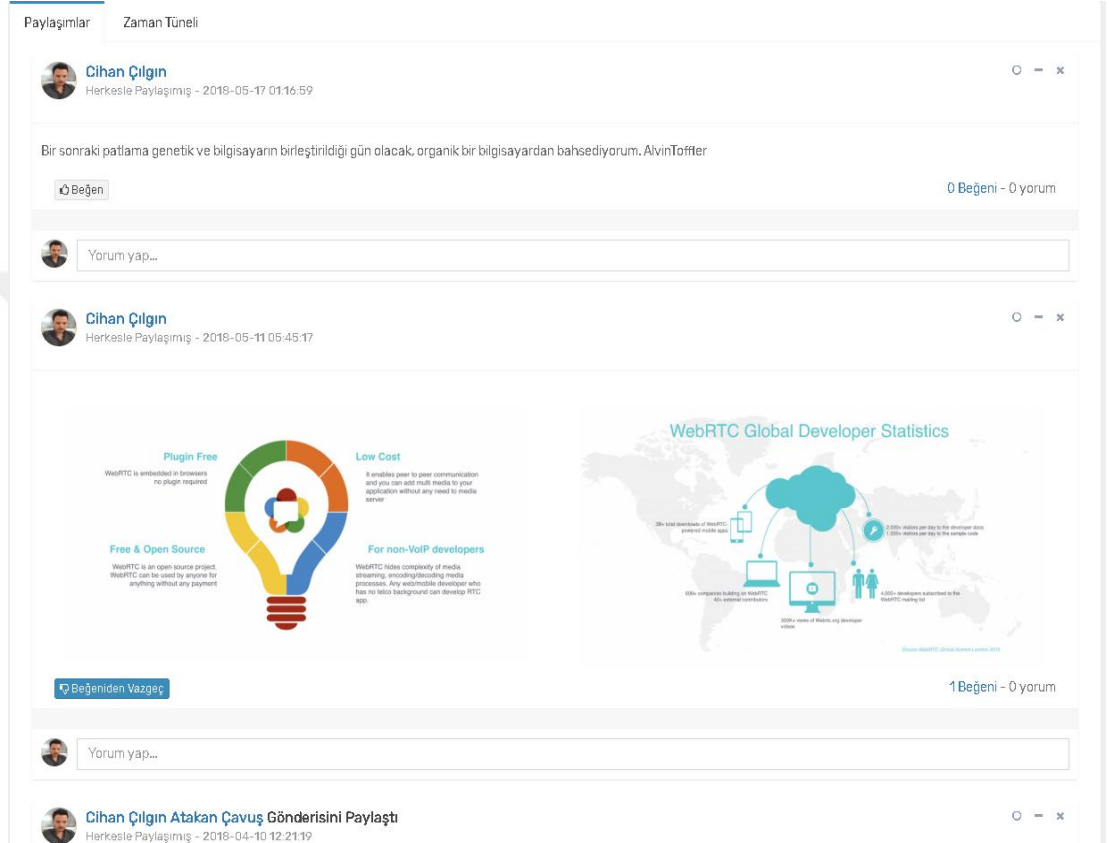
Bu sayfa üzerinde kullanıcılar, Şekil 23’de görüldüğü üzere kendi bilgilerini düzenleyebilmektedirler. Değişiklik işlemleri her alanda mümkün olmamaktadır. Özellikle bazı bilgiler, çalışmanın ilerleyen aşamalarında da bahsi geçecek olan öğrenci kaydı, esnasında tanımlandıkları için bu bilgilerin değiştirilme yetkileri öğrenci kaydı yapabilen kullanıcılara tanınmaktadır.

Şekil 23: Bilgi Güncelleme Alanı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Kullanıcılar ayrıca profil sayfasını sağ kısmında yer alan “Paylaşımlar” alanı ile o ana kadar yaptıkları tüm paylaşımları görebilmektedirler. Şekil 24’de görüldüğü üzere kullanıcı, aynı ana sayfada olduğu gibi burada da paylaşımları görmektedir fakat bu paylaşımlar sadece kullanıcının kendi tarafından yapılan paylaşımlarının listesidir.

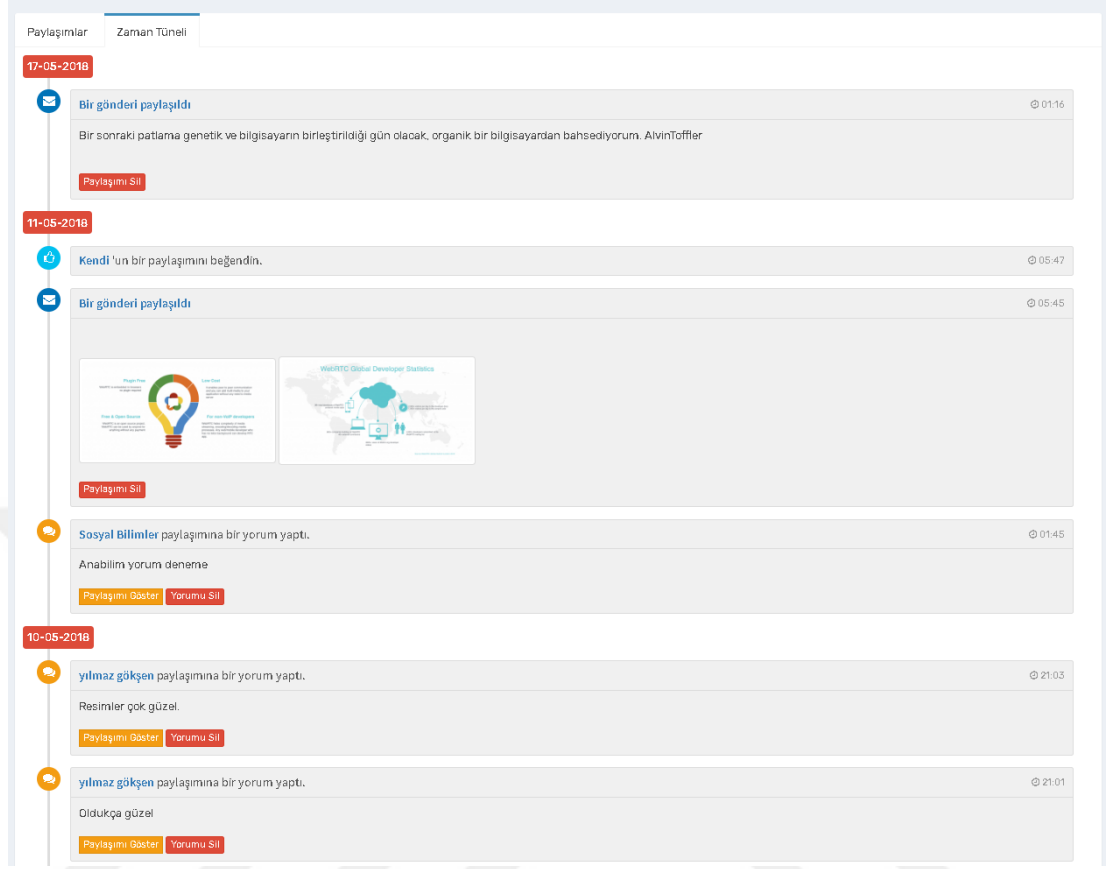
Şekil 24: Profil Paylaşım Alanı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 25’de görüldüğü üzere “Zaman Tüneli” alanı kullanıcıların sosyal ağ üzerin yaptıkları içerik paylaşımı, yorum, beğeni, takip istekleri ve takipçi isteği gibi tüm eylemlerini, saat ve tarihsel bir akışta görüntüleyebilmelerini sağlamaktadır. Ayrıca bu alan vasıtasıyla kullanıcılar paylaştıkları içerikleri ve yaptıkları yorumları diledikleri zamanda yayında kaldırabilmektedirler.

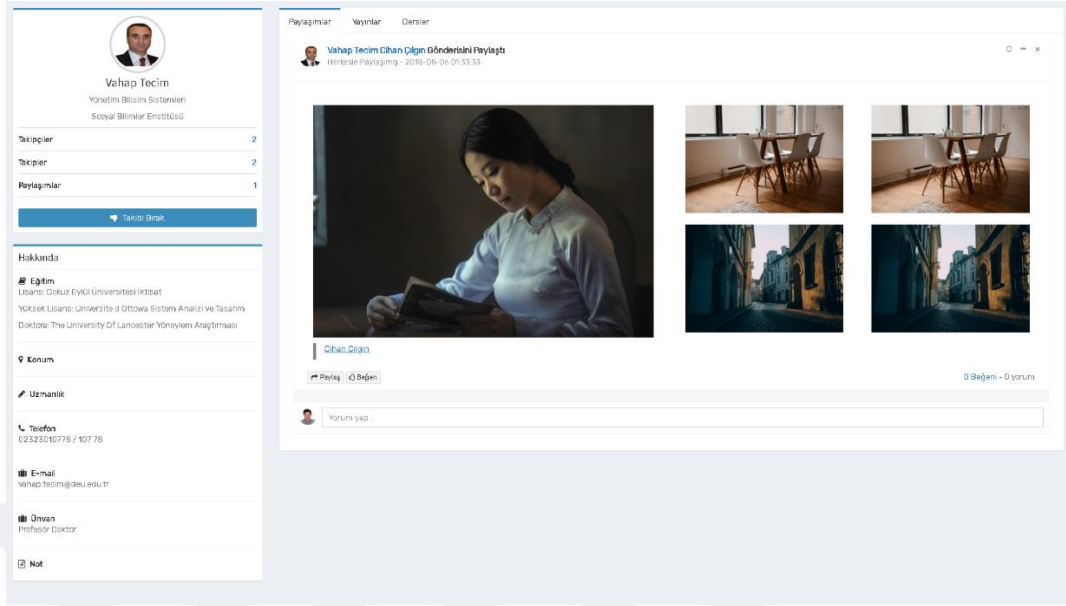
Şekil 25: Profil Zaman Tüneli Alanı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Kullanıcı profil sayfası, Şekil'26 da görüldüğü üzere diğer kullanıcılar tarafında görüntülendiğinde bazı farklılıklar ortaya koymaktadır. Diğer kullanıcılar, profil sayfasında tüm bilgileri görüntüleyebilse de bu bilgiler üzerinde herhangi bir değişiklik yapma yetkisine sahip değildirler. Ayrıca başka kullanıcılar tarafından görüntülenen profil sayfalarında takip istek butonu veya takipten çıkar butonu yer almaktadır. Kullanıcının kendisinin erişebildiği zaman tüneli alanı ise diğer kullanıcıların erişimine kapatılmıştır.

Şekil 26: Diğer Kullanıcı Profil Alanı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tüm bunlara ek olarak kullanıcı türü öğretim elemanı olan kullanıcıların profil alanlarında “Yayınlar” ve “Dersler olmak üzere iki alan daha bulunmaktadır. Şekil 27’de gösterildiği gibi yayınlar alanında kullanıcının tüm yayınları listelenmektedir.

Şekil 27: Öğretim Elemanı Profil Yayın Alanı

Paylaşımlar

Yayınlar

Dersler

Yayınlar

Ara:

	Makale	Bildir/Tebliğ	Kitap	Kitap İçer Bölüm	Proje	Ödül	İdari ve Akademik Görevler		
No	Makale Ad	Yayınlanan Dergi	Dergi Endeksi	Tarih	Makale Dil	Makale Tip	Makale Kapsam	Makale Sayfa	Yazarlar
1	RFID Tabanlı Hızlı Geçiş Sistemleri için İş Akışlarının Yönetim Amacı Modellemesi	Yönetim Bilgi Sistemleri Dergisi	ULAKBİM (ULAKBİM Listesinde yer alan ulusal hakemli dergi)	10/2016	Türkçe	Araştırma	YURTDIŞI	3/1/507-517	Tecim V, Metin Topalılar, Murat Emiç, Süleyman Şentürk, Aydın C
2	Improving Disaster Resilience Using Mobile Based Disaster Management System	Procedia-Technology	SCI-Expanded (Science Citation Index-Expanded)	2/2016	İngilizce	Araştırma	YURTDIŞI	Volume 22, 2016, Pages 352/390	Aydın C, Tarhan Ç, Özgür A S, Tecim V
3	Analyzing Public Transportation for the Effects of Individual Characteristics on Mode Choice with Multi Agent Simulation	Procedia-Technology	SCI-Expanded (Science Citation Index-Expanded)	2/2016	İngilizce	Araştırma	YURTDIŞI	Volume 22, Pages 290-297, 2016	Oral LÖ, Tecim V
4	How can be disaster resilience built with using sustainable development?	Procedia-Social and Behavioral Sciences	SCI-Expanded (Science Citation Index-Expanded)	1/2016	İngilizce	Araştırma	YURTDIŞI	216-452-459, 2016 / ISSN:1877-0428	Tarhan Ç, Aydın C, Tecim V
5	IT Based Vehicle Tracking Systems for Effective Management in Public Organizations	Procedia Economics and Finance	SCI (Science Citation Index)	12/2015	İngilizce	Araştırma	YURTDIŞI	33/2015/506-517	Aydın C, Tarhan Ç, Tecim V
6	DESCRIPTION LOGIC BASED EARTHQUAKE DAMAGE ESTIMATION FOR DISASTER MANAGEMENT	Anadolu University Journal of Science and Technology	ULAKBİM (ULAKBİM Listesinde yer alan ulusal hakemli dergi)	9/2015	İngilizce	Araştırma	YURTDIŞI	15/2/93-105/2014	Aydın C, Tecim V
7	Afzet Yönetimi için Coğrafi Tabanlı Deprem Ontolojileri	International Journal of Information Technologies	Alan Endeksi - EBCSO	1/2015	Türkçe	Araştırma	YURTDIŞI	6/1/1-6/2015	Aydın C, Tecim V
8	Coğrafi Bilgi Sistemleri ile Kent Taahhütlerinin Toplu Değerlendirmesine Yönelik Bir Uygulama	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	Ulusal Hakemli dergi	12/2014	Türkçe	Araştırma	YURTDIŞI	4/1/79-97/2014	Ulug ÇAĞATAY, Vahap Tecim
9	Farklı Çalışma Ölçeklerinde Suç Oluşumuna Etki Eden Değişkenlerin Mekansal İstatistik Yöntemiyle Karşılaştırılması	İstatistik Araştırma Dergisi	Alan Endeksi - ASDS	12/2013	Türkçe	Araştırma	YURTDIŞI	Cilt 10, Sayı 3, Sf. 1-14	Özlem DALAN, Vahap Tecim
10	Avrupa Birliği Sürecinde Taahhüt Değerlendirme Bilgi Sistemi	Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	TÜBİTAK (ULAKBİM (TÜBİTAK Yayın Tevlik Programı içinde Tanımlanan 1 ve 2. Grup Dergileri))	7/2013	Türkçe	Araştırma	YURTDIŞI	15/3/375-393/2013	Ulug ÇAĞATAY, Vahap Tecim
No	Makale Ad	Yayınlanan Dergi	Dergi Endeksi	Tarih	Makale Dil	Makale Tip	Makale Kapsam	Makale Sayfa	Yazarlar

39 kayıttan 1 - 10 arasındaki kayıtlar gösteriliyor

38 kayıttan 1 - 10 arasındaki kayıtlar gösteriliyor

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 28’de gösterildiği gibi öğretim elemanları kullanıcıların, sisteme girilmiş olan, bulundukları yıla kadar verdikleri derslerin tümü listelenebilmektedir.

Şekil 28: Kullanıcı Profil Yayın Alanı

Paylaşımlar

Yayınlar

Dersler

Yıl

2017-2018

Öğretim Üyesi Dersler

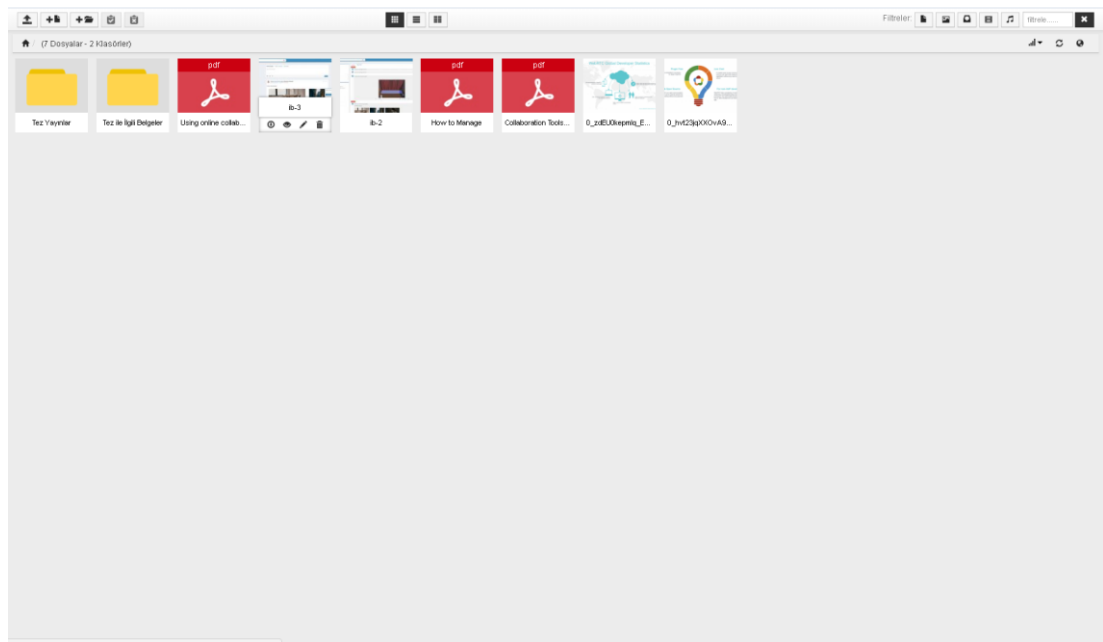
Ders Adı	Ders Kodu	Ders Dönem	Ders Alan Birim
BİLİŞİM SİSTEMLERİ VE TEKNOLOJİLERİ	YBS 5028	Bahar	Yönetim Bilişim Sistemleri Yüksek Lisans

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

3.2.1.7. Dosya Yöneticisi Sayfası

Bu sayfa çalışmanın işbirliği kısmını nitelemektedir. Tez çalışması veya grup çalışması alanında yer alan dosya yönetici sayfası kullanıcıları oluşturdukları grup çerçevesinde çeşitli belge, dosya, resim, video vb. dokümanları paylaşımlarını sağlamaktadır. Şekil 29’da gösterildiği üzere kullanıcılar dosya yönetici üzerinde çeşitli dosyalar veya klasörler oluşturabilmekte ve diğer kullanıcılarla paylaşabilmektedirler.

Şekil 29: Dosya Yöneticisi Sayfası

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

3.2.1.8.Takvim ve Mesaj Sayfası

Bu sayfada aynı dosya yöneticisi sayfasında olduğu gibi çalışmanın işbirliği kısmının nitelemektedir. Aynı şekilde hem tez çalışması hem de grup çalışması alanında yer almaktadır. Şekil 30'da görüldüğü üzere tez veya grup çalışması dâhilindeki kullanıcılar bu sayfada çalışmalarını üzerine mesajlaşabilmekte ve çalışmalarını ile ilgili olarak takvim üzerinde etkinlikler oluşturulabilmektedir.

Şekil 30: Takvim ve Mesaj Sayfası

Grup Çalışması

Cihan Çilgin
Yönetim Bilişim Sistemleri

Ceyda Ünal
Yönetim Bilişim Sistemleri

Atakan Çavuş
Yönetim Bilişim Sistemleri

Mayıs 2018

Çalışma Grubu Mesaj

2019-04-27 02:49:09
Merhaba
Atakan Çavuş

2019-04-27 02:49:17
Hi haber
Cihan Çilgin

2019-04-27 02:49:25
Yıdır senden
Atakan Çavuş

2019-04-27 02:50:36
Sonama
Atakan Çavuş

2019-04-27 02:50:36
İstediğind
Atakan Çavuş

İşleri Ekle İşleri Kaldır Grup Kaldır

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Kullanıcılar takvim üzerinde yapabilecekleri atamalar ile çalıştıkları konular üzerinde tarihler ve saatle belirleyebilmektedir. Şekil 30'de görüldüğü üzere oldukça kullanışlı bir ara yüze sahip olan takvim aracı aynı zamanda oldukça kullanıcı dostu bir ara yüze sahiptir ve kullanıcılar Şekil 31'de gösterildiği gibi eylem ekleyebilmektedirler.

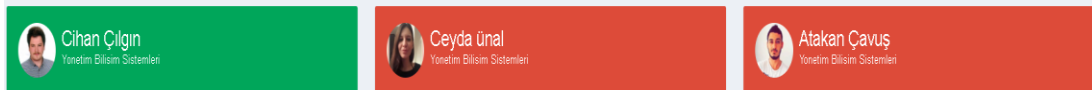
Şekil 31: Takvim Eylem Ekleme Alanı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Bu alan kullanıcı bazlı olarak çok değişiklik göstermese de, tez çalışma alanlarında başka bir kullanıcının çalışmaya dâhil edilmesi yetkisi sadece danışman öğretim elemanına tanınmıştır ve bununla birlikte tez çalışma alanına eklenebilecek kullanıcılar sadece öğretim elemanı türündeki kullanıcılardır. Ayrıca grup çalışmalarında da kullanıcı ekleme yetkisi sadece grubu kuran kullanıcıya verilmiştir.

Takvim ve mesaj sayfasının bir diğer önemli araçta video arama özelliğidir. Şekil 32’de görüldüğü üzere çalışma dâhilindeki kullanıcıların gösterildiği alanda yeşil renkteki kullanıcılar çevrimiçi, kırmızı renkteki kullanıcılar ise çevrimdışı kullanıcılardır.

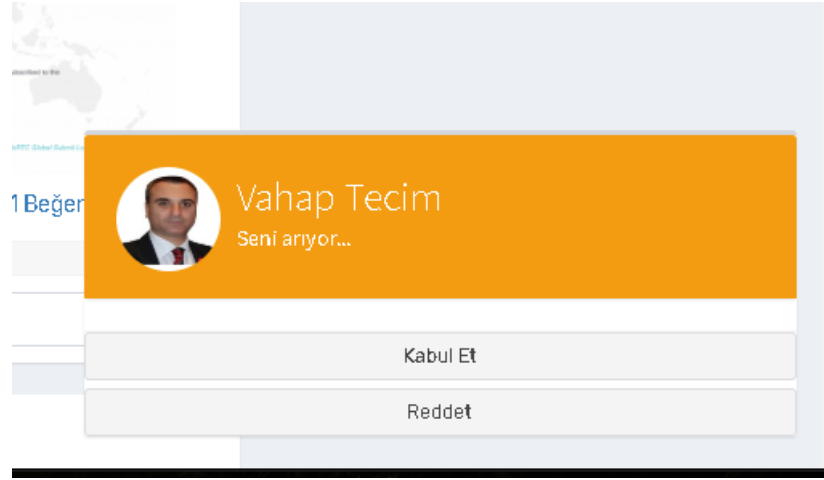
Şekil 32: Takvim ve Mesaj Sayfası Kullanıcılar

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Bu kullanıcılardan çevrimiçi olan bir kullanıcının üzerine tıklatıldığında video arama emri başlatılmış olmaktadır. Şekil 33’de görüldüğü üzere bir kullanıcı tarafında görüntülü arama isteği yapılmaktadır.

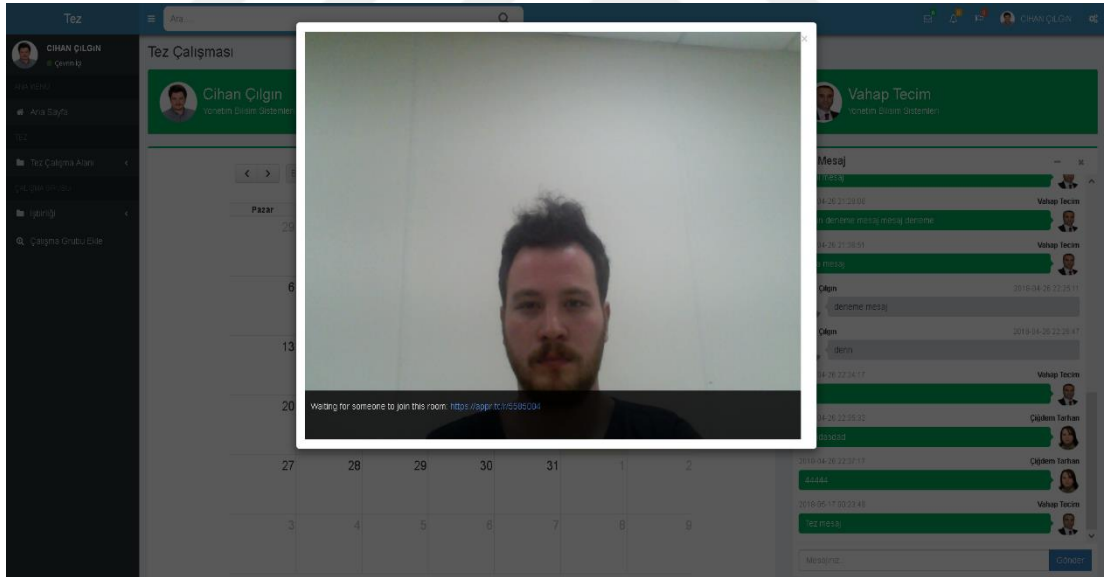
Şekil 33: Görüntülü Arama İsteği Açılır Menü

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Bu isteğin kabulü üzerine Şekil 34’de görüldüğü üzere görüntülü arama yapılabilmektedir.

Şekil 33: Görüntülü Arama İsteği Açılır Menü

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Ayrıca video arama aracı tasarlanırken platform bağımsız yapısı nedeniyle WebRTC platformu tercih edilmiştir. Böylelikle video arama özelliğinin mobil platformlarda kullanılması sağlanmıştır.

3.2.2. Anabilim Dalı ve Enstitü

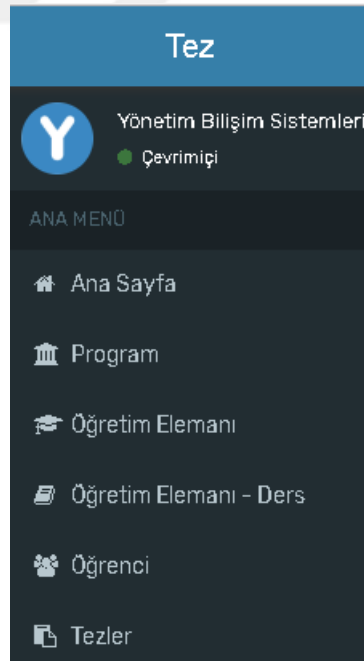
Bu kullanıcı türleri dâhilinde kullanılan sayfalar ya da alanlar öğrenci ve öğretim üyelerinin sayfaları ile bazı kısımlarda benzerlik göstermektedirler. Aynı öğrenci ve öğretim üyesi gibi anabilim dalları ve enstitüler de kurumsal sosyal ağ yapılarında yer almaktadırlar. Bu nedenle bu bölüm altında daha önceden anlatılan ara yüzler bu bölümde tekrardan anlatılmayacaktır. Özellikle farklı alanları ve sayfaların üzerinde durulacaktır.

Anabilim dalı ve enstitü kullanıcılar bu uygulamanın aynı zaman bilgi sistemleri yapısını da şekillendirmektedir. İki kullanıcı türü arasında kullanıcı farklılıkları olsa da oldukça benzer yapılara sahiptirler.

3.2.2.1. Sol Menü

Şekil 34’de görüldüğü üzere ana menünün sol tarafında yer alan sol menü kullanıcıların erişim alanlarını ve sayfalarını ortaya koymaktadır.

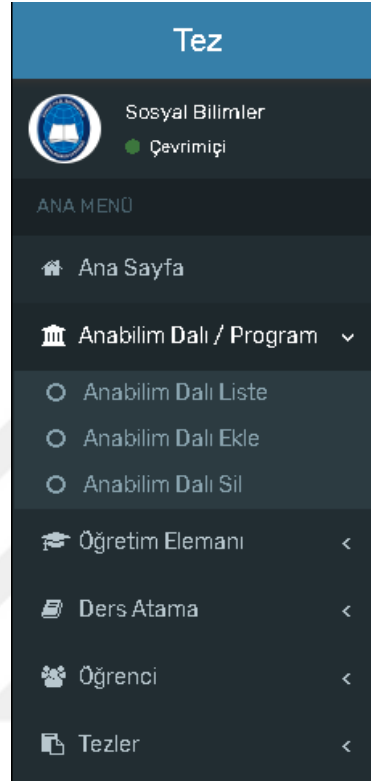
Şekil 34: Anabilim Dalı Sol Menü Alanı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Yapısal olarak aynı olsa da sol menü anabilim dalı ve enstitü kullanıcıları için değişmektedir. Bunun nedeni ise anabilim dalı sadece bilgileri görüntüleyebilirken enstitü bu bilgileri silebilmekte, değiştirebilmekte ve yeni kayıtlar ekleyebilmektedir.

Şekil 35: Enstitü Sol Menü Alanı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

3.2.2.2. Ana Bilim Dalı / Program Sayfaları

Bu alanda yere alan sayfalar, anabilim dalı ve onlara bağlı program bilgilerinin listelenebildiği, güncellenebildiği ve yeni kayıt eklenebildiği alanları kapsamaktadır.

- **Anabilim Dalı Liste:** Şekil 36’da görüldüğü üzere bu sayfada enstitü bünyesindeki anabilim dallarının listesi sunulmaktadır. Bu alana bir anabilim dalı kullanıcısının erişim imkânı bulunmamaktadır. Bu liste üzerimde yer alan yeşil metinler sayfa geçişleri için birer linktir. Örneğin; Anabilim dalı adına tıklatıldığında anabilim dalı detaylı bilgileri ve güncelleme ekranı gelmektedir veya program ekle linki tıklatıldığında bulunduğu sıradaki anabilim dalına program ekleme form sayfası açılmaktadır.

Şekil 36: Enstitü Anabilim Dalı Listesi Alanı

Anabilim Dalı Bilgileri Liste						
Diş Aklar		Sütun Gizle		Ara:		
Ana Bilim No	Ana Bilim Ad	Ana Bilim Başkanı	Enstitü	Program Ekle	Program Liste	Program Sil
101	Yönetim Bilisim Sistemleri	Prof. Dr. VAHAP TECİM	Sosyal Bilimler	Program Ekle	Program Liste	Program Sil
102	Afet Yönetimi	Prof. Dr. ÖMÜR NECZAN ÖZMEN	Sosyal Bilimler	Program Ekle	Program Liste	Program Sil
103	Arkeoloji	Prof. Dr. VAHAP TECİM	Sosyal Bilimler	Program Ekle	Program Liste	Program Sil
Ana Bilim No	Ana Bilim Ad	Ana Bilim Başkanı	Enstitü	Program Ekle	Program Liste	Program Sil
3 kayıttan 1 - 3 arasındaki kayıtlar gösteriliyor						
				Önceki	1	Sonraki

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

- **Anabilim Dalı Güncelleme:** Şekil 37’de gösterildiği gibi mevcut ana bilim dalının bilgilerinin güncellenmesi için geliştirilmiş olan bir form sayfasıdır. Bu sayfaya herhangi bir anabilim dalı kullanıcısının erişim imkânı yoktur.

Şekil 37: Enstitü Anabilim Dalı Güncelleme Alanı

Anabilim Dalı Bilgileri Güncelle	
Ana Bilim ID	101
Ana Bilim Adı	Yönetim Bilisim Sistemleri
Enstitü	SOSYAL BİLİMLER
Ana Bilim Link	http://debiu.deu.edu.tr/ders-katalog/2015-2016/tr/bolum_9672...tr.html
Ana Bilim Dalı Başkanı	Prof. Dr. VAHAP TECİM
Ana Bilim Telefon	0 232 301 07 50
Ana Bilim Faks	0 232 420 10 25
Ana Bilim Eposta	vahap.tecim@deu.edu.tr
Ana Bilim Web	http://ybs.deu.edu.tr
Ana Bilim Profili	Yönetim Bilisim Sistemleri (YBS), teknik ve davranışsal bilimler birlikte kullanan ve herhangi bir sektörün farklı kademelerinde görev yapan kişilerin ihtiyaç duyacağı her türlü bilgiyi bilisim teknolojileri yardımıyla, teknolojinin sağladığı her türlü olanaklarla ortaya
Güncelle	
Listeye geri dönmek için tıklayınız...	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

- **Anabilim Dalı Ekle:** Şekil 37’de gösterildiği gibi bir form sayfasına sahip olan bu sayfa sadece mevcut bir anabilim dalı üzerinde değişiklik yapmayı değil baştan yeni bir anabilim dalı eklemeyi sağlamaktadır. Bu alana herhangi bir anabilim dalı kullanıcısının erişim imkânı bulunmamaktadır.

- **Anabilim Dalı Sil:** Şekil 38’de gösterildiği gibi seçilen anabilim dallarının kaydının silinmesi için kullanılan sayfadır. Bu alana anabilim dalının erişimi bulunamamakta fakat enstitü kullanıcısı erişebilmektedir.

Şekil 38: Enstitü Anabilim Dalı Sil Alanı

Anabilim Dalı Bilgileri Sil

Dışa Aktar
Sütun Gizle

Ara:

Ana Bilim Id	Ana Bilim Ad	Ana Bilim Başkanı	Enstitü	Seç
101	Yönetim Bilisim Sistemleri	Prof. Dr. VAHAP TECİM	Sosyal Bilimler	☐
102	Afet Yönetimi	Prof. Dr. öMÜR NECZAN öZMEN	Sosyal Bilimler	☐
103	Arkeoloji	Prof. Dr. VAHAP TECİM	Sosyal Bilimler	☐

3 kayıttan 1 - 3 arasındaki kayıtlar gösteriliyor

Önceki
1
Sonraki

Ana Bilim Kayıt Sil

Anabilim dallarına dönmek için [tıklayınız....](#)

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

- **Program Liste:** Şekil 36’da gösterilen program liste alanı tıklatıldığında kullanıcı karşısına Şekil 39’da gösterildiği gibi o anabilim dalına ait programların listesi gelmektedir. Bu program listesi hem anabilim dalı hem de enstitü tarafından görüntülenebilir.

Şekil 39: Enstitü ve Anabilim Dalı Program Liste Alanı

Program Bilgileri Liste

Dışa Aktar
Sütun Gizle

Ara:

Program No	Program Ad	Program Tür	Anabilim Dalı	Enstitü	Ders Ekle	Ders Liste	Ders Sil
1001	Yönetim Bilisim Sistemleri	Yüksek Lisans	Yönetim Bilisim Sistemleri	Sosyal Bilimler	Ders Ekle	Ders Liste	Ders Sil
1002	Yönetim Bilisim Sistemleri	Tezsiz Yüksek Lisans	Yönetim Bilisim Sistemleri	Sosyal Bilimler	Ders Ekle	Ders Liste	Ders Sil

2 kayıttan 1 - 2 arasındaki kayıtlar gösteriliyor

Önceki
1
Sonraki

Anabilim dallarına geri dönmek için [tıklayınız....](#)

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

- **Program Ekle:** Şekil 36’da gösterilen program ekle alanına giriş yapıldığında kullanıcı karşısına Şekil’40 da gösterildiği gibi program ekle form ekranı gelmektedir. Bu ekran vasıtasıyla listeden seçilen anabilim dalına programlar eklenmektedir. Bu alan anabilim dalı kullanıcılarının erişimine engellenmiştir.

Şekil 40: Enstitü Program Ekleme Alanı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

- **Program Sil:** Şekil 36’da da gösterildiği gibi program sil alanına giriş yapıldığında Şekil 41’da gösterildiği üzere kullanıcılar, seçilen anabilim dalına ait programları bu alan vasıtasıyla silebilmektedirler. Bu alan anabilim dalı kullanıcılarının erişimine engellenmiştir.

Şekil 41: Enstitü Program Silme Alanı

Program No	Program Ad	Program Tür	Anabilim Dalı	Enstitü	Seç
1001	Yönetim Bilim Sistemleri	Yüksek Lisans	Yönetim Bilim Sistemleri	Sosyal Bilimler	☐
1002	Yönetim Bilim Sistemleri	Tezsiz Yüksek Lisans	Yönetim Bilim Sistemleri	Sosyal Bilimler	☐

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

- **Program Güncelle:** Şekil 39’da gösterildiği üzere program ad sütunundan giriş yapıldığında kullanıcılar, Şekil 42’de gösterilmekte olan program bilgilerinin detaylı görüntülendiği ve güncellenebildiği form ekranını görüntüleyebilmektedirler. Anabilim dalı kullanıcıları bu alanı görüntüleyebilseler de form elemanları üzerinde değişiklik yapmaları engellenmiştir.

Şekil 42: Enstitü ve Anabilim Dalı Program Güncelleme Alanı

Program Bilgileri Düzelt

Program No
1001

Program Adı
Yönetim Bilgi Sistemleri

Program Link
http://debs.deu.edu.tr/ders-katalog/2015-2016/tr/bolum_9672_tz.html

Program Tür
YÜKSEK LİSANS

Guncelle

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

- **Ders Ekle:** Şekil 39’da gösterildiği üzere ders ekle alanına giriş yapıldığında öncelikli olarak derslerin mevcut olduğu, üniversite bünyesindeki bilgi paketi sayfasına giderek, ders ile ilgili bilgileri çeken Ek 3’de gösterildiği gibi bir PHP sayfası çalışmaktadır. Bu PHP sayfasıyla çekilen veriler öncelikli olarak veri tabanına kayıt edilmekte daha sonra Şekli 43’de gösterildiği üzere ders ekle form ekranına geçilmektedir. Burada kullanıcı program listesinden seçtiği programa ders kaydır yapabilmektedir. Bu sayfaya ve alt sayfalarına anabilim dalı kullanıcılarının erişimi engellenmiştir.

Şekil 43: Enstitü Ders Kayıt Alanı

Ders Bilgileri Ekle

Ders Kodu
Ders Kodu

Ders Adı
Ders Adı

Ders Tür
ZORUNLU

Ders Saat
Ders Saat

Ders Uygulama Saat
Ders Uygulama Saat

Ders Laboratuvar Saat
Ders Laboratuvar Saat

Ders Akts
Ders Akts

Ders Veren Birim
Ders Veren Birim

Ders Düzey
LİSANS

Ders Koordinatör
Ders Koordinatör

Ders Alan Birim
Ders Alan Birim

Ders Amaç
Ders Amaç

Ders Öğretim Tür
ORDUN

Ders Ön Koşul
Ders Ön Koşul

Ders Diğer Hususlar
Ders Diğer Hususlar

Ders Kaynak
Ders Kaynak

Ders Ekle

Ders Kaynak

Programlara geri dönmek için tıklayınız...

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 43’de görüldüğü üzere form elemanları ilk açılışta boş gelmekte ve kullanıcının doldurulması istenmektedir. Fakat burada görüldüğü üzere oldukça fazla form elemanının bulunması ve bilgi istenmesi kullanıcıların işini güçleştirmektedir. Bu nedenle Şekil’44 de gösterildiği üzere ders ekle butonu tıklatıldığında daha

öncesinde bilgi paketinden alınan derslerin listesi görülmektedir. Kullanıcı bu derslerden her hangi birini eklemek isterse bu listeden ders seçmesi gerekmektedir.

Şekil 44: Enstitü Çekilen Ders Listesi Alanı

Dersler			
Ders Kod	Ders Ad		Seç
YBS 5023	YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ		Seç
İYO 5023	YÖNETİM VE ORGANİZASYON		Seç
YBS 5015	E-İŞ VE E-TİCARET		Seç
YBS 5017	BİLİŞİM HUKUKU		Seç
YBS 5031	MEKANSAL BİLGİ SİSTEMLERİ		Seç
YBS 5025	PROJE YÖNETİMİ		Seç
YBS 5027	WEB UYGULAMALARI		Seç
YBS 5029	KARAR VERME TEKNİKLERİ		Seç
YBS 5019	YAZILIM GELİŞTİRME		Seç
YBS 5096	SEMİNER		Seç
YBS 5028	BİLİŞİM SİSTEMLERİ VE TEKNOLOJİLERİ		Seç
YBS 5098	UZMANLIK ALANI		Seç
YBS 5008	SOSYAL MEDYA VE İNTERNET REKLAMCILIĞI		Seç
YBS 5010	YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİNDE GÜNCEL YAKLAŞIMLAR		Seç
YBS 5012	VERİ MADENCİLİĞİ		Seç
YBS 5014	SİSTEM ANALİZİ VE TASARIMI		Seç
YBS 5026	VERİTABANI YÖNETİM SİSTEMLERİ		Seç
YBS 5018	ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ		Seç
YBS 5020	MEKANSAL VERİ YÖNETİMİ VE ANALİZİ		Seç
YBS 5022	VERİ GÖRSELLEŞTİRME VE RAPORLAMA TEKNİKLERİ		Seç
YBS 5024	BİLGİ GÜVENLİĞİ		Seç

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Kullanıcı Şekil’44 de yer alan derslerden herhangi birini seçtikten sonra bilgi paletinden çekilmiş olan ders içerikleri Şekil 43’de gösterilmekte olan form elemanlarına otomatik olarak gelmektedir.

- **Ders Sil:** Şekil 39’da gösterildiği üzere ders sil alanından giriş yapıldığında kullanıcılar Şekil 45’de yer alan ders sil alanının görüntüleyebilmektedirler ve burada seçtikleri dersleri silebilmektedirler.

Şekil 45: Enstitü Ders Silme Alanı

Ders Bilgileri Sil						
Diğer Arar		Sütun Göster		Ara:		
Ders Kodu	Ders Adı	Ders Türü	Ders Düzeyi	Ders Veren Birim	Ders Amaç	Seç
YBS 5015	E-İŞ VE E-TİCARİT	Seğmeli	Yüksek Lisans	Yönetim Bilgisi Sistemleri Yüksek Lisans	E-Ticaret konusunu tanıtmak, kurumsal uygulamalarda örnek olaylar inceleyerek öğrencilerin E-Ticaret fonksiyonları hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamak...	☐
YBS 5016	KURUMSAL KAYNAK PLANLAMASI	Seğmeli	Yüksek Lisans	Yönetim Bilgisi Sistemleri Yüksek Lisans	E-Ticaret konusunu tanıtmak, kurumsal uygulamalarda örnek olaylar inceleyerek öğrencilerin E-Ticaret fonksiyonları hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamak...	☐
YBS 5023	YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ	Zorunlu	Yüksek Lisans	Yönetim Bilgisi Sistemleri Yüksek Lisans	Bilgi sistemleri ve organizasyonlar, karar verme süreçleri, işletmelerde yönetim ve bilgi gereksinimleri konularında gerekli durum ve yöntem bilgisinin kazandırılması.	☐
YBS 5026	VERİTABANI YÖNETİM SİSTEMLERİ	Seğmeli	Yüksek Lisans	Yönetim Bilgisi Sistemleri Yüksek Lisans	Bu derste veritabanının temel kavramları ve veritabanı türleri anlatılacaktır. Bir veritabanının nasıl oluşturulacağı gösterilecektir. Ders sonunda sorgulama dilini kullanabilen ve ilişkisel veritabanı mantığına hakim bireyler yetiştirmek dersin amacıdır.	☐
YBS 5028	BİLİŞİM SİSTEMLERİ VE TEKNOLOJİLERİ	Zorunlu	Yüksek Lisans	Yönetim Bilgisi Sistemleri Yüksek Lisans	Yönetim Bilgisi Sistemleri alanında yüksek lisans yapan öğrencilere bilgi sistemleri ve teknolojilerini tanıtmak, kurumsal uygulamalarda örnek olaylar inceleyerek öğrencilerin bilgi sistemleri ve teknolojileri ile ilgili problemleri çözme tekniklerini kazandırmak.	☐
Ders Kodu	Ders Adı	Ders Türü	Ders Düzeyi	Ders Veren Birim	Ders Amaç	Seç
5 kayıttan 1 - 5 arasındaki kayıtlar gösteriliyor						Önceki 1 Sonraki
Ders Kayıt Sil						
Programlara geri dönmek için tıklayınız...						

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

- **Ders Liste:** Şekil 39’da gösterildiği üzere ders liste alanının tıklanarak giriş yapıldığında kullanıcılar Şekil 46’de gösterilen ders liste ekranına erişerek ders listelerini görüntüleyebilmektedirler. Bu sayfaya anabilim dalı kullanıcıları da erişebilmektedirler.

Şekil 46: Enstitü ve Anabilim Dalı Ders Liste Alanı

Ders Bilgileri Liste						
Diğer Arar		Sütun Göster		Ara:		
Ders Kodu	Ders Adı	Ders Türü	Ders Düzeyi	Ders Veren Birim	Ders Amaç	
YBS 5015	E-İŞ VE E-TİCARİT	Seğmeli	Yüksek Lisans	Yönetim Bilgisi Sistemleri Yüksek Lisans	E-Ticaret konusunu tanıtmak, kurumsal uygulamalarda örnek olaylar inceleyerek öğrencilerin E-Ticaret fonksiyonları hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamak...	
YBS 5016	KURUMSAL KAYNAK PLANLAMASI	Seğmeli	Yüksek Lisans	Yönetim Bilgisi Sistemleri Yüksek Lisans	E-Ticaret konusunu tanıtmak, kurumsal uygulamalarda örnek olaylar inceleyerek öğrencilerin E-Ticaret fonksiyonları hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamak...	
YBS 5023	YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ	Zorunlu	Yüksek Lisans	Yönetim Bilgisi Sistemleri Yüksek Lisans	Bilgi sistemleri ve organizasyonlar, karar verme süreçleri, işletmelerde yönetim ve bilgi gereksinimleri konularında gerekli durum ve yöntem bilgisinin kazandırılması.	
YBS 5026	VERİTABANI YÖNETİM SİSTEMLERİ	Seğmeli	Yüksek Lisans	Yönetim Bilgisi Sistemleri Yüksek Lisans	Bu derste veritabanının temel kavramları ve veritabanı türleri anlatılacaktır. Bir veritabanının nasıl oluşturulacağı gösterilecektir. Ders sonunda sorgulama dilini kullanabilen ve ilişkisel veritabanı mantığına hakim bireyler yetiştirmek dersin amacıdır.	
YBS 5028	BİLİŞİM SİSTEMLERİ VE TEKNOLOJİLERİ	Zorunlu	Yüksek Lisans	Yönetim Bilgisi Sistemleri Yüksek Lisans	Yönetim Bilgisi Sistemleri alanında yüksek lisans yapan öğrencilere bilgi sistemleri ve teknolojilerini tanıtmak, kurumsal uygulamalarda örnek olaylar inceleyerek öğrencilerin bilgi sistemleri ve teknolojileri ile ilgili problemleri çözme tekniklerini kazandırmak.	
Ders Kodu	Ders Adı	Ders Türü	Ders Düzeyi	Ders Veren Birim	Ders Amaç	
5 kayıttan 1 - 5 arasındaki kayıtlar gösteriliyor						Önceki 1 Sonraki
Programlara geri dönmek için tıklayınız...						

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

- **Ders Güncelle:** Şekil 46’da gösterildiği üzere kullanıcılar ders adı alanı tıklanarak ders ile ilgili bilgileri güncellemek için Şekil 47’de gösterilmekte olan ders güncelleme sayfasına ulaşabilmektedirler. Ayrıca anabilim dalı kullanıcıları da bu sayfaya erişebilseler de form elemanları üzerinde herhangi bir değişiklik yapamamaktadırlar.

Şekil 47: Enstitü ve Anabilim Dalı Ders Güncelleme Alanı

Ders Bilgileri Güncelle			
Ders Kodu			
YBS 5015			
Ders Adı			
E-İŞ VE E-TİCARET			
Ders Türü			
SEĞMELİ			
Ders Saat	Ders Uygulama Saat	Ders Laboratuvar Saat	Ders Akts
5	0	0	7
Ders Veren Birim			
Yönetim Bilgi Sistemleri Yüksek Lisans			
Ders Düzeyi			
YÜKSEK LİSANS			
Ders Koordinatör			
YRD. DOÇ.ENT. ÇİĞDEM TARIHAN			
Ders Alan Birim			
Yönetim Bilgi Sistemleri Yüksek Lisans			
Ders Amaç			
E-Ticaret konusunu tanıtmak, kurumsal uygulamalarda örnek olaylar inceleyerek öğrenilerin E-Ticaret fonksiyonları hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamak...			
Ders Öğrenim Türü			
ÇİĞDEM			
Ders Ön Koşul			
Yok			
Ders Diğer Hususlar			
Yok			
Ders Kaynak			
E-Commerce 2009 (5th Edition), Kenneth Laudon, Carol Guerdon Traver, 2009			
Ders İçerik Ekle			
Kayıt Güncelle			
Ders Liste geri dönmek için tıklayınız...			

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

3.2.2.3. Öğretim Elamanı Sayfaları

Bu alanda yer alan sayfalar öğretim elemanı bilgileri kaydının yapılabildiği, raporlanabildiği, güncellenebildiği ve silinebildiği sayfaları içermektedir.

- **Kimlik Bilgileri Ekle:** Şekil 48’de gösterildiği gibi öğretim elemanı kimlik bilgilerin kullanıcılar tarafından kayıt yapılması sağlayan form ekranıdır. Kullanıcılar herhangi bir öğretim üyesinin kaydını yapmadan önce kimlik bilgilerini girmek zorundadırlar. Bu alana sadece enstitü kullanıcılarını erişim imkânı bulunmaktadır.

Şekil 48: Enstitü Öğretim Elemanı Kimlik Kayıt Alanı

Öğretim Elemanı Kimlik Bilgileri

TC Kimlik No

TC Kimlik No

İsim

İsim

Soyisim

Soyisim

Baba Adı

Baba Adı

Anne Adı

Anne Adı

Doğum Tarihi

Doğum Yeri

ADANA

Cilt No

Cilt No

Sıra No

Sıra No

Kaydet

Listeye geri dönmek için tıklayınız...

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

- **Öğretim Elamanı Sil:** Şekil 49’da gösterildiği üzere kullanıcılar öğretim elemanlarının hem kimlik bilgilerini hem de üniversite bilgilerini ayrı ayrı bu alandan silebilmektedirler. Eğer kullanıcı tarafında öğretim üyesinin kimlik bilgileri silinir ise öğretim elemanına ait tüm üniversite bilgileri de aynı zamanda silinecektir. Bu alan anabilim dalı kullanıcılarının erişim imkânı bulunmamaktadır.

Şekil 49: Enstitü ve Anabilim Dalı Öğretim Elemanı Bilgileri Silme Alanı

Öğretim Elemanı Bilgileri Sil

Sütun Gözet

Ara:

TC Kimlik No	Unvan	İsim	Soy İsim	Ana Bilim Dalı	Mail Adresi	Öğretim Elemanı Bilgileri Sil
1009000010	Profesör Doktor	Vahap	Tecim	Yönetim Bilisim Sistemleri	vahap.tecim@deu.edu.tr	☐
20020020020	Profesör Doktor	Yılmaz	Gökçen	Yönetim Bilisim Sistemleri	yilmaz.gokcen@deu.edu.tr	☐
25878945625	Profesör Doktor	Ömür Neczan	Özmen	Afet Yönetimi	omur.ozmen@deu.edu.tr	☐
40040040040	Doçent Doktor	Çiğdem	Tarhan	Yönetim Bilisim Sistemleri	ciğdem.tarhan@deu.edu.tr	☐

4 kayıttan 1 - 4 arasındaki kayıtlar gösteriliyor

Önceki 1 Sonraki

Öğretim Elemanı Kimlik Bilgileri

Sütun Gözet

Ara:

TC Kimlik No	Unvan	İsim	Soy İsim	Doğum Tarihi	Baba Adı	Doğum Yeri	Cilt No	Sıra No	Kimlik Bilgileri Sil
1009000010	Profesör Doktor	Vahap	Tecim	1960-01-02	baba	izmir	0001	0001	☐
20020020020	Profesör Doktor	Yılmaz	Gökçen	1960-01-01	baba	izmir	0002	0002	☐
25878945625	Profesör Doktor	Ömür Neczan	Özmen	1960-01-01	baba	izmir	0005	0004	☐
30030030030	Öğrenci Elemanı Kaydı Yapılmamış	Kaan	Yeralıoğlu	1960-01-03	baba	manisa	0002	0005	☐
40040040040	Doçent Doktor	Çiğdem	Tarhan	1980-02-02	baba	izmir	0123	0123	☐

5 kayıttan 1 - 5 arasındaki kayıtlar gösteriliyor

Önceki 1 Sonraki

Öğretim Elemanı Kayıt Sil

Geri Getir

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

- **Öğretim Elemanı Liste:** Şekli 50’de görüldüğü üzere kullanıcılar öğretim elemanlarını genel bilgileri bu alan üzerinde görüntüleyebilmektedirler. Bu alan üzerinde yer alan tabloda gösterilen öğretim elemanları eğer üniversite bilgileri kaydı yapılmış ise yeşil renkle yapılmamış ise kırmızı renkle gösterilmektedirler.

Şekil 50: Enstitü ve Anabilim Dalı Öğretim Elemanı Bilgileri Listeleme Alanı

TC Kimlik No	Unvan	İsim	Soy İsim	Anabilim Dalı	Enstitü	Baba Adı	Doğum Yeri	Doğum Tarihi
10010010010	Profesör Doktor	Vahap	Tecim	Yönetim Bilisim Sistemleri	Sosyal Bilimler	baba	izmir	1960-01-02
20020020020	Profesör Doktor	yılmaz	gökgen	Yönetim Bilisim Sistemleri	Sosyal Bilimler	baba	izmir	1960-01-01
25878945625	Profesör Doktor	ömür neozan	özmen	Afet Yönetimi	Sosyal Bilimler	baba	izmir	1960-01-01
30030030030	Öğretim Üyesi Kaydı Yapılmamış	kaan	yaraloğlu	Öğretim Üyesi Kaydı Yapılmamış	Öğretim Üyesi Kaydı Yapılmamış	baba	manisa	1960-01-03
40040040040	Doçent Doktor	çiğdem	tarhan	Yönetim Bilisim Sistemleri	Sosyal Bilimler	baba	izmir	1980-02-02

5 kayıttan 1 - 5 arasındaki kayıtlar gösteriliyor

Önceki 1 Sonraki

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

- **Öğretim Elemanı Kayıt:** Şekil 50’de gösterildiği üzere üniversite bilgileri kayıt edilmeyen öğretim elemanları kırmızı renk ile gösterilmektedir. Unvan alanı üzerinde bu kayıta tıklatıldığında Şekil 51’de gösterildiği gibi kullanıcıların öğretim üyesi kaydı yapabilecekleri form sayfası açılmaktadır. Anabilim dalı kullanıcıları bu alana erişim sağlayamamaktadırlar.

Şekil 51: Enstitü Öğretim Elemanı Üniversite Bilgileri Ekleme Alanı

Öğretim Elemanı Bilgileri Ekle

TC Kimlik No

30030030030

Ana Bilim Dalı

YONETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ

Unvan

PROF. DR.

Email

PROF. DR.

Email

Telefon

Telefon

İç hat

İç Hat

Web Sayfası

Web Sayfası

Akademik Sayfası

Akademik Sayfası

Öğretim Üyesi Resim

Browse

Kaydet

Listeye geri dönmek için [tıklayınız...](#)

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

- **Öğretim Elemanı Güncelle:** Şekil 50’de gösterildiği üzere üniversite bilgileri kayıt edilen öğretim elemanları yeşil renk ile gösterilmektedir. Unvan alanı üzerinde bu kayıta tıklatıldığında Şekil 52’de gösterildiği gibi kullanıcıların öğretim üyesi kaydını güncelleyebilecekleri form sayfası açılmaktadır. Bu alana anabilim dalı kullanıcıları erişebilse de form elemanlı üzerinde değişiklik yapabilme yetkileri bulunmamaktadır.

Şekil 51: Enstitü Öğretim Elemanı Bilgileri Güncelleme Alanı

Kimlik ve Öğretim Elemanı Bilgileri

TC Kimlik No

10010010010

İsim

Vahap

Soyisim

Tecim

Baba Adı

baba

Anne Adı

anne

Doğum Tarihi

1960-01-02

Doğum Yeri

İZMİR

Cilt No

0001

Sıra No

0001

Öğretim Elemanı Resim

Browse

Unvan

PROFESÖR DOKTOR

Ana Bilim Dalı

YONETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ

Email

vahap.tecim@deu.edu.tr

Telefon

02323010778

İç Hat

107 78

Kişisel Web Sayfası

http://kisi.deu.edu.tr/vahap.tecim/

Akademik Web Sayfası

http://debis.deu.edu.tr/akademiktr/index.php?cat=3&akod=19912307

Kayıd Güncelle

Eğitim Bilgileri

PDF Çıktısı

Yayınlar

Listeye geri dönmek için tıklayınız....

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Kullanıcılar Şekil 51’de görüldüğü üzere öğretim üyesi güncelle sayfası üzerinden Şekil 52’de gösterildiği gibi öğretim üyelerinin eğitim bilgilerinin de hem kaydını hem de güncellemesini gerçekleştirebilmektedirler. Bu alana anabilim dalı kullanıcıları erişebilse de form elemanları üzerinde değişiklik yapabilme yetkileri bulunmamaktadır.

Şekil 52: Enstitü Öğretim Elemanı Eğitim Bilgileri Ekleme Alanı

Öğretim Elemanları Eğitim Bilgileri	
Öğrenci No 10010010010	
Lisans Üniversitesi Dokuz Eylül Üniversitesi	Yüksek Lisans Üniversitesi Université d'Ottawa
Lisans Bölüm İktisat	Yüksek Lisans Bölüm Sistem Analizi ve Tasarım
Lisans Mezuniyet Yılı 1988-06-06	Yüksek Lisans Mezuniyet Yılı 1993-05-26
Doktora Üniversitesi The University Of Lancaster	
Doktora Bölüm Yöneyim Araştırmaları	
Doktora Mezuniyet Yılı 1997-06-06	
Kayıtlı Güncelle Eğitim Ekle	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Ayrıca kullanıcılar Şekil 51’de görüldüğü üzere öğretim üyesi güncelle sayfası üzerinde “PDF çıktısı” butonunu tıklatarak Şekil 53’de gösterildiği gibi öğretim üyelerinin tüm bilgilerinin PDF formatında çıktısını alabilmektedirler.

Şekil 53: Enstitü Öğretim Elemanı Eğitim Bilgileri PDF Çıktısı Alanı

	T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü	
Kimlik Bilgileri		
TC Kimlik No Ad Soyad Baba Adı Anne Adı Dogum Tarihi Dogum Yeri Cilt No Sıra No	10010010010 VAHAP TECİM BABA ANNE 1960-01-02 İZMİR 0001 0001	
Öğretim Elemanı Bilgileri		
Enstitü Ana Bilim Dalı Unvan	SOSYAL BİLİMLER YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ PROFESÖR DOKTOR	
İletişim Bilgileri		
E-Posta Telefon Telefon Web Sayfası Akademik Web Sayfası	vahap.tecim@deu.edu.tr 02323010778 107 78 http://kisi.deu.edu.tr/vahap.tecim/ http://debis.deu.edu.tr/akademiktr/index.php?cat=3&akod=19912307	
Eğitim Bilgileri		
Lisans Yüksek Lisans Doktora	Dokuz Eylül Üniversitesi - İktisat (1988-06-06) Université d'Ottawa - Sistem Analizi ve Tasarım (1993-05-26) The University Of Lancaster - Yöneyim Araştırmaları (1997-06-06)	
Yayınlar		
Makaleler		
1. Tecim V, Metin Topallar, Murat Emç, Süleyman Şentürk, Aydın C (10/2016) RFID Tabanlı? Hızlı? Geç? Sistemleri için ?? Ak?lar?n?n Yönetim Amaç? Modellenmesi, Yönetim Bilişim Sistemleri Dergisi, 3/1/307-317 2. Aydın C, Tarhan Ç, Özçür A.S, Tecim V (2/2016) Improving Disaster Resilience Using Mobile Based Disaster Management System, Procedia-Technology, Volume 22, 2016, Pages 382-390 3. Oral L.O, Tecim V (2/2016) Analyzing Public Transportation for the Effects of Individual Characteristics on Mode Choice with Multi Agent Simulation, Procedia-Technology, Volume 22, Pages 290-297, 2016 4. Tarhan Ç, Aydın C, Tecim V (1/2016) How can be disaster resilience built with using sustainable development?, Procedia-Social and Behavioral Sciences, 216, 432-439, 2016 / ISSN:1877-0428 5. Aydın C, Tarhan Ç, Tecim V (12/2015) IT Based Vehicle Tracking System for Effective Management in Public Organizations, Procedia Economics and Finance, 33/2015/506-517		

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Bunlara ek olarak kullanıcılar Şekil 51’de görüldüğü üzere öğretim üyesi güncelle sayfası üzerinde “Yayınlar” butonunu tıklararak Şekil 54’de gösterildiği gibi öğretim üyelerinin tüm yayınlarına ulaşabilmektedirler. Bu alanda aynı derslerde olduğu gibi öğretim elemanlarının yayın bilgileri üniversite bünyesinde yer alan DEBİS(Dokuz Eylül Üniversitesi Bilgi İşlem Sistemi) sayfasından çekmektedir.

Şekil 54: Enstitü Öğretim Elemanı Yayın Bilgileri Alanı

Yayınlar									
Makale									
Bildir/Tebliğ									
Kitap									
Kitap İçerik Bölüm									
Proje									
Ödül									
İdari ve Akademik Görevler									
Ara:									
No	Makale Adı	Yayınlanan Dergi	Dergi Endeksi	Tarih	Makale Dil	Makale Tip	Makale Kapsam	Makale Sayfa	Yazarlar
1	RFID Tabanlı Hızlı Geçiş Sistemleri için İş Akışlarının Yönetim Amaçlı Modellemesi	Yönetim Bilim Sistemleri Dergisi	ULAKBİM (ULAKBİM Listesinde yer alan ulusal hakemli dergi)	10/2016	Türkçe	Araştırma	YURTDIŞI	3/1/307-317	Tecim V. Metin Topalılar, Murat Eriç, Süleyman Şentürk, Aydın G.
2	Improving Disaster Resilience Using Mobile Based Disaster Management System	Procedia-Technology	SCI-Expanded (Science Citation Index-Expanded)	2/2016	İngilizce	Araştırma	YURTDIŞI	Volume 22, 2016, Pages 3827390	Aydın G. Tarhan Ç. Özgür A.S. Tecim V
3	Analyzing Public Transportation for the Effects of Individual Characteristics on Mode Choice with Multi Agent Simulation	Procedia-Technology	SCI-Expanded (Science Citation Index-Expanded)	2/2016	İngilizce	Araştırma	YURTDIŞI	Volume 22, Pages 290-297, 2016	Oral L.O. Tecim V
4	How can be disaster resilience built with using sustainable development?	Procedia-Social and Behavioral Sciences	SCI-Expanded (Science Citation Index-Expanded)	1/2016	İngilizce	Araştırma	YURTDIŞI	216, 452-459, 2016 / ISSN:1877-0428	Tarhan Ç. Aydın G. Tecim V
5	IT Based Vehicle Tracking System for Effective Management in Public Organizations	Procedia Economics and Finance	SCI (Science Citation Index)	12/2015	İngilizce	Araştırma	YURTDIŞI	33/2015/506-517	Aydın G. Tarhan Ç. Tecim V
6	DESCRIPTION LOGIC BASED EARTHQUAKE DAMAGE ESTIMATION FOR DISASTER MANAGEMENT	Anadolu University Journal of Science and Technology	ULAKBİM (ULAKBİM Listesinde yer alan ulusal hakemli dergi)	5/2015	İngilizce	Araştırma	YURTDIŞI	15/2/93-103/2014	Aydın G. Tecim V
7	Afet Yönetimi İçin Coğrafi Tabanlı Deprem Ontolojileri	International Journal of Information Technologies	Alan Endeksi - EBSCO	1/2015	Türkçe	Araştırma	YURTDIŞI	8/1/1-8/2015	Aydın G. Tecim V
8	Coğrafi Bilgi Sistemleri ile Kent Taşınmazlarının Toplu Değerlemesine Yönelik Bir Uygulama	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	Ulusal Hakemli dergi	12/2014	Türkçe	Araştırma	YURTDIŞI	4/1/79-99/2014	Uluc ÇAĞATAY, Vahap Tecim
9	Farklı Çalışma Ölçeklerinde Süp. Ölçümüne Elverişli Değişkenlerin Hesapsal İstatistik Yöntemiyle Karşılaştırılması	İstatistik Araştırma Dergisi	Alan Endeksi - ASOS	12/2013	Türkçe	Araştırma	YURTDIŞI	Ölç. 10, Sayı 3, St. 1-14	Özlem DALAN, Vahap TECİM
10	Avrupa Birliği Sürecinde Taşınmaz Değerleme Bilgi Sistemi	Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	TUBİTAK (ULAKBİM (TUBİTAK Yayın Teşvik Programı içinde Tanımlanan 1. ve 2. Grup Dergiler))	7/2013	Türkçe	Araştırma	YURTDIŞI	15/3/375-393/2013	Uluc ÇAĞATAY, Vahap TECİM
No	Makale Adı	Yayınlanan Dergi	Dergi Endeksi	Tarih	Makale Dil	Makale Tip	Makale Kapsam	Makale Sayfa	Yazarlar

58 kayıttan 1 - 10 arasındaki kayıtlar gösteriliyor

Önceki 1 2 3 4 Sonraki

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

3.2.2.4. Öğrenci Sayfaları

Bu alanda yer alan sayfalar öğrenci bilgileri kaydının yapılabilirdiği, raporlanabildiği, güncellenebildiği ve silinebildiği sayfaları içermektedir. Burada yer alan sayfalar öğretim elemanı sayfaları ile çok benzerlik göstermesinden dolayı ekran çıktıları tekrardan verilmeyecektir. Genel olarak bu sayfalar incelendiğinde; öğrenci liste, öğrenci kimlik kayıt ve güncelleme, öğrenci bilgileri kayıt ve güncelleme, öğrenci eğitim bilgileri kayıt ve Şekil 55’de gösterildiği üzere tez bilgileri kayıt ve güncelleme sayfalarından oluşmaktadır. Anabilim dalı kullanıcıları bu sayfalarda listelemeler yapabilirken kayıt, güncelleme veya silme işlemlerini yapabilmeye yetkileri bulunmamaktadır.

Şekil 55: Enstitü Öğrenci Tez Ekleme ve Güncelleme Alanı

Tez Ekle

Öğrenci No

2014800647

Ana Bilim Dalı

Yönetim Bilişim Sistemleri

Danışman

Prof. Dr. Vahap Tecim

Tez Başlık

Güncel Web Teknolojileri ile Lisans Üstü Eğitim İçin Çevrim İçi İş Birliği Aracı Tasarımı

Tez Özet

Günümüzde enformasyon ve bilgi teknolojilerinin hızlı gelişmesiyle, iş hayatında da daha çok yer kaplamaya başlayan iş birliği araçları ve bilgi sistemleri, iş süreçlerini hızlandırmakta ve iş

Tez Başlangıç Tarihi

2014-05-08

Tez Durum

Devam Ediyor

Güncelle

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

3.2.2.5. Tez Bilgi Sayfaları

Bu alanda yer alan sayfalar enstitü veya anabilim dalı altında yürütülen tezlerin kullanıcılar tarafında listelenebildiği veya güncellenebildiği sayfalardır.

- Tez Liste:** Şekil 56’da gösterildiği üzere kullanıcılar kendi enstitü veya anabilim dallarında devam etmekte veya bitmiş olan tezlerin genel bilgilerini bu sayfada görüntüleyebilmektedirler.

Şekil 56: Enstitü ve Anabilim Dalı Tez Liste Alanı

Tez Bilgileri Liste

Dışa Aktar

Sütünü Gizle

Ara:

Tez Ad	Anabilim Dalı	Program	Tez Öğrenci	Tez Danışman	Tez Durum
Güncel Web Teknolojileri ile Lisans Üstü Eğitim İçin Çevrim İçi İş Birliği Aracı Tasarımı	Yönetim Bilişim Sistemleri	Yönetim Bilişim Sistemleri	Cihan Çilgin	Vahap Tecim	Devam Ediyor
Sistem Analizi	Yönetim Bilişim Sistemleri	Yönetim Bilişim Sistemleri	atakan çavuş	yılmaz gökşen	Devam Ediyor
Tez Ad	Anabilim Dalı	Program	Tez Öğrenci	Tez Danışman	Tez Durum

2 kayıttan 1 - 2 arasındaki kayıtlar gösteriliyor

Önceki

1

Sonraki

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

- **Tez Güncelle:** Kullanıcılar Şekil 56’da yeşil renkte gösterilmekte olan tez adı alanına giriş yaparak Şekil 55’de gösterildiği üzere daha öncede bahsettiğimiz tez güncelleme alanında erişim sağlayabilmektedirler. Anabilim dalı kullanıcıları bu sayfayı görüntüleyebilseler de form elemanları üzerinde değişiklik yapabilme yetkileri bulunmamaktadır.
- **Tez Sil:** Şekil 57’de gösterildiği üzere kullanıcılar kendi bünyelerinde devam eden veya bitişmiş bulunan tez bilgilerinden istediklerini seçerek bu sayfa vasıtasıyla silebilmektedirler.

Şekil 57: Enstitü Tez Silme Alanı

Tez Bilgileri Liste

Dışa Aktar

Sıfırla

Ara:

Tez Ad	Anabilim Dalı	Program	Tez Öğrenci	Tez Danışman	Tez Durum	Seç
Güncel Web Teknolojileri ile Lisans Üstü Eğitim için Çevrim içi İş Birliği Aracı Tasarımı	Yönetim Bilişim Sistemleri	Yönetim Bilişim Sistemleri	Cihan Çalgın	Vahap Tecim	Devam Ediyor	☐
Sistem Analizi	Yönetim Bilişim Sistemleri	Yönetim Bilişim Sistemleri	atakan çavuş	yılmaz gökşen	Devam Ediyor	☐
Tez Ad	Anabilim Dalı	Program	Tez Öğrenci	Tez Danışman	Tez Durum	Seç

2 kayıttan 1 - 2 arasındaki kayıtlar gösteriliyor

Önceki

1

Sonraki

Tez Kayıt Sil

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

3.2.2.6. Ders Atama Sayfaları

Bu alanda yer alan sayfalar daha önce tanımlamış olduğumuz derslere öğretim elemanlarının atanması işlemlerini kapsamaktadır.

- **Ders Ata:** Şekil 58’de gösterildiği üzere kullanıcılar, daha önceden sisteme kayıt edilen derslerin öğretim üyelerine atama işlemlerini bu alan üzerinden gerçekleştirmektedir. Bu alana anabilim dalı kullanıcılarının erişim imkânı bulunmamaktadır.

Şekil 58: Enstitü Öğretim Üyesi Ders Atama Alanı

Öğretim Üyesi Ders

Enstitü

SOSYAL BİLİMLER

Anabilim Dalı

Yönetim Bilişim Sistemleri

Programlar

Yönetim Bilişim Sistemleri Yüksek Lisans

Dersler

YBS 5023 - YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ

Öğretim Elemanı

YBS 5023 - YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ

Vahap Tecim

Gün

Pazartesi

Başlangıç Saat

03:00 AM

Bitiş Saat

03:00 AM

Dönem

Güz

Dönem

2009-2010

Kaydet

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

- Ders Atama Sil:** Şekil 59’da gösterildiği üzere kullanıcılar, öğretim üyelerine atanmış bulunan derslerin kayıtlarından istediklerini seçerek bu alan vasıtasıyla silebilmektedirler. Bu alana anabilim dalı kullanıcılarının erişim imkânı bulunmamaktadır.

Şekil 59: Enstitü Öğretim Üyesi Ders Atama Silme Alanı

Ders Atama Listesi

Diğer Aktar

Sütun Gözet

Ara:

Ana bilim Dalı	Program Adı	Ders Adı	Hoca Adı	Ders Gün	Ders Baş. Sa.	Ders Bit. Sa.	Ders Dönem	Seç
Yönetim Bilişim Sistemleri	Yönetim Bilişim Sistemleri Yüksek Lisans	BİLİŞİM SİSTEMLERİ VE TEKNOLOJİLERİ	Vahap Tecim	Salı	09:35:00	12:00:00	Bahar	☐
Yönetim Bilişim Sistemleri	Yönetim Bilişim Sistemleri Yüksek Lisans	VERİTABANI YÖNETİM SİSTEMLERİ	çiğdem tarhan	Salı	01:00:00	03:35:00	Bahar	☐
Yönetim Bilişim Sistemleri	Yönetim Bilişim Sistemleri Yüksek Lisans	KURUMSAL KAYNAK PLANLAMASI	yılmaz gökçen	Pazartesi	12:00:00	03:35:00	Bahar	☐
Yönetim Bilişim Sistemleri	Yönetim Bilişim Sistemleri Yüksek Lisans	E-İŞ VE E-TİCARET	yılmaz gökçen	Salı	01:00:00	03:35:00	Güz	☐
Yönetim Bilişim Sistemleri	Yönetim Bilişim Sistemleri Yüksek Lisans	KURUMSAL KAYNAK PLANLAMASI	yılmaz gökçen	Pazartesi	03:30:00	03:30:00	Bahar	☐
Yönetim Bilişim Sistemleri	Yönetim Bilişim Sistemleri Yüksek Lisans	KURUMSAL KAYNAK PLANLAMASI	yılmaz gökçen	çarşamba	12:00:00	09:00:00	Güz	☐
Ana bilim Dalı	Program Adı	Ders Adı	Hoca Adı	Ders Gün	Ders Baş. Sa.	Ders Bit. Sa.	Ders Dönem	Seç

6 kayıttan 1 - 6 arasındaki kayıtlar gösteriliyor

Önceki 1 Sonraki

Ders Kayıt Sil

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

- Ders Atama Liste:** Şekil 60’da gösterildiği üzere kullanıcılar, öğretim üyelerine atanmış bulunan derslerin listelerini bu sayfa üzerinde görüntüleyebilmektedirler.

Şekil 60: Enstitü ve Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Ders Atama Listesi Alanı

Ders Atama Listesi							
Dışa Aktar		Sütun Gizle		Ara:			
Ana bilim Dalı	Program Ad	Ders Ad	Hoca Ad	Ders Gün	Ders Baş. Sa.	Ders Bit. Sa.	Ders Donem
Yönetim Bilişim Sistemleri	Yönetim Bilişim Sistemleri Yüksek Lisans	BİLİŞİM SİSTEMLERİ VE TEKNOLOJİLERİ	Vahap Tecim	Salı	09:35:00	12:00:00	Bahar
Yönetim Bilişim Sistemleri	Yönetim Bilişim Sistemleri Yüksek Lisans	VERİTABANI YÖNETİM SİSTEMLERİ	çiğdem tarhan	Salı	01:00:00	03:35:00	Bahar
Yönetim Bilişim Sistemleri	Yönetim Bilişim Sistemleri Yüksek Lisans	KURUMSAL KAYNAK PLANLAMASI	yılmaz gökşen	Pazartesi	12:00:00	03:35:00	Bahar
Yönetim Bilişim Sistemleri	Yönetim Bilişim Sistemleri Yüksek Lisans	E-İŞ VE E-TİCARET	yılmaz gökşen	Salı	01:00:00	03:35:00	Güz
Yönetim Bilişim Sistemleri	Yönetim Bilişim Sistemleri Yüksek Lisans	KURUMSAL KAYNAK PLANLAMASI	yılmaz gökşen	Pazartesi	03:30:00	03:30:00	Bahar
Yönetim Bilişim Sistemleri	Yönetim Bilişim Sistemleri Yüksek Lisans	KURUMSAL KAYNAK PLANLAMASI	yılmaz gökşen	çarşamba	12:00:00	09:00:00	Güz
Ana bilim Dalı	Program Ad	Ders Ad	Hoca Ad	Ders Gün	Ders Baş. Sa.	Ders Bit. Sa.	Ders Donem
6 kayıttan 1 - 6 arasındaki kayıtlar gösteriliyor							
				Önceki	1	Sonraki	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

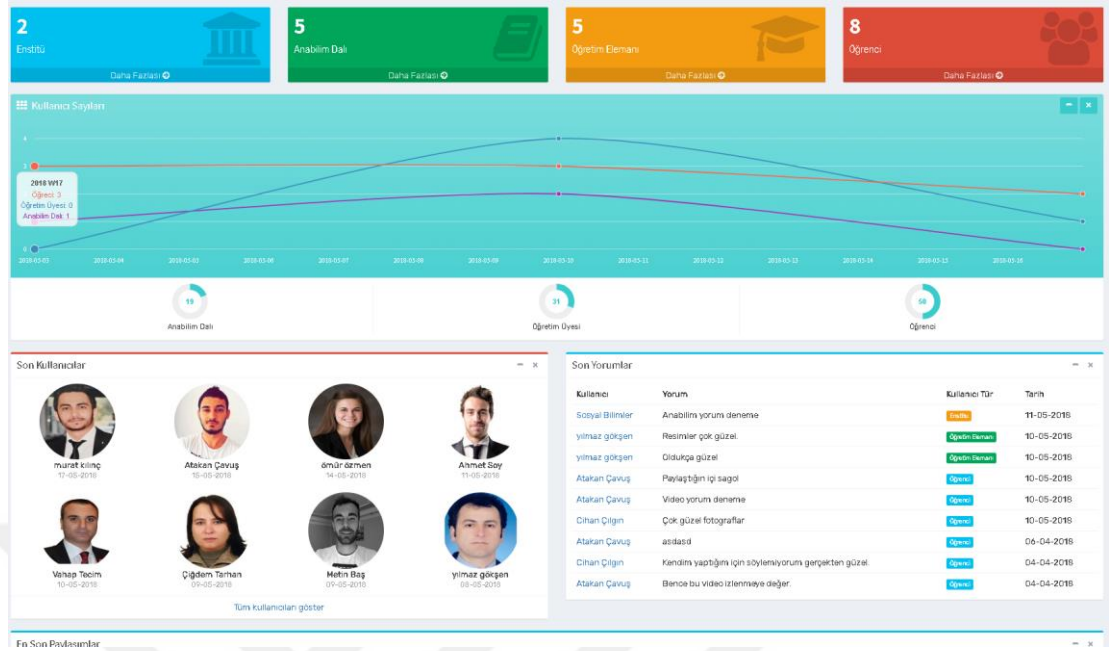
3.2.3. Admin

Admin, sistemin yönetici ve denetleyicisi konumunda olan kullanıcılarıdır, sistemde mevcut bulunan tüm yetkilere sahiptirler. Adminlerin ve enstitülerin erişim alanlarının birbirine benzer olması nedeniyle bu bölüm altında, yukarıda enstitü kullanıcı türlerinde anlatılan alanlar burada tekrar anlatılmayacaktır.

3.2.3.1. Yönetim Paneli

Şifre ve e-mail denetimden sonra açılan giriş ekranıdır. Şekil 61’de gösterildiği üzere bu sayfada, tüm kullanıcıların sayıları, haftalık olarak kullanıcı sayıları ve oranları, son kayıt olan öğrencilerin bilgileri, en son yapılan yorumlar ve paylaşımlar gibi özet rapor ekranları yer almaktadır. Kullanıcıya hızlı erişim imkânı sağlamak amacıyla burada gösterilen raporlar üzerinde linkler kullanıcı ilgili alanın detaylı bilgilere ulaşabilmektedir.

Şekil 61: Admin Yönetim Paneli

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

3.2.3.2. Sol Menü

Şekil 62’de görüldüğü üzere bu alanda, enstitü türü kullanıcılardan farklı olarak enstitü kayıtlarının, güncellemelerinin ve raporların bulunduğu bir bölüm ve kullanıcı içeriklerinin listelenip silinebildiği ayrı bir bölüm bulunmaktadır.

Şekil 62: Admin Sol Menü

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

3.2.3.3. Enstitü Sayfaları

Bu alanda kullanıcı enstitü ekleme, silme ve güncelleme işlemleri gerçekleştirebilmektedir. Uygulama kapsamında bu yetkiye sahip olan tek kullanıcı türü admindir. Bu alan kapsamındaki sayfalar aşağıda maddeler halinde tanıtılmaktadır.

- **Enstitü Liste:** Şekil 62’de gösterildiği üzere kullanıcıların var olan tüm enstitüleri liste halinde görüntüleyebildiği sayfadır.

Şekil 63: Admin Enstitü Liste Alanı

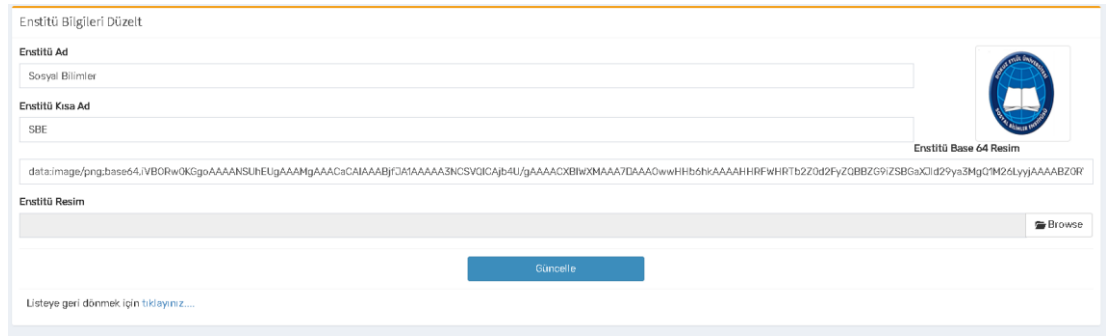

Enstitü Id	Enstitü Ad	Enstitü Kısa Ad	Enstitü Sil
1	SOSYAL BİLİMLER	SBE	Enstitü Sil
2	FEN BİLİMLERİ	FBE	Enstitü Sil

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

- **Enstitü Güncelle ve Kayıt:** Kullanıcılar Şekil 62’de gösterilen “Enstitü Ad” sütununda istediği enstitüye tıklayarak Şekil 63’de gösterilmekte olan enstitü bilgilerini güncelleme form sayfasına erişebilmektedir. Enstitü kayıt ve güncelleme sayfası aynı form yapısına sahip olduklarında ekran görüntüsüne tekrardan yer verilmemiştir.

Şekil 64: Admin Enstitü Güncelleme Alanı

Enstitü Bilgileri Düzelt

Enstitü Ad
Sosyal Bilimler

Enstitü Kısa Ad
SBE

Enstitü Resim
Browse

Güncelle

Listeye geri dönmek için tıklayınız...

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

- **Enstitü Sil:** Şekil 64’de gösterildiği üzere kullanıcılar, enstitü kayıtlarından istediklerini seçerek bu alan vasıtasıyla silebilmektedirler.

Şekil 65: Admin Enstitü Silme Alanı

Enstitü Bilgileri Sil

Dışa Aktar

Sütun Gizle

Ara:

Enstitü Id	Enstitü Ad	Enstitü Kısa Ad	Seç
1	SOSYAL BİLİMLER	SBE	☐
2	FEN BİLİMLERİ	FBE	☐
Enstitü Id	Enstitü Ad	Enstitü Kısa Ad	Seç

2 kayıttan 1 - 2 arasındaki kayıtlar gösteriliyor

Önceki 1 Sonraki

Enstitü Kayıt Sil

Getir

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

3.2.3.4. Kullanıcı ve İçerik Sayfaları

Bu alanda kullanıcı tüm kullanıcıların bilgilerini ve yaptıkları paylaşımları görüntüleyebilmektedir.

- Kullanıcı Liste:** Şekil 65’de görüldüğü üzere tüm kullanıcıların bilgileri bu alanda görüntülenebilmektedir.

Şekil 66: Admin Kullanıcı Listeleme Alanı

Kullanıcılar Bilgileri Liste

Dışa Aktar

Sütun Gizle

Ara:

Kullanıcı No	Kullanıcı Ad Soyad	Kullanıcı Email	Kullanıcı Şifre	Kullanıcı Tür	Kullanıcı Enstitü	Kayıt Tarihi
1	Sosyal Bilimler	sosyal.bilimler@deu.edu.tr	12345	Enstitü	Sosyal Bilimler	01-05-2018
2	Fen Bilimleri	fen.bilimleri@deu.edu.tr	12345	Enstitü	Fen Bilimleri	02-05-2018
101	Yönetim Bilişim Sistemleri	yonetim.bilim.sistemleri@deu.edu.tr	12345	Aracılık	Sosyal Bilimler	01-05-2018
103	Arkeoloji	arkeoloji@deu.edu.tr	12345	Aracılık	Sosyal Bilimler	08-05-2018
201	Bilgisayar Bilimleri	bilgisayar.bilimleri@deu.edu.tr	12345	Aracılık	Fen Bilimleri	07-05-2018
2013201012	Ahmet Soy	2013201012@ogr.deu.edu.tr	05/05/1985	Öğrenci	Fen Bilimleri	11-05-2018
2014500450	Erkin Akyol	2014500450@ogr.deu.edu.tr	05/05/1999	Öğrenci	Sosyal Bilimler	03-05-2018
2014800647	Cihan Çilgin	2014800647@ogr.deu.edu.tr	09/05/1990	Öğrenci	Sosyal Bilimler	01-05-2018
2014800648	Atakan Çavuş	2014800648@ogr.deu.edu.tr	08/02/1990	Öğrenci	Sosyal Bilimler	15-05-2018
2014800655	Murat Kılıç	2014800655@ogr.deu.edu.tr	02/02/1989	Öğrenci	Sosyal Bilimler	17-05-2018
Kullanıcı No	Kullanıcı Ad Soyad	Kullanıcı Email	Kullanıcı Şifre	Kullanıcı Tür	Kullanıcı Enstitü	Kayıt Tarihi

18 kayıttan 1 - 10 arasındaki kayıtlar gösteriliyor

Önceki 1 2 Sonraki

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

- Yorum Sil:** Şekil 66’da görüldüğü üzere admin bu sayfa vasıtasıyla, tüm kullanıcıların, tüm paylaşımlara yaptıkları yorumları görebilmekte ve silebilmektedir.

Şekil 67: Admin Yorum Silme Alanı

Kullanıcılar Bilgileri Liste

Dışa Aktar

Sütün Gizle

Ara:

Kullanıcı	Yorum	Kullanıcı Tür	Tarih	Seç
Atakan Çavuş	Paylaştığın içi sagol	Öğrenci	10-05-2018	☐
Atakan Çavuş	Video yorum deneme	Öğrenci	10-05-2018	☐
Atakan Çavuş	asdsd	Öğrenci	06-04-2018	☐
Atakan Çavuş	Bence bu video izlenmeye değer.	Öğrenci	04-04-2018	☐
Cihan Çilgin	Çok güzel fotoğraflar	Öğrenci	10-05-2018	☐
Cihan Çilgin	Kendim yaptığım için söylemiyorum gerçekten güzel.	Öğrenci	04-04-2018	☐
Sosyal Bilimler	Anabilim yorum deneme	E-öğretici	11-05-2018	☐
yilmaz gökşen	Resimler çok güzel.	Öğretici Ekman	10-05-2018	☐
yilmaz gökşen	Olduğuça güzel	Öğretici Ekman	10-05-2018	☐
Kullanıcı	Yorum	Kullanıcı Tür	Tarih	Seç

9 kayıttan 1 - 9 arasındaki kayıtlar gösteriliyor

Önceki1Sonraki

Yorum Kırıl Sil

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

- **Paylaşım Sil:** Şekil 67’de görüldüğü üzere admin bu sayfa vasıtasıyla, tüm kullanıcıların, tüm paylaşımlarını görüntüleyebilmekte ve silebilmektedir.

Şekil 68: Admin Paylaşım Silme Alanı

Ceyda Ünal Ekin Akyol Gönderisini Paylaştı
Herkesle Paylaşımış - 2018-04-17 01:12:58

:D:D

[Ekin Akyol](#)
Yaratıcı bir işadama bilgisayarla ilgili bir şey öğretmek, bir programcıya iş hayatını öğretmekten çok daha kolaydır. Peter Lawson

1 Beğeni - 0 yorum

[Paylaşımı Sil](#)

Ekin Akyol Cihan Çilgin Gönderisini Paylaştı
Herkesle Paylaşımış - 2018-04-16 16:28:39

0:00 / 3:10

[Cihan Çilgin](#)
Video paylaşım

0 Beğeni - 1 yorum

[Paylaşımı Sil](#)

Atakan Çavuş
Video yorum deneme

2018-05-10 20:55:08

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Öğrenci, öğretim elemanı, enstitü ve anabilim dalı işbirliğinin gerekliliği tespit edildikten sonra, özellikle lisansüstü eğitim seviyesinde yapılacak olan çalışmalara yön vermek amacıyla yeni web teknolojileri kullanılarak, iletişimi mümkün olduğunca taraflar arasında hızlı, etkin ve verimli hale getirilmek amaçlanmıştır. Bu bölümde kullanılan yeni web teknolojileri ile birlikte oluşturulan bazı ara yüzler paylaşılmıştır.

Özellikle bu çalışma kapsamında geliştirilen uygulamanın birçok farklı platformlarda kullanılması amaçlandığı için en güncel web teknolojilerinden yararlanılarak mobil cihazlara uyumlu olacak şekilde geliştirilmiştir. Geliştirilen uygulamanın bir işbirliği aracı ve kurumsal sosyal ağ olduğu göz önünden bulundurulduğunda, mobil cihazlara uygun bir yapıda geliştirilmesi oldukça önem arz etmektedir. Bu nedenle masaüstü bilgisayarlarda sorunsuzca çalışabilen bu uygulama aynı zamanda mobil platformlarda da sorunsuzca çalışmaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

İşbirliği araçlarına ve kurumsal sosyal ağlara olan ilginin gün geçtikçe daha çok arttığı günümüzde bu platformların, her türden örgüt ve kuruluş tarafından kullanılması oldukça önem arz etmektedir. İş hayatında yerini almaya başlayan bu araçlar, iş yapma biçimine sağladığı faydalar göz önünde bulundurulduğunda, sadece kar amacı güden organizasyonlar tarafında değil iş süreçlerinin verimliliğini, performansını, kalitesini ve hızını artırmak isteyen her türlü organizasyon tarafından kullanılması gereği net bir şekilde vurgulanmaktadır. Bu kapsam içerisinde, eğitim kurumlarının interaktif olarak karşılıklı insan iletişimine dayandığı düşünüldüğünde, işbirliği araçlarının ve kurumsal sosyal ağların eğitim kurumları için bir katma değer yaratması beklenmektedir. Çünkü sistem var olan sorun tespit edildiğinde, çözüm imkanı yaratmaktadır.

Yardımlaşmanın, iletişim ve paylaşımın artırılarak desteklenen bir eğitim süreci, daha nitelikli ve yetenekli işgücü yetiştirmeyi kolaylaştıracaktır. Özellikle eğitimin taraflarında biri olan öğrencilerin yaşları ve bununla doğru orantılı olarak teknoloji kullanabilme yatkınlıkları göz önünde bulundurulduğunda, iş birliği ve kurumsal sosyal ağ araçları, eğitimdeki iletişim sorunlarını çözebilecek kapasiteye sahiptir.

Özellikle lisansüstü eğitim seviyesindeki iletişim ve süreç yönetimi problemleri düşünüldüğünde, bu çalışma kapsamında öğrencilerin tez çalışmalarını yürütmeleri esnasında enstitü, danışman ve anabilim dalı/ bölüm arasında yönetim, iletişim ve birlikte çalışma yapabilecekleri bir çatı yaratılarak, teknik olarak uygulama imkânı ortaya konulmaktadır. Yaratılan çeşitli işbirliği araçları ve kurumsal sosyal ağlarla yönetim süreçlerindeki bir çok problem çözülmüştür. Bunlara ek olarak öğrencilerin kendi aralarında çalışma yürütebilecekleri alanlar ortaya konulmaktadır. Yaratılan bilgi sistemi vasıtasıyla enstitü ve bölümlerin öğrencilerle ilgili süreçlerini daha kolay izlenmesi, raporlanması ve yönetilmesi sağlanmaktadır.

Sonuç olarak eğitimde işbirliği ve kurumsal sosyal ağların kullanılması aşağıdaki çıktıları sağlamaktadır:

- İletişimi hızlandırmak ve etkin hale getirmek.
- Aranılan bilgilere hızlı ulaşım ile verimliliği artırmak.

- Geliştirilen ortamlar vasıtasıyla farklı alanlardaki kullanıcıları bir birine bağlamak.
- En güncel bilgilerin paylaşılması ve en kısa sürede temin edilmesini sağlamak.
- Eğitim süreci günlük hayatın içine yararak, eğitim sürecini kesintisiz devam ettirmek.
- Eğitim süreçlerini daha görünür kılmak.

Bundan sonraki çalışmalarda, geliştirilebilecek bir web tabanlı proje yönetim aracı vasıtasıyla uygulamaya daha dinamik bir yapı kazandırılabilir. Özellikle lisansüstü eğitim seviyesinde öğrencilerin sorunları göz önünde bulundurulduğunda hem ders hem de tez aşamasındaki öğrencilerin süreç yönetimi yapabilmeleri için Gantt şemalarının yer aldığı, PERT veya CRM analizlerinin yapılabildiği bir yapı eklenerek, uygulama daha etkin bir hale getirilebilir.

İlerleyen aşamalarda, kapsam bakımında tek bir üniversite kapsamında tasarlanan bu uygulamanın, tüm üniversiteleri de içerisinde barındırabileceği bir yapıya çevrilmesi ve kullanıcı havuzunun bir üniversiteden tüm üniversitedeki öğretim elemanlarına, öğrencilere, anabilim dallarına ve enstitülere çıkarılması mümkündür.

Akademik çevrelerde yapılan çalışmalardan da anlaşılacağı üzere, çevrimiçi işbirliği ve kurumsal sosyal ağ konuları günümüzde Yönetim Bilişim Sistemleri alanında oldukça güncel ve ilgi duyulan bir araştırma konusudur. Özellikle kullanıcılar arasından sağladığı hızlı iletişim ve şeffaf iş süreci yönetimi ile yöneticilerin süreçleri izlemesini ve yönetmesini oldukça kolaylaştırmaktadır. Aynı kapsamda bu çalışmada, enstitü ve anabilim dalı gibi birimlerin birer yönetim kademesi olarak değerlendirilmekte ve geliştirilen uygulama ile birlikte bu yönetim kademeleri, eğitim ve öğretim süreçlerini izlemekte ve yönetmekte daha hızlı, etkin ve verimli bir yapıya bürünmektedirler. Bu birimler de yer alan yöneticilerin süreçleri izlemesi ve yönetmesi adına sunulan anlık raporlar ve tablolarla birlikte iletişim olanaklarının iyileştirilmesi eğitim sürecinin kolaylıkla yönetilebilmesi için oldukça önemlidir.

KAYNAKÇA

Aoun, C. ve Vatanasakdakul, S. (2012). Social Media in the Workplace: Key Drivers for Inclusive Innovation. *Proceedings of the Eighteenth Americas Conference on Information Systems (AMCIS)*. Seattle. WA. 2012.

Bannon, L.J. (1993), "CSCW: An Initial Exploration. *Scandinavian Journal of Information System* ". 5(2): 3-24.

Bititci, U. S., Martinez, V., Albores, P. ve Parung, J. (2004), "Creating and Managing Value in Collaborative Networks". *International Journal of Physical Distribution & Logistics Management*. 34(3): 251.

Bititci, U.S., Butler, P., Cahill, W. ve Kearney, D. (2008), "Collaboration: A key competence for competing in the 21st century". *SIOM Research Paper Series*. 003.

Boyd, M.D. ve Ellison, N.B. (2007). "Social Network Sites: Definition, History, and Scholarship". *Journal of Computer-Mediated Communication*. 13(1): 210-230.

Brake, T. (2008). "Where in the World is My Team: Making a Success of Your Virtual Global Workplace". Hoboken, NJ: Jossey-Bass, Wiley.

Brodkin, J. (05.01.2012). "Bandwidth Explosion: As Internet Use Soars, Can Bottlenecks Be Averted?". <https://arstechnica.com/features/2012/05/bandwidth-explosion-as-internet-use-soars-can-bottlenecks-be-averted/> . (03.01.2018).

Chu, S. ve Kennedy, D. (2011). "Using Online Collaborative Tools for Groups to Co-construct Knowledge." *Online Information Review*. 35(4): 581-597.

Coleman, D. ve Levine, S. (2008). "Collaboration 2.0: Technology and Best Practices for Successful Collaboration in a Web 2.0 World". *Happy About Books*, Silicon Valley, CA.

DiMicco, J., Geyer, W., Millen, D., Dugan, C. ve Brownholtz, B. (2009). "People Sensemaking and Relationship Building on an Enterprise Social Network Site". In *Proceedings of HICSS '09, 42nd Hawaii International Conference on System Sciences*. (ss.1-10).

Fitcher, D. (2012). "The Many Forms of E-Collaboration: Blogs, Wikis, Portals, Groupware, Disoussion Boards, and Instant Messaging". <http://pm440.pbworks.com/f/many+forms+of+ecollaboration+blogs+wikis+portals.pdf>. (25.01.2018).

Franklin, T. ve Van Harmelen, M. (2007). *Web 2.0 For Content For Learning and Teaching in Higher Education*. Bristol: JISC. from http://www.jisc.ac.uk/media/documents/programmes/digital_repositories/web2-content-learning-and-teaching.pdf. (03.04.2018).

French, A.M. (2011). "Web Development Life Cycle: A New Methodology for Developing Web Applications ". *Journal of Internet Banking and Commerce*, 16(2).

Frost, A. ve Whitepaper S. (2009). "Meeting Around the World II: Charting the Course of Advanced Collaboration". http://www.verizonenterprise.com/resources/whitepapers/wp_meetings-around-the-world-ii_en_xg.pdf, (01.05.2018).

Gallo, J. (2017). "IBM Brings New Features to Enterprise Social Network". <https://www.prnewswire.com/news-releases/ibm-brings-new-features-to-enterprise-social-network-300422612.html>. (15.5.2018).

Goksoy, A., Vayvay, Ö., Yılmaz, B.O. ve Yılmaz, A. (2014). "Electronic Collaboration in Strategic Decision-Making Processes". *Cross-Cultural Interaction: Concepts, Methodologies, Tools, and Applications* (ss. 601-623).

Gray, B. (1985). Conditions Faciliating Interorganizational Collaboration. *Human Relations*. 38: (911-936).

Haddud, A., Dugger, C.J. ve Gill, P. (2016). “Exploring the Impact of Internal Social Media Usage on Employee Engagement”. *Journal of Social Media for Organizations*. 3(1): 1-22.

International Data Corporation (2015). “*Worldwide Enterprise Social Networks and Online Communities 2015–2019 Forecast and 2014 Vendor Shares*”. <https://hosteddocs.ittoolbox.com/WWenterprisesocialshares.pdf>. (10.05.2018).

Jarrahi, M. H. ve Sawyer, S. (2012). “Social Networking Technologies and Organizational Knowledge Sharing as a Sociotechnical Ecology”. In *Proceedings of the ACM 2012 Conference on Computer Supported Cooperative Work (Companion)*. 99–102.

Kaplan , A.M. ve Haenlein , M.. (2010). “Users of the World, Unite! The Challenges and Opportunities of Social Media”.*Business Horizons*. 53 (1): 59–68.

Kock N., Davison, R., Ocker, R. ve Wazlawick, R. (2001). “E-collaboration: A Look at Past Research and Future Challenges”. *Journal of Systems and Information Technology*. 5(1): 1-9.

Kock, N. (2001). “ Compensatory Adaption to a Lean Medium: An Action Research Investigation of Electronic Communication in Process Improvement Groups. ”. *IEEE Transactions on Professional Communication*. 44(4): 267-285.

Laudon, K. ve Laudon J. (2012). *Management Information Systems - Managing the Digital Firm*. Upper Saddle River, New Jersey: Pearson Education.

Lomas, C., Burke M. ve Page C.L. (2008). Collaboration Tools. *Educause Learning Initiative*. No: 2.

Mathiesen, P. ve Fielt, E. (2013). Enterprise Social Networks : a Business Model Perspective. “*In Proceedings of the 24th Australasian Conference on Information Systems (ACIS 2013)*”. Melbourne, Australia. 2013.

Mäntymäki, M. ve Riemer, K. (2016). “Enterprise social networking: A knowledge management perspective”. *International Journal of Information Management*. 36:1042–1052.

McCarthy, A. (2006). “*Knowledge Management: Evaluating Strategies and Processes Used in Higher Education*”. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Fort Lauderdale, FL:Nova Southeastern University.

McLaren, T., Head, M. ve Yuan, Y. (2000), “Supply Chain Collaboration Alternatives: Understanding The Expected Cost and Benefits”. *Internet Research: Electronic Networking Applications and Policy*. 12(4): 348-364.

Nicol, D. ve Coen, M. (2003). “A model for evaluating the institutional costs and benefits of ICT initiatives in teaching and learning in higher education.” . *ALT-J Research in Learning Technology*. 11(2): 46-60.

Paulson, L. D. (2005). “Building RichWeb Applications with Ajax”. *IEEE Computer*". 38(10): 14–17.

Post, G.V. (2005). *Management Information Systems: Solving Business Problem with Information Technology*. North Gerogia: McGraw – Hill Higher Education.

Recker, R., Malsbender, A. ve Kohlbor, T. (2016). “Using Enterprise Social Networks as Innovation Platforms”. *IT Professional*. 18(2):42-49.

Rosen, D. ve Purinton, E. (2004). “Website Design: Viewing the Web as a CognitiveLandscape”. *Journal of Business Research*. 57 (7): 787-794.

Rudman, R. ve Bruwer, R. (2016). “*Defining Web 3.0: Opportunities and Challenges*”. *The Electronic Library*. 34(1): 132-154.

Rutkowshi, A.F., Vogel, D.R., Genuchten, M.V., Bemelmans, T.M. ve Favier, M. (2002). “E-Collaboration: The Reality of Virtuality ”. *IEEE Transactions On Professional Communication*. 45(4): 219-230.

Sánchez , V.B., Ruiz, M.P.M. ve Zarco A.I.J. (2007). “Drivers, Benefits and Challenges of ICT Adoption by Small and Medium Sized Enterprises (SMEs): A Literature Review”. *Problems and Perspectives in Management*. 5(1): 104-115.

Sarıgül, B. (2015). “*Kurum İçi Yeni Nesil İletişim = Kurumsal Sosyal Ağ*”. <https://tr.linkedin.com/pulse/kurum-ici-yeni-nesil-iletisim-kurumsal-sosyal-ag-bilge-sarigul-ma>. (06.04.2018).

Silva, R., Aguiar, A. ve Pinto, C. (2014). “E-Collaboration Tools as a Support Business Internationalization – A Case Study Analysis”. *Procedia Technology*. 16:332-341.

TÜİK (18.08.2017). “*Hane Halkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması*”. <http://www.tuik.gov.tr/HbPrint.do?id=24862>. (01.05.2018).

Turban, E., Bolloju, N. ve Liang T. (2011). “Enterprise Social Networking: Opportunities, Adoption, And Risk Mitigation”. *Journal of Organizational Computing and Electronic Commerce*. 21: 202–220.

Turban, E., Liang T. ve Wu, S. (2010). “A Framework for Adopting Collaboration 2.0 Tools for Virtual Group Decision Making”. *Group Decision and Negotiation*, 20(2): 137–154.

Wahl, L. ve Kitchel, A. (2017). “Internet Based Collaboration Tools”. *International Journal of e-Collaboration*. 13(1): 105-115.

Wang, Y. ve Kobsa, A. (2009). “Privacy in Online Social Networking at The Workplace”. *Computational Science and Engineering*. (ss.975 – 978).

EKLER

EK 1: Giriş Kontrol Kodları

```
$sifre = $_POST["sifre"];
$email = $_POST["email"];
session_start();
if (file_exists("connection.php"))
{
    require_once "connection.php";
}
else
{
    die ("Bağlantıda bir hata oluştu");
}

$sql = "SELECT kullanicilar.Id, kullanicilar.Kullanici_Tur_Id, kullanicilar.Kul_No,
kullanicilar.Kullanici_Email, kullanicilar.Sifre FROM kullanicilar WHERE
(kullanicilar.Sifre='".$sifre.'" AND kullanicilar.Kullanici_Email='".$email.'")";

$result = $conn->query($sql);
$row = $result->fetch_assoc();
if ($result->num_rows > 0)
{
    setcookie('Tur',$row['Kullanici_Tur_Id']);
    setcookie('Kul_No',$row['Kul_No']);
    if ($row['Kullanici_Tur_Id']==5)
    echo "<script>location.href='index_admin.php'</script>";
    else
    echo "<script>location.href='index.php'</script>";
    $_SESSION["kontrol"]="True";

    $sql_upt="UPDATE kullanicilar SET Kul_Dur=1 WHERE kullanicilar.Sifre='".$sifre.'"
AND kullanicilar.Kullanici_Email='".$email.'";

    if ($conn->query($sql_upt)) { }
    } else { echo "1"; }

$conn->close();
```

EK 2: Şifre Gönderme Kodları

```
require("class.phpmailer.php");
$mail = new PHPMailer();
$mail->IsSMTP();
$mail->SMTPDebug = 1;
$mail->SMTPAuth = true;
$mail->SMTPSecure = 'ssl';
$mail->Host = "smtp.gmail.com";
$mail->Port = 465;
$mail->IsHTML(true);
$mail->SetLanguage("tr", "phpmailer/language");
$mail->CharSet = "utf-8";
$mail->Username = "cihancilgin@gmail.com";
$mail->Password = "";
$mail->SetFrom("cihancilgin@gmail", "Şifre");
$mail->AddAddress($_GET["Mail"]);
$mail->Subject = "Uygulama Giriş Şifreniz";
$mail->Body = "Giriş Şifreniz: ".$_GET["sifre"];
if(!$mail->Send()){
    echo "Mailer Error: ".$mail->ErrorInfo;
} else {
    echo "Message has been sent";
}
```

EK 3: Ders Çekme Kodları

```
header('Content-Type: text/html; charset=ISO-8859-9');
require_once "connection.php";

$sql = " SELECT * FROM `programlar` WHERE Program_Id=".$_GET['ana_bil'];
$result = $conn->query($sql);
$row = $result->fetch_assoc();

$url = $row['Program_Link']; // web Site URL
$veri = file_get_contents($url); // verimiz geldi

$pattern = '@<table width="100%" border="1" bgcolor="#FFFFFF" cellpadding="3"
cellpadding="5">(.*?) </table>@si';
preg_match_all($pattern,$veri,$yazilar);

$posts = array();
$yazilar[0][1] = iconv("ISO-8859-9", "UTF-8", $yazilar[0][1]);
$baslikPattern = '@<tr>(.*?)</tr>@si';
preg_match_all($baslikPattern,$yazilar[0][1],$baslik);

$sql = "DELETE FROM `ders_oneri_icerik` WHERE
`Ana_Bilim_Id`=".$_row['Program_Id'] ;

if ($conn->query($sql)) {}

$sql = "DELETE FROM `ders_oneri` WHERE `Ana_Bilim_Id`=".$_row['Program_Id'] ;
if ($conn->query($sql)) {}

for($i=0;$i<count($baslik[0]);$i++) {
    $icPattern = '@<a href="(.*?)">@si';
    preg_match($icPattern,$baslik[0][$i],$ic);

    if (isset($ic[1]))
    { $posts[$i]["baslik"] = $ic[1];

        $url = "http://debis.deu.edu.tr/ders-katalog/2015-2016/tr/".$posts[$i]["baslik"];
        $veri = iconv("ISO-8859-9", "UTF-8",file_get_contents($url));

        $pattern = '@<table cellpadding="4" cellspacing="4" width="100%"
align="center">(.*?)</table>@si';

        preg_match($pattern,$veri,$yazilar);

        $pat = '@<td >(.*?)</td>@si';

        preg_match_all($pat,$yazilar[0],$yazilararr);

        $pattern = '@<table cellpadding="4" cellspacing="4"
width="100%">(.*?)</table>@si';
```

```

preg_match_all($pattern,$veri,$yazilar);
$pattern_ic = '@<p align="justify">(.*?)</p>@si';
$pattern_i = '@<td>(.*?)</td>@si';
$pattern_ii = '@<tr>(.*?)</tr>@si';
preg_match_all($pattern_ic,$yazilar[1][0],$ders_veren_birim);
preg_match_all($pattern_ic,$yazilar[1][1],$ders_duzey);
preg_match_all($pattern_ic,$yazilar[1][2],$ders_kord);
preg_match_all($pattern_ic,$yazilar[1][3],$ders_alan_birim);
preg_match_all($pattern_ic,$yazilar[1][4],$ders_amac);
preg_match_all($pattern_i,$yazilar[1][5],$ders_kaz);
preg_match_all($pattern_ic,$yazilar[1][6],$ders_og_tur);
preg_match_all($pattern_ic,$yazilar[1][7],$ders_on_kos);
preg_match_all($pattern_ic,$yazilar[1][8],$ders_dig_hus);
preg_match_all($pattern_ii,$yazilar[1][9],$ders_icerik);
preg_match_all($pattern_i,$ders_icerik[1][2],$ders_icerik_1);
preg_match_all($pattern_i,$ders_icerik[1][3],$ders_icerik_2);
preg_match_all($pattern_i,$ders_icerik[1][4],$ders_icerik_3);
preg_match_all($pattern_i,$ders_icerik[1][5],$ders_icerik_4);
preg_match_all($pattern_i,$ders_icerik[1][6],$ders_icerik_5);
preg_match_all($pattern_i,$ders_icerik[1][7],$ders_icerik_6);
preg_match_all($pattern_i,$ders_icerik[1][8],$ders_icerik_7);
preg_match_all($pattern_i,$ders_icerik[1][9],$ders_icerik_8);
preg_match_all($pattern_i,$ders_icerik[1][10],$ders_icerik_9);
preg_match_all($pattern_i,$ders_icerik[1][11],$ders_icerik_10);
preg_match_all($pattern_i,$ders_icerik[1][12],$ders_icerik_11);
preg_match_all($pattern_i,$ders_icerik[1][13],$ders_icerik_12);
preg_match_all($pattern_i,$ders_icerik[1][14],$ders_icerik_13);
preg_match_all($pattern_i,$ders_icerik[1][15],$ders_icerik_14);
preg_match_all($pattern_ic,$yazilar[1][10],$ders_kay);
    if ($ders_duzey[1][0]=="Yüksek Lisans")
    { $ders_d=2; }
    else

```

```

        {$ders_d=3; }

        if ($ders_og_tur[1][0]=="Örgün Öğretim")

        {$ders_og=1;}

        else

        {$ders_og=2; }

$kontrol_sql="SELECT `Ders_Kodu` FROM `ders_oneri` WHERE
Ders_Kodu='".$$yazilarr[1][0]."'";

$result1=$conn->query($kontrol_sql);

if ($result1->num_rows < 1 )

        {if ($yazilarr[1][2]=='ZORUNLU')

                { $sql ="          INSERT INTO `ders_oneri`(`Ders_Kodu`, `Ders_Adi`,
`Ders_Tur_Id`, `Ders_D_Saat`, `Ders_U_Saat`, `Ders_L_Saat`, `Ders_Akts`,
`Ders_Veren_Birim`, `Ders_Duzey_Id`, `Ders_Kord`, `Ders_Alan_Birim`, `Ders_Amac`,
`Ders_Ogrenim_Tur_Id`, `Ders_On_Kosul`, `Ders_Dig_Hus`,
`Ders_Kaynaklar`,Ana_Bilim_Id) VALUES
('".$$yazilarr[1][0]."',".$$yazilarr[1][1]."',1,"".$$yazilarr[1][3]."',".$$yazilarr[1][4]."',".$$yazilar
r[1][5]."',".$$yazilarr[1][6]."',".$ders_veren_birim[1][0]."',".$ders_d."',$ders_kord[1][0]."'
',"$.rtrim($ders_alan_birim[1][0],"</br>")."',$.str_replace("","
",$ders_amac[1][0])."',".$ders_og."',$ders_og."',$ders_on_kos[1][0]."',$.str_replace("","
",$ders_on_kos[1][0])."',$.str_replace("","",$ders_dig_hus[1][0])."',$.str_replace("\n", "
",str_replace("","",$ders_dig_hus[1][0]))."',$.str_replace('<br>','',$ders_kay[1][0]))."',$.row['Program_Id'].")";

                }

        elseif ($yazilarr[1][2]=="SEÇMELİ")

                { $sql ="          INSERT INTO `ders_oneri`(`Ders_Kodu`, `Ders_Adi`,
`Ders_Tur_Id`, `Ders_D_Saat`, `Ders_U_Saat`, `Ders_L_Saat`, `Ders_Akts`,
`Ders_Veren_Birim`, `Ders_Duzey_Id`, `Ders_Kord`, `Ders_Alan_Birim`, `Ders_Amac`,
`Ders_Ogrenim_Tur_Id`, `Ders_On_Kosul`, `Ders_Dig_Hus`,
`Ders_Kaynaklar`,Ana_Bilim_Id) VALUES
('".$$yazilarr[1][0]."',".$$yazilarr[1][1]."',2,"".$$yazilarr[1][3]."',".$$yazilarr[1][4]."',".$$yazilar
r[1][5]."',".$$yazilarr[1][6]."',".$ders_veren_birim[1][0]."',".$ders_d."',$ders_kord[1][0]."'
',"$.rtrim($ders_alan_birim[1][0],"</br>")."',$.str_replace("","
",$ders_amac[1][0])."',".$ders_og."',$ders_og."',$ders_on_kos[1][0]."',$.str_replace("","
",$ders_on_kos[1][0])."',$.str_replace("","",$ders_dig_hus[1][0])."',$.str_replace("\n", "
",str_replace("","",$ders_dig_hus[1][0]))."',$.str_replace('<br>','',$ders_kay[1][0]))."',$.row['Program_Id'].")";

                }

        if ($conn->query($sql)) {} else {echo "hata1".$$yazilarr[1][0];}}

$sql ="INSERT INTO `ders_oneri_icerik`( `Ders_Kodu`, `Ders_Icerik`,Ana_Bilim_Id)
VALUES ('".$$yazilarr[1][0]."',$.str_replace("\n", " ",str_replace("","
",$ders_icerik_1[1][1]))."',$.row['Program_Id'].")";

if ($conn->query($sql)) {}

        else {echo "hata"; }

```

```

$sql = "      INSERT INTO `ders_oneri_icerik`( `Ders_Kodu`,
`Ders_Icerik`,Ana_Bilim_Id) VALUES (".$yazilarr[1][0].",".str_replace("\n", "
",str_replace(""," " , $ders_icerik_2[1][1])).",".$row['Program_Id'].");

      if ($conn->query($sql)) {} else {echo "hata"; }

$sql = "      INSERT INTO `ders_oneri_icerik`( `Ders_Kodu`,
`Ders_Icerik`,Ana_Bilim_Id) VALUES (".$yazilarr[1][0].",".str_replace("\n", "
",str_replace(""," " , $ders_icerik_3[1][1])).",".$row['Program_Id'].");

      if ($conn->query($sql)) {} else {echo "hata"; }

$sql = "      INSERT INTO `ders_oneri_icerik`( `Ders_Kodu`,
`Ders_Icerik`,Ana_Bilim_Id) VALUES (".$yazilarr[1][0].",".str_replace("\n", "
",str_replace(""," " , $ders_icerik_4[1][1])).",".$row['Program_Id'].");

      if ($conn->query($sql)) {}else {      echo "hata";      }

$sql = "      INSERT INTO `ders_oneri_icerik`( `Ders_Kodu`,
`Ders_Icerik`,Ana_Bilim_Id) VALUES (".$yazilarr[1][0].",".str_replace("\n", "
",str_replace(""," " , $ders_icerik_5[1][1])).",".$row['Program_Id'].");

                                if ($conn->query($sql)) {}

                                else {
                                echo "hata";

                                }

$sql = "      INSERT INTO `ders_oneri_icerik`( `Ders_Kodu`,
`Ders_Icerik`,Ana_Bilim_Id) VALUES (".$yazilarr[1][0].",".str_replace("\n", "
",str_replace(""," " , $ders_icerik_6[1][1])).",".$row['Program_Id'].");

                                if ($conn->query($sql)) {}

                                else { echo "hata"; }

$sql = "      INSERT INTO `ders_oneri_icerik`( `Ders_Kodu`,
`Ders_Icerik`,Ana_Bilim_Id) VALUES (".$yazilarr[1][0].",".str_replace("\n", "
",str_replace(""," " , $ders_icerik_7[1][1])).",".$row['Program_Id'].");

                                if ($conn->query($sql)) {}

                                else { echo "hata"; }

$sql = "      INSERT INTO `ders_oneri_icerik`( `Ders_Kodu`,
`Ders_Icerik`,Ana_Bilim_Id) VALUES (".$yazilarr[1][0].",".str_replace("\n", "
",str_replace(""," " , $ders_icerik_8[1][1])).",".$row['Program_Id'].");

                                if ($conn->query($sql)) {}

                                else {echo "hata";}

$sql = "      INSERT INTO `ders_oneri_icerik`( `Ders_Kodu`,
`Ders_Icerik`,Ana_Bilim_Id) VALUES (".$yazilarr[1][0].",".str_replace("\n", "
",str_replace(""," " , $ders_icerik_9[1][1])).",".$row['Program_Id'].");

                                if ($conn->query($sql)) {}

                                else {echo "hata"; }

```

```

$sql = "      INSERT INTO `ders_oneri_icerik`(`Ders_Kodu`,
`Ders_Icerik`,Ana_Bilim_Id) VALUES (".$yazilarr[1][0].",".str_replace("\n", "
",str_replace(""," " ",$ders_icerik_10[1][1])).",".$row['Program_Id'].");

        if ($conn->query($sql)) {}

        else {echo "hata";}

$sql = "      INSERT INTO `ders_oneri_icerik`(`Ders_Kodu`,
`Ders_Icerik`,Ana_Bilim_Id) VALUES (".$yazilarr[1][0].",".str_replace("\n", "
",str_replace(""," " ",$ders_icerik_11[1][1])).",".$row['Program_Id'].");

        if ($conn->query($sql)) {}

        else {echo "hata"; }

$sql = "      INSERT INTO `ders_oneri_icerik`(`Ders_Kodu`,
`Ders_Icerik`,Ana_Bilim_Id) VALUES (".$yazilarr[1][0].",".str_replace("\n", "
",str_replace(""," " ",$ders_icerik_12[1][1])).",".$row['Program_Id'].");

        if ($conn->query($sql)) {}

        else {echo "hata"; }

$sql = "      INSERT INTO `ders_oneri_icerik`(`Ders_Kodu`,
`Ders_Icerik`,Ana_Bilim_Id) VALUES (".$yazilarr[1][0].",".str_replace("\n", "
",str_replace(""," " ",$ders_icerik_13[1][1])).",".$row['Program_Id'].");

        if ($conn->query($sql)) {}

        else {echo "hata"; }

$sql = "      INSERT INTO `ders_oneri_icerik`(`Ders_Kodu`,
`Ders_Icerik`,Ana_Bilim_Id) VALUES (".$yazilarr[1][0].",".str_replace(""," "
",str_replace("\n", " " ",$ders_icerik_14[1][1])).",".$row['Program_Id'].");

        if ($conn->query($sql)) {}

        else {echo "hata"; }

".$ders_amac[1][0].".$ders_og_tur[1][0].".$ders_on_kos[1][0].
".$ders_dig_hus[1][0].".$ders_kay[1][0].".$ders_alan_birim[1][0];

    }}

if ($_COOKIE['Tur']==1){

echo "<meta http-equiv='refresh'
content='0;URL=ders_ekle.php?ana_bil=".$_GET['ana_bil']."'&a=".$_GET['a']."'&ens=".$_GET['ens']."'>";}

else

{echo "<meta http-equiv='refresh'
content='0;URL=ders_ekle.php?ana_bil=".$_GET['ana_bil']."'&a=".$_GET['a']."'>";}

```